

Επίσημη Εφημερίδα L 218 της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Νομοθεσία

65ο έτος

23 Αυγούστου 2022

Περιεχόμενα

II Μη νομοθετικές πράξεις

KANONISMΟΙ

- ★ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2022/1416 της Επιτροπής, της 16ης Αυγούστου 2022, για την καταχώριση ονομασίας στο μητρώο προστατευόμενων ονομασιών προέλευσης και προστατευόμενων γεωγραφικών ενδείξεων [«Finocchio di Isola Capo Rizzuto» (ΠΓΕ)] 1
- ★ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2022/1417 της Επιτροπής, της 22ας Αυγούστου 2022, σχετικά με τη χορήγηση άδειας για τη χρήση παρασκευάσματος *Lactobacillus acidophilus* CECT 4529 ως πρόσθετης ύλης ζωοτροφών για όλα τα είδη και τις κατηγορίες πουλερικών, εκτός από τις όρνιθες ωοπαραγωγής και τα κοτόπουλα προς πάχυνση, και για τα διακοσμητικά πτηνά, και για την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2017/2275 (κάτοχος της άδειας: Centro Sperimentale del Latte S.r.l.) ⁽¹⁾ 3
- ★ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2022/1418 της Επιτροπής, της 22ας Αυγούστου 2022, για την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/1375 όσον αφορά τον έλεγχο του παρασίτου *Trichinella* (τριχίνη) σε σχέση με τον τεμαχισμό σφαγίων και τις εναλλακτικές αναλυτικές μεθόδους ⁽¹⁾ 7
- ★ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2022/1419 της Επιτροπής, της 22ας Αυγούστου 2022, σχετικά με τη χορήγηση άδειας για τη χρήση αιθέριου ελαίου φύλλων *buchu* από *Agathosma betulina* (P.J. Bergius) Pillans ως πρόσθετης ύλης ζωοτροφών για όλα τα ζωικά είδη ⁽¹⁾ 12
- ★ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2022/1420 της Επιτροπής, της 22ας Αυγούστου 2022, σχετικά με την έγκριση του L-γλουταμικού οξέος και του όξινου γλουταμικού νατρίου που παράγονται από *Corynebacterium glutamicum* NITE BP-01681 ως πρόσθετων υλών ζωοτροφών για όλα τα ζωικά είδη ⁽¹⁾ 17
- ★ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2022/1421 της Επιτροπής, της 22ας Αυγούστου 2022, σχετικά με τη χορήγηση άδειας για τη χρήση του αιθέριου ελαίου πορτοκαλιού από έκθλιψη, του αιθέριου ελαίου πορτοκαλιού από απόσταξη και των αποτερπενιωμένων ελαίων πορτοκαλιού από *Citrus sinensis* (L.) Osbeck ως πρόσθετων υλών ζωοτροφών για όλα τα ζωικά είδη ⁽¹⁾ 27

⁽¹⁾ Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ

EL

Οι πράξεις των οποίων οι τίτλοι έχουν τυπωθεί με λευκά στοιχεία αποτελούν πράξεις τρεχούσης διαχείρισεως που έχουν θεσπισθεί στο πλαίσιο της γεωργικής πολιτικής και είναι γενικά περιορισμένης χρονικής ισχύος.

Οι τίτλοι όλων των υπολοίπων πράξεων έχουν τυπωθεί με μαύρα στοιχεία και επισημαίνονται με αστερίσκο.

- ★ Συσταση αριθ. 1/2022 του Συμβουλίου Συνδεσης ΕΕ-Γεωργιασ, της 16ης Αυγούστου 2022, για την έγκριση της ατζέντας σύνδεσης ΕΕ-Γεωργίας 2021-2027 [2022/1422] 40

II

(Μη νομοθετικές πράξεις)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2022/1416 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 16ης Αυγούστου 2022

για την καταχώριση ονομασίας στο μητρώο προστατευόμενων ονομασιών προέλευσης και προστατευόμενων γεωγραφικών ενδείξεων [«Finocchio di Isola Capo Rizzuto» (ΠΓΕ)]

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 2012, για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 52 παράγραφος 2,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012, η αίτηση για την καταχώριση της ονομασίας «Finocchio di Isola Capo Rizzuto» που υπέβαλε η Ιταλία, δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ⁽²⁾.
- (2) Δεδομένου ότι δεν έχει κοινοποιηθεί στην Επιτροπή δήλωση ένστασης βάσει του άρθρου 51 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012, η ονομασία «Finocchio di Isola Capo Rizzuto» πρέπει να καταχωρισθεί,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Καταχωρίζεται η ονομασία «Finocchio di Isola Capo Rizzuto» (ΠΓΕ).

Η ονομασία που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο αφορά προϊόν της κλάσης 1.6. Φρούτα, λαχανικά και δημητριακά, νωπά ή μεταποιημένα, του παρατηήματος XI του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 668/2014 της Επιτροπής ⁽³⁾.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

⁽¹⁾ ΕΕ L 343 της 14.12.2012, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ C 179 της 2.5.2022, σ. 19.

⁽³⁾ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 668/2014 της Επιτροπής, της 13ης Ιουνίου 2014, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων (ΕΕ L 179 της 19.6.2014, σ. 36).

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 16 Αυγούστου 2022.

Για την Επιτροπή,
εξ ονόματος της Προέδρου,
Janusz WOJCIECHOWSKI
Μέλος της Επιτροπής

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2022/1417 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 22ας Αυγούστου 2022

σχετικά με τη χορήγηση άδειας για τη χρήση παρασκευάσματος *Lactobacillus acidophilus* CECT 4529 ως πρόσθετης ύλης ζωοτροφών για όλα τα είδη και τις κατηγορίες πουλερικών, εκτός από τις όρνιθες ωοπαραγωγής και τα κοτόπουλα προς πάχυνση, και για τα διακοσμητικά πτηνά, και για την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2017/2275 (κάτοχος της άδειας: Centro Sperimentale del Latte S.r.l.)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1831/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2003, για τις πρόσθετες ύλες που χρησιμοποιούνται στη διατροφή των ζώων ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 9 παράγραφος 2,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1831/2003 προβλέπει τη χορήγηση άδειας για τη χρήση πρόσθετων υλών στη διατροφή των ζώων, καθώς και τους όρους και τις διαδικασίες για τη χορήγηση αυτής της άδειας.
- (2) Για το παρασκεύασμα *Lactobacillus acidophilus* CECT 4529 είχε χορηγηθεί άδεια χρήσης ως πρόσθετης ύλης ζωοτροφών για περίοδο 10 ετών για όρνιθες ωοπαραγωγής με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2015/38 της Επιτροπής ⁽²⁾, για κοτόπουλα προς πάχυνση με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2017/2275 της Επιτροπής ⁽³⁾ και για γάτες και σκύλους με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2018/1558 της Επιτροπής ⁽⁴⁾.
- (3) Σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1831/2003 υποβλήθηκε αίτηση χορήγησης άδειας για νέα χρήση του παρασκευάσματος του *Lactobacillus acidophilus* CECT 4529. Η εν λόγω αίτηση συνοδευόταν από τα στοιχεία και τα έγγραφα που απαιτούνται βάσει του άρθρου 7 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1831/2003.
- (4) Η αίτηση αφορά την έγκριση του παρασκευάσματος *Lactobacillus acidophilus* CECT 4529 ως πρόσθετης ύλης ζωοτροφών σε ζωοτροφές και στο πόσιμο νερό για όλα τα είδη και κατηγορίες πουλερικών και για διακοσμητικά πτηνά, με ταξινόμηση στην κατηγορία «ζωοτεχνικές πρόσθετες ύλες».
- (5) Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (στο εξής: Αρχή), στη γνώμη που εξέδωσε στις 26 Ιανουαρίου 2022 ⁽⁵⁾, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, υπό τις προτεινόμενες συνθήκες χρήσης, το παρασκεύασμα *Lactobacillus acidophilus* CECT 4529 δεν έχει δυσμενείς επιδράσεις στην υγεία των ζώων, στην ασφάλεια των καταναλωτών ή στο περιβάλλον. Κατέληξε επίσης στο συμπέρασμα ότι το παρασκεύασμα αυτό είναι ερεθιστικό για το δέρμα και τους οφθαλμούς, καθώς και ευαισθητοποιητικό του δέρματος και του αναπνευστικού συστήματος. Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι θα πρέπει να ληφθούν κατάλληλα μέτρα προστασίας για την πρόληψη δυσμενών επιδράσεων στην υγεία του ανθρώπου, ιδίως όσον αφορά τους χρήστες της πρόσθετης ύλης. Η Αρχή κατέληξε επίσης στο συμπέρασμα ότι το παρασκεύασμα έχει τη δυνατότητα να είναι αποτελεσματικό ως ζωοτεχνική πρόσθετη ύλη στις ζωοτροφές. Η Αρχή δεν κρίνει αναγκαία τη θέσπιση ειδικών απαιτήσεων παρακολούθησης μετά τη διάθεση στην αγορά. Η Αρχή επαλήθευσε επίσης την έκθεση του εργαστηρίου αναφοράς που ορίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1831/2003 η οποία αφορά τις μεθόδους ανάλυσης της πρόσθετης ύλης ζωοτροφών στις ζωοτροφές.

⁽¹⁾ ΕΕ L 268 της 18.10.2003, σ. 29.

⁽²⁾ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2015/38 της Επιτροπής, της 13ης Ιανουαρίου 2015, σχετικά με την έγκριση του παρασκευάσματος *Lactobacillus acidophilus* CECT 4529 ως πρόσθετης ύλης ζωοτροφών για όρνιθες ωοπαραγωγής και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1520/2007 (κάτοχος άδειας Centro Sperimentale del Latte) (ΕΕ L 8 της 14.1.2015, σ. 4).

⁽³⁾ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2017/2275 της Επιτροπής, της 8ης Δεκεμβρίου 2017, σχετικά με τη χορήγηση άδειας για νέα χρήση του παρασκευάσματος *Lactobacillus acidophilus* CECT 4529 ως πρόσθετης ύλης ζωοτροφών για κοτόπουλα προς πάχυνση (κάτοχος άδειας Centro Sperimentale del Latte) (ΕΕ L 326 της 9.12.2017, σ. 47).

⁽⁴⁾ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2018/1558 της Επιτροπής, της 17ης Οκτωβρίου 2018, σχετικά με τη χορήγηση άδειας για νέα χρήση του παρασκευάσματος *Lactobacillus acidophilus* CECT 4529 ως πρόσθετης ύλης ζωοτροφών για γάτες και σκύλους (κάτοχος της άδειας Centro Sperimentale del Latte) (ΕΕ L 261 της 18.10.2018, σ. 13).

⁽⁵⁾ EFSA Journal 2022-20(3):7150.

- (6) Συνεπώς, για λόγους σαφήνειας, ιδίως σε σχέση με τις διατάξεις επισήμανσης, ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2017/2275 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (7) Από την αξιολόγηση του παρασκευάσματος *Lactobacillus acidophilus* CECT 4529 διαπιστώνεται ότι πληρούνται οι όροι για τη χορήγηση άδειας που προβλέπονται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1831/2003. Συνεπώς, θα πρέπει να χορηγηθεί άδεια για τη χρήση του εν λόγω παρασκευάσματος, όπως προσδιορίζεται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού.
- (8) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής για την τροφική αλυσίδα και την υγεία των ζώων,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Χορηγείται άδεια για τη χρήση του παρασκευάσματος που προσδιορίζεται στο παράρτημα I και ανήκει στην κατηγορία «ζωοτεχνικές πρόσθετες ύλες» και στη λειτουργική ομάδα «σταθεροποιητές της χλωρίδας των εντέρων» ως πρόσθετης ύλης ζωοτροφών στη διατροφή των ζώων, υπό τους όρους που καθορίζονται στο εν λόγω παράρτημα.

Άρθρο 2

Το παράρτημα του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2017/2275 αντικαθίσταται από το παράρτημα II του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 3

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 22 Αυγούστου 2022.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Αριθμός ταυτοποίησης της πρόσθετης ύλης	Επωνυμία του κατόχου της άδειας	Πρόσθετη ύλη	Σύσταση, χημικός τύπος, περιγραφή, αναλυτική μέθοδος	Είδος ή κατηγορία ζώου	Μέγιστη ηλικία	Ελάχιστη περιεκτικότητα	Μέγιστη περιεκτικότητα	Ελάχιστη περιεκτικότητα	Μέγιστη περιεκτικότητα	Λοιπές διατάξεις	Λήξη της περιόδου ισχύος της άδειας
						CFU/kg πλήρους ζωοτροφής με περιεκτικότητα σε υγρασία 12 %		CFU/l πόσιμου νερού			

Κατηγορία ζωοτεχνικών πρόσθετων υλών
Λειτουργική ομάδα: σταθεροποιητές της χλωρίδας των εντέρων

4b1715	Centro Sperimentale del Latte S.r.l.	<i>Lactobacillus acidophilus</i> CECT 4529	<p>Σύσταση της πρόσθετης ύλης</p> <p>Παρασκεύασμα <i>Lactobacillus acidophilus</i> CECT 4529 με ελάχιστη περιεκτικότητα 5×10^{10} CFU/g</p> <p>Στερεά μορφή</p>	Όλα τα είδη και κατηγορίες πουλερικών εκτός από τις όρνιθες ωοπαραγωγής και τα κοτόπουλα προς πάχυνση	-	1×10^9	-	5×10^8	-	<p>1. Στις οδηγίες χρήσης της πρόσθετης ύλης και των προμειγμάτων πρέπει να αναφέρονται οι συνθήκες αποθήκευσης και η σταθερότητα στη θερμική επεξεργασία.</p> <p>2. Για τους χρήστες της πρόσθετης ύλης και των προμειγμάτων, οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων ζωοτροφών θεσπίζουν επιχειρησιακές διαδικασίες και οργανωτικά μέτρα για την αντιμετώπιση των πιθανών κινδύνων από τη χρήση της. Αν οι κίνδυνοι αυτοί δεν μπορούν να εξαλειφθούν ή να ελαχιστοποιηθούν με τις εν λόγω διαδικασίες και μέτρα, η πρόσθετη ύλη και τα προμείγματα πρέπει να χρησιμοποιούνται με μέσα ατομικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένων μέσων προστασίας των οφθαλμών, του δέρματος και της αναπνοής.</p>	12.9.2032
			<p>Χαρακτηρισμός της δραστικής ουσίας</p> <p>Βιώσιμα κύτταρα του <i>Lactobacillus acidophilus</i> CECT 4529</p>	Διακοσμητικά πτηνά							
			<p>Αναλυτική μέθοδος (1)</p> <p>Καταμέτρηση:</p> <p>— μέθοδος επίστρωσης σε τρυβλίο με άγαρ MSR (EN 15787)</p> <p>Ταυτοποίηση:</p> <p>— Ηλεκτροφόρηση παλλόμενου πεδίου (PFGE) ή μέθοδοι αλληλούχησης DNA</p>								

(1) Πληροφορίες σχετικά με τις αναλυτικές μεθόδους διατίθενται στην ακόλουθη διεύθυνση του εργαστηρίου αναφοράς: https://joint-research-centre.ec.europa.eu/eurl-fa-eurl-feed-additives/eurl-fa-authorisation/eurl-fa-evaluation-reports_en

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Αριθμός ταυτοποίησης της πρόσθετης ύλης	Επωνυμία του κατόχου της άδειας	Πρόσθετη ύλη	Σύσταση, χημικός τύπος, περιγραφή, αναλυτική μέθοδος	Είδος ή κατηγορία ζώου	Μέγιστη ηλικία	Ελάχιστη περιεκτικότητα	Μέγιστη περιεκτικότητα	Ελάχιστη περιεκτικότητα	Μέγιστη περιεκτικότητα	Λοιπές διατάξεις	Λήξη της περιόδου ισχύος της άδειας
						CFU/kg πλήρους ζωοτροφής με περιεκτικότητα σε υγρασία 12 %			CFU/l πόσιμου νερού		

Κατηγορία ζωοτεχνικών πρόσθετων υλών**Λειτουργική ομάδα: σταθεροποιητές της χλωρίδας των εντέρων**

4b1715	Centro Sperimentale del Latte	<i>Lactobacillus acidophilus</i> CECT 4529	Σύσταση της πρόσθετης ύλης Παρασκεύασμα <i>Lactobacillus acidophilus</i> CECT 4529 με ελάχιστη περιεκτικότητα 5×10^{10} CFU/g Στερεά μορφή	Κοτόπουλα προς πάχυνση	-	1×10^9	-	-	-	1. Στις οδηγίες χρήσης της πρόσθετης ύλης και των προμειγμάτων πρέπει να αναφέρονται οι συνθήκες αποθήκευσης και η σταθερότητα στη θερμική επεξεργασία. 2. Για τους χρήστες της πρόσθετης ύλης και των προμειγμάτων, οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων ζωοτροφών θεσπίζουν επιχειρησιακές διαδικασίες και οργανωτικά μέτρα για την αντιμετώπιση των πιθανών κινδύνων από τη χρήση της. Αν οι κίνδυνοι αυτοί δεν μπορούν να εξαλειφθούν ή να ελαχιστοποιηθούν με τις εν λόγω διαδικασίες και μέτρα, η πρόσθετη ύλη και τα προμείγματα πρέπει να χρησιμοποιούνται με μέσα ατομικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένων μέσων προστασίας των οφθαλμών, του δέρματος και της αναπνοής.	29.12.2027
			Χαρακτηρισμός της δραστικής ουσίας Βιώσιμα κύτταρα του <i>Lactobacillus acidophilus</i> CECT 4529	Κοτόπουλα προς πάχυνση	-	-	-	5×10^8	-		12.9.2032
			Αναλυτική μέθοδος ⁽¹⁾ Καταμέτρηση: — μέθοδος επίστρωσης σε τρυβλίο με άγαρ MSR (EN 15787) Ταυτοποίηση: — Ηλεκτροφόρηση παλλόμενου πεδίου (PFGE) ή μέθοδοι αλληλούχησης DNA								

⁽¹⁾ Πληροφορίες σχετικά με τις αναλυτικές μεθόδους διατίθενται στην ακόλουθη διεύθυνση του εργαστηρίου αναφοράς: https://joint-research-centre.ec.europa.eu/eurl-fa-eurl-feed-additives/eurl-fa-authorisation/eurl-fa-evaluation-reports_en

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2022/1418 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 22ας Αυγούστου 2022

για την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/1375 όσον αφορά τον έλεγχο του παρασίτου *Trichinella* (τριχίνη) σε σχέση με τον τεμαχισμό σφαγίων και τις εναλλακτικές αναλυτικές μεθόδους

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2017, για τους επίσημους ελέγχους και τις άλλες επίσημες δραστηριότητες που διενεργούνται με σκοπό την εξασφάλιση της εφαρμογής της νομοθεσίας για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές και των κανόνων για την υγεία και την καλή μεταχείριση των ζώων, την υγεία των φυτών και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, για την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 999/2001, (ΕΚ) αριθ. 396/2005, (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, (ΕΕ) αριθ. 1151/2012, (ΕΕ) αριθ. 652/2014, (ΕΕ) 2016/429 και (ΕΕ) 2016/2031, των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1/2005 και (ΕΚ) αριθ. 1099/2009 και των οδηγιών του Συμβουλίου 98/58/ΕΚ, 1999/74/ΕΚ, 2007/43/ΕΚ, 2008/119/ΕΚ και 2008/120/ΕΚ και για την κατάργηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 854/2004 και (ΕΚ) αριθ. 882/2004, των οδηγιών του Συμβουλίου 89/608/ΕΟΚ, 89/662/ΕΟΚ, 90/425/ΕΟΚ, 91/496/ΕΟΚ, 96/23/ΕΚ, 96/93/ΕΚ και 97/78/ΕΚ και της απόφασης 92/438/ΕΟΚ του Συμβουλίου (κανονισμός για τους επίσημους ελέγχους)⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 18 παράγραφος 8 στοιχείο α),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2017/625 θεσπίζει κανόνες για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων και για τη δράση που αναλαμβάνουν οι αρμόδιες αρχές όσον αφορά την παραγωγή προϊόντων ζωικής προέλευσης που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση.
- (2) Το παράσιτο *Trichinella* μπορεί να υπάρχει στο κρέας ευπαθών ειδών, όπως οι χοίροι, και προκαλείται τροφιμογενές νόσημα στον άνθρωπο από την κατανάλωση μολυσμένου κρέατος. Ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2015/1375 της Επιτροπής⁽²⁾ θεσπίζει ειδικούς κανόνες σχετικά με τους επίσημους ελέγχους για ανίχνευση *Trichinella* στο κρέας, συμπεριλαμβανομένης της εργαστηριακής εξέτασης δειγμάτων κρέατος από κατοικίδιους χοίρους.
- (3) Ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2015/1375 επιτρέπει τον τεμαχισμό σφαγίων κατοικίδιων χοίρων σε περισσότερα από έξι τεμάχια πριν γίνει γνωστό το αποτέλεσμα των δοκιμών για ανίχνευση *Trichinella*, υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Μία από τις προϋποθέσεις είναι ότι ο τεμαχισμός εν θερμώ είναι αναγκαίος για την παραγωγή συγκεκριμένων προϊόντων.
- (4) Ο περιορισμός στην παραγωγή συγκεκριμένων προϊόντων έχει αποδειχθεί ότι δεν έχει επιστημονική βάση. Επιπλέον, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 853/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³⁾ (υγιεινή των προϊόντων ζωικής προέλευσης) δεν προβλέπει τέτοιο περιορισμό όσον αφορά τον τεμαχισμό εν θερμώ. Ως εκ τούτου, ο περιορισμός αυτός θα πρέπει να καταργηθεί από τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2015/1375.
- (5) Ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2020/1478 της Επιτροπής⁽⁴⁾ τροποποίησε τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2015/1375, αντικαθιστώντας στο κεφάλαιο I του παραρτήματος I τη λεπτομερή μέθοδο ανίχνευσης αναφοράς για την εξέταση δειγμάτων όσον αφορά το παράσιτο *Trichinella* με διασταυρωτική παραπομπή στο πρότυπο ISO 18743:2015. Το κεφάλαιο II του παραρτήματος I του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/1375 προβλέπει ισοδύναμες εναλλακτικές μεθόδους που περιέχουν διασταυρωτικές παραπομπές σε συγκεκριμένες πτυχές των προηγούμενων μεθόδων αναφοράς. Ως εκ τούτου, οι εν λόγω διασταυρωτικές παραπομπές θα πρέπει να επικαιροποιηθούν και να αντικατασταθούν από παραπομπές στο πρότυπο ISO 18743:2015.
- (6) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής φυτών, ζώων, τροφίμων και ζωοτροφών,

⁽¹⁾ ΕΕ L 95 της 7.4.2017, σ. 1.

⁽²⁾ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2015/1375 της Επιτροπής, της 10ης Αυγούστου 2015, για τη θέσπιση ειδικών κανόνων σχετικά με τους επίσημους ελέγχους για ανίχνευση *Trichinella* (τριχίνης) στο κρέας (ΕΕ L 212 της 11.8.2015, σ. 7).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 853/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τον καθορισμό ειδικών κανόνων υγιεινής για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης (ΕΕ L 139 της 30.4.2004, σ. 55).

⁽⁴⁾ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2020/1478 της Επιτροπής, της 14ης Οκτωβρίου 2020, για την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/1375 όσον αφορά τη δειγματοληψία, τη μέθοδο ανίχνευσης αναφοράς και τους όρους εισαγωγής που συνδέονται με τον έλεγχο του παρασίτου *Trichinella* (ΕΕ L 338 της 15.10.2020, σ. 7).

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2015/1375 τροποποιείται ως εξής:

1) στο άρθρο 3 παράγραφος 5 στοιχείο β), το σημείο ii) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ii) ο τεμαχισμός ή η αφαίρεση των οστών, προτού επιτευχθεί η θερμοκρασία που αναφέρεται στο σημείο 2 του στοιχείου β) του κεφαλαίου V του τμήματος I του παραρτήματος III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 853/2004, εφαρμόζονται σύμφωνα με το σημείο 4 του κεφαλαίου V του τμήματος I του παραρτήματος III του εν λόγω κανονισμού.»

2) Το κεφάλαιο II του παραρτήματος I τροποποιείται ως εξής:

a) στο σημείο A.1:

i) το στοιχείο ia) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ia) Θερμόμετρο ακριβείας 0,5 °C στην περιοχή θερμοκρασίας 20 °C έως 70 °C.»

ii) το στοιχείο ie) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ie) Τρυβλία Petri διαμέτρου περίπου 90 mm με πλέγμα τετραγώνων περίπου 1 cm ή ισοδύναμος εξοπλισμός για την καταμέτρηση των προνυμφών, όπως στο σημείο 6.14 του προτύπου ISO 18743:2015.»

iii) το στοιχείο ιζ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ιζ) Πεψίνη με την ακόλουθη περιεκτικότητα:

— σε σκόνη ή κόκκους: 1:10 000 NF (US National Formulary), που αντιστοιχεί σε 1:12 500 BP (British Pharmacopoeia) και σε 2 000 FIP (Fédération internationale de pharmacie), ή

— σε υγρή μορφή: σταθεροποιημένη υγρή πεψίνη με, κατ' ελάχιστον, 660 μονάδες European Pharmacopoeia/ml.

Μπορούν να χρησιμοποιηθούν άλλες δραστηκότητες πεψίνης, υπό την προϋπόθεση ότι η τελική δραστηκότητα στο υγρό πέψης είναι ισοδύναμη με τη δραστηκότητα των 10 g προς 1: 10 000 NF, όπως ορίζεται στο σημείο 5.3 του προτύπου ISO 18743:2015.»

iv) το στοιχείο ιδ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ιδ) Βαθμονομημένη κλίμακα, για τη ζύγιση δειγμάτων και/ή πεψίνης (ακρίβεια ± 0,1 g).»

β) το σημείο A.2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Συλλογή των δειγμάτων και ποσότητα προς πέψη

Όπως ορίζεται στο σημείο 4.2 του προτύπου ISO 18743:2015 (βλέπε επίσης παραρτήματα Α και Β για περισσότερες λεπτομέρειες).»

γ) στο σημείο A.3, τα σημεία III και IV αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«III. Απομόνωση των προνυμφών με καθίζηση

— Στο υγρό πέψης προστίθεται πάγος (300 έως 400 g λεπτοθρυμματισμένου πάγου) μέχρι συνολικού όγκου 2 λίτρων περίπου. Το υγρό πέψης αναδεύεται μέχρι να λιώσει ο πάγος. Αν οι ομάδες είναι μικρότερες [βλέπε τμήμα II στοιχείο β)], η ποσότητα του πάγου μειώνεται αντίστοιχα.

— Το υγρό πέψης που έχει ψυχθεί κατά τον τρόπο αυτό μεταφέρεται σε χωνί διαχωρισμού χωρητικότητας 2 λίτρων, το οποίο είναι εφοδιασμένο με δονητή στερεωμένο με χωριστό σφιγκτήρα.

— Το υγρό αφήνεται να κατακαθίσει επί 30 λεπτά, κατά τη διάρκεια των οποίων το χωνί υποβάλλεται σε επανειλημμένες διακοπόμενες δονήσεις, δηλαδή δόνηση διαρκείας ενός λεπτού ακολουθείται από παύση ενός λεπτού.

— Μετά την πάροδο 30 λεπτών, 60 ml ιζήματος μεταγγίζονται ταχύτατα σε ογκομετρικό κύλινδρο των 100 ml. (Το χωνί εκπλύνεται με απορρυπαντικό διάλυμα μετά τη χρήση.)

- Το δείγμα των 60 ml αφήνεται σε ηρεμία επί 10 λεπτά τουλάχιστον και στη συνέχεια η υπερκείμενη στιβάδα απομακρύνεται με αναρρόφηση, ούτως ώστε να παραμείνει όγκος μόνο 15 ml για τον έλεγχο της τυχόν παρουσίας προνυμφών.
- Για την αναρρόφηση μπορεί να χρησιμοποιηθεί σύριγγα μιας χρήσης με πλαστικό σωλήνα. Το μήκος του σωλήνα πρέπει να είναι τέτοιο ώστε στον ογκομετρικό κύλινδρο να παραμένουν 15 ml υγρού, όταν η στεφάνη της σύριγγας στηρίζεται στο χείλος του κυλίνδρου.
- Τα εναπομένοντα 15 ml χύνονται σε τρυβλίο petri ή σε ισοδύναμο εξοπλισμό για την καταμέτρηση των προνυμφών και εξετάζονται με τη βοήθεια τριχινσκοπίου ή στεροσκοπικού μικροσκοπίου.
- Ο ογκομετρικός κύλινδρος εκπλύνεται με 5 έως 10 ml νερού της βρύσης, και τα εκπλύματα προστίθενται στο δείγμα.
- Τα προϊόντα της πέψης πρέπει να εξετάζονται αμέσως μόλις είναι έτοιμα. Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να αναβάλλεται η εξέτασή τους για την επόμενη ημέρα.

Αν τα προϊόντα της πέψης είναι θολά, πρέπει να διαυγαστούν με τον ακόλουθο τρόπο:

- το τελικό δείγμα των 60 ml χύνεται σε ογκομετρικό κύλινδρο και αφήνεται σε ηρεμία επί 10 λεπτά· στη συνέχεια, αναρροφούνται 45 ml υπερκείμενου υγρού και στα 15 ml που απομένουν προστίθεται νερό της βρύσης μέχρι να προκύψει όγκος 45 ml.
- Έπειτα από μια περαιτέρω περίοδο καθίζησης 10 λεπτών, απομακρύνονται με αναρρόφηση 30 ml υπερκείμενου υγρού και τα 15 ml που απομένουν χύνονται σε τρυβλίο petri ή σε ισοδύναμο εξοπλισμό για καταμέτρηση των προνυμφών και εξετάζονται με τη βοήθεια τριχινσκοπίου ή στεροσκοπικού μικροσκοπίου.
- Ο ογκομετρικός κύλινδρος εκπλύνεται με 10 ml νερού της βρύσης, και τα εκπλύματα αυτά προστίθενται για εξέταση στο δείγμα του τρυβλίου petri ή σε ισοδύναμο εξοπλισμό για καταμέτρηση των προνυμφών και εξετάζονται με τη βοήθεια τριχινσκοπίου ή στεροσκοπικού μικροσκοπίου.

IV. Θετικά ή αβέβαια αποτελέσματα

Αν από την εξέταση ομαδικού ή ατομικού δείγματος προκύψει θετικό ή αμφίβολο αποτέλεσμα, λαμβάνεται επιπλέον δείγμα 20 g από κάθε χοίρο, όπως ορίζεται στο σημείο 4.2 του προτύπου ISO 18743:2015 (βλέπε επίσης παραρτήματα Α και Β για περισσότερες λεπτομέρειες). Τα δείγματα των 20 g από πέντε χοίρους πρέπει να ομαδοποιούνται και να εξετάζονται με τη μέθοδο που περιγράφεται στο παρόν κεφάλαιο. Κατά τον τρόπο αυτό θα εξεταστούν δείγματα από 20 ομάδες, κάθε μία από τις οποίες θα αποτελείται από πέντε χοίρους. Αν ανευρεθεί *Trichinella* σε ομάδα δειγμάτων προερχόμενων από πέντε χοίρους, πρέπει να συλλέγονται επιπλέον ατομικά δείγματα 20 g από κάθε χοίρο της ομάδας και κάθε δείγμα να εξετάζεται χωριστά, με τη μέθοδο που περιγράφηκε στο παρόν κεφάλαιο. Τα δείγματα παρασίτων πρέπει να φυλάσσονται σε διάλυμα αιθυλικής αλκοόλης 70-90 % (τελική συγκέντρωση) για συντήρηση και προσδιορισμό σε επίπεδο είδους στο εργαστήριο αναφοράς της ΕΕ ή εθνικό εργαστήριο αναφοράς. Για τη διαδικασία απολύμανσης, βλέπε σημείο 12 του προτύπου ISO 18743:2015.»

δ) το σημείο Β.2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Συλλογή δειγμάτων

Όπως ορίζεται στο σημείο 4.2 του προτύπου ISO 18743:2015 (βλέπε επίσης παραρτήματα Α και Β για περισσότερες λεπτομέρειες).»

ε) το σημείο Β.3 τροποποιείται ως εξής:

i) Το σημείο III στοιχείο η) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«η) Μετά την πάροδο των 3 λεπτών, η πλαστική σακούλα που περιέχει το διηθητικό δίσκο και το διάλυμα της rennilase αφαιρείται από τον ομογενοποιητή Stomacher και ανοίγεται με ψαλίδι. Το υγρό περιεχόμενο χύνεται σε τρυβλίο petri ή σε ισοδύναμο εξοπλισμό για την καταμέτρηση των προνυμφών. Η σακούλα εκπλύνεται με 5 έως 10 ml νερού και το υγρό εκπλύσεως προστίθεται στο τρυβλίο petri ή σε ισοδύναμο εξοπλισμό για καταμέτρηση των προνυμφών και εξετάζεται με τη βοήθεια τριχινσκοπίου ή στεροσκοπικού μικροσκοπίου.»

ii) Το σημείο IV αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«IV. Θετικά ή αβέβαια αποτελέσματα

Όπως ορίζεται στο σημείο IV τμήμα Α παράγραφος 3.»

στ) το σημείο Γ.1 τροποποιείται ως εξής:

i) το στοιχείο στ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«στ) Πεψίνη με την ακόλουθη περιεκτικότητα:

- σε σκόνη ή κόκκους: ιζ) 1:10 000 NF (US National Formulary), που αντιστοιχεί σε 1:12 500 BP (British Pharmacopoeia) και σε 2 000 FIP (Fédération internationale de pharmacie), ή
- σε υγρή μορφή: σταθεροποιημένη υγρή πεψίνη με, κατ' ελάχιστον, 660 μονάδες European Pharmacopoeia/ml.

Μπορούν να χρησιμοποιηθούν άλλες δραστηκότητες πεψίνης, υπό την προϋπόθεση ότι η τελική δραστηκότητα στο υγρό πέψης είναι ισοδύναμη με τη δραστηκότητα των 10 g προς 1: 10 000 NF, όπως ορίζεται στο σημείο 5.3 του προτύπου ISO 18743:2015.»

ii) το στοιχείο ζ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ζ) Βαθμονομημένη κλίμακα, για τη ζύγιση δειγμάτων και/ή πεψίνης (ακρίβεια $\pm 0,1$ g).»

iii) το στοιχείο ιγ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ιγ) Θερμόμετρο ακριβείας 0,5 °C στην περιοχή θερμοκρασίας 20 έως 70 °C.»

ζ) το σημείο Γ.2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Συλλογή δειγμάτων

Όπως ορίζεται στο σημείο 4.2 του προτύπου ISO 18743:2015 (βλέπε επίσης παραρτήματα Α και Β για περισσότερες λεπτομέρειες).»

η) στο σημείο Γ.3, το σημείο VI αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«VI. Θετικά ή αβέβαια αποτελέσματα

Όπως ορίζεται στο σημείο IV τμήμα Α παράγραφος 3.»

θ) το σημείο Δ.1 τροποποιείται ως εξής:

i) το στοιχείο ιγ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ιγ) Πεψίνη με την ακόλουθη πυκνότητα:

- σε σκόνη ή κόκκους: 1:10 000 NF (US National Formulary), που αντιστοιχεί σε 1:12 500 BP (British Pharmacopoeia) και σε 2 000 FIP (Fédération internationale de pharmacie), ή
- σε υγρή μορφή: σταθεροποιημένη υγρή πεψίνη με, κατ' ελάχιστον, 660 μονάδες European Pharmacopoeia/ml.

Μπορούν να χρησιμοποιηθούν άλλες δραστηκότητες πεψίνης, υπό την προϋπόθεση ότι η τελική δραστηκότητα στο υγρό πέψης είναι ισοδύναμη με τη δραστηκότητα των 10 g προς 1: 10 000 NF, όπως ορίζεται στο σημείο 5.3 του προτύπου ISO 18743:2015.»

ii) το στοιχείο ιε) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ιε) Βαθμονομημένη κλίμακα, για τη ζύγιση δειγμάτων και/ή πεψίνης (ακρίβεια $\pm 0,1$ g).»

iii) το στοιχείο κα) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«κα) Θερμόμετρο ακριβείας 0,5 °C στην περιοχή θερμοκρασίας 20 έως 70 °C.»

ι) το σημείο Δ.2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Συλλογή δειγμάτων

Όπως ορίζεται στο σημείο 4.2 του προτύπου ISO 18743:2015 (βλέπε επίσης παραρτήματα Α και Β για περισσότερες λεπτομέρειες).»

ια) στο σημείο Δ.3, τα σημεία II και III αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«II. Συνενωμένα δείγματα βάρους κάτω των 100 g, όπως ορίζεται στο σημείο 8 του προτύπου ISO 18743:2015

Όταν χρειάζεται, μπορούν να προστεθούν μέχρι 15 g σε συνολική ομάδα 100 g και να εξεταστούν μαζί με τα εν λόγω δείγματα σύμφωνα με τα οριζόμενα στο τμήμα I. Περισσότερα από 15 g πρέπει να εξετάζονται ως πλήρης ομάδα. Για ομάδες μέχρι 50 g, το υγρό πέψης και τα συστατικά μπορούν να μειωθούν σε 1 λίτρο νερού, 8 ml υδροχλωρικού οξέος και 5 g πεψίνης.

III. Θετικά ή αβέβαια αποτελέσματα

Αν από την εξέταση ομαδικού δείγματος προκύψει θετικό ή αβέβαιο αποτέλεσμα συγκόλλησης του λατέξ, πρέπει να ληφθεί από κάθε χοίρο πρόσθετο δείγμα 20 g, όπως περιγράφεται στο σημείο 4.2 του προτύπου ISO 18743:2015 (βλέπε επίσης παραρτήματα Α και Β για περισσότερες λεπτομέρειες). Τα δείγματα των 20 g από πέντε χοίρους συνενώνονται και εξετάζονται με τη μέθοδο που περιγράφεται στο τμήμα I. Με τον τρόπο αυτόν πρέπει να εξεταστούν δείγματα από 20 ομάδες πέντε χοίρων.

Αν προκύψει θετικό αποτέλεσμα συγκόλλησης του λατέξ από ομάδα πέντε χοίρων, πρέπει να συλλέγονται επιπλέον ατομικά δείγματα 20 g από κάθε χοίρο της ομάδας και κάθε δείγμα να εξετάζεται χωριστά, με τη μέθοδο που περιγράφεται στο τμήμα I.

Αν προκύψει θετικό ή αβέβαιο αποτέλεσμα συγκόλλησης του λατέξ, πρέπει να αποστέλλονται στο εθνικό εργαστήριο αναφοράς τουλάχιστον 20 g μυϊκού ιστού χοιροειδών για επιβεβαίωση με χρήση του ISO 18743:2015 ή μιας από τις ισοδύναμες μεθόδους που περιγράφονται ανωτέρω.

Τα δείγματα παρασίτων πρέπει να φυλάσσονται σε διάλυμα αιθυλικής αλκοόλης 70-90 % (τελική συγκέντρωση) για συντήρηση και προσδιορισμό σε επίπεδο είδους στο εργαστήριο αναφοράς της ΕΕ ή εθνικό εργαστήριο αναφοράς.

Μετά τη συλλογή των παρασίτων, τα θετικά υγρά πρέπει να απολυμανθούν με θέρμανση σε θερμοκρασία τουλάχιστον 60 ° C.».

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 22 Αυγούστου 2022.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2022/1419 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 22ας Αυγούστου 2022

σχετικά με τη χορήγηση άδειας για τη χρήση αιθέριου ελαίου φύλλων buchii από *Agathosma betulina* (P.J. Bergius) Pillans ως πρόσθετης ύλης ζωοτροφών για όλα τα ζωικά είδη

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1831/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2003, για τις πρόσθετες ύλες που χρησιμοποιούνται στη διατροφή των ζώων ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 9 παράγραφος 2,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1831/2003 προβλέπει τη χορήγηση άδειας για τη χρήση πρόσθετων υλών στη διατροφή των ζώων, καθώς και τους όρους και τις διαδικασίες για τη χορήγηση αυτής της άδειας. Το άρθρο 10 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού προβλέπει την επαναξιολόγηση των πρόσθετων υλών που έχουν αδειοδοτηθεί σύμφωνα με την οδηγία 70/524/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽²⁾.
- (2) Βάσει της οδηγίας 70/524/ΕΟΚ, το έλαιο φύλλων buchii είχε εγκριθεί χωρίς χρονικό περιορισμό ως πρόσθετη ύλη ζωοτροφών για όλα τα ζωικά είδη. Στη συνέχεια, η εν λόγω πρόσθετη ύλη καταχωρίστηκε στο μητρώο πρόσθετων υλών ζωοτροφών ως υφιστάμενο προϊόν, σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1831/2003.
- (3) Σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1831/2003, σε συνδυασμό με το άρθρο 7, υποβλήθηκε αίτηση για την επαναξιολόγηση του αιθέριου ελαίου από φύλλα του *Agathosma betulina* (P.J. Bergius) Pillans (αιθέριο έλαιο φύλλων buchii) για όλα τα ζωικά είδη.
- (4) Ο αιτών ζήτησε την ταξινόμηση της εν λόγω πρόσθετης ύλης στην κατηγορία πρόσθετων υλών «αισθητικές πρόσθετες ύλες» και στη λειτουργική ομάδα «αρωματικές σύνθετες ουσίες». Η εν λόγω αίτηση συνοδευόταν από τα στοιχεία και τα έγγραφα που απαιτούνται βάσει του άρθρου 7 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1831/2003.
- (5) Ο αιτών ζήτησε να χορηγηθεί άδεια για τη χρήση της πρόσθετης ύλης και στο πόσιμο νερό. Ωστόσο, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1831/2003 δεν επιτρέπει τη χορήγηση άδειας για χρήση αρωματικών σύνθετων ουσιών στο πόσιμο νερό. Ως εκ τούτου, δεν θα πρέπει να επιτραπεί η χρήση αιθέριου ελαίου φύλλων buchii από *Agathosma betulina* (P.J. Bergius) Pillans στο πόσιμο νερό.
- (6) Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (στο εξής: Αρχή), στη γνώμη που εξέδωσε στις 27 Ιανουαρίου 2022 ⁽³⁾, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, υπό τις προτεινόμενες συνθήκες χρήσης, το αιθέριο έλαιο φύλλων buchii από *Agathosma betulina* (P.J. Bergius) Pillans δεν έχει δυσμενείς επιδράσεις στην υγεία των ζώων, στην υγεία των καταναλωτών ή στο περιβάλλον. Η Αρχή κατέληξε επίσης στο συμπέρασμα ότι το αιθέριο έλαιο φύλλων buchii από *Agathosma betulina* (P.J. Bergius) Pillans θα πρέπει να θεωρείται ερεθιστικό για το δέρμα και τους οφθαλμούς και ευαισθητοποιητικό του δέρματος και του αναπνευστικού συστήματος. Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι θα πρέπει να ληφθούν κατάλληλα μέτρα προστασίας για την πρόληψη δυσμενών επιδράσεων στην υγεία του ανθρώπου, ιδίως όσον αφορά τους χρήστες της πρόσθετης ύλης.
- (7) Επίσης, η Αρχή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, δεδομένου ότι το αιθέριο έλαιο φύλλων buchii από *Agathosma betulina* (P.J. Bergius) Pillans αναγνωρίζεται για τον αρωματισμό τροφίμων και η λειτουργία του στις ζωοτροφές θα είναι ουσιαστικά η ίδια με τη λειτουργία του στα τρόφιμα, δεν απαιτείται περαιτέρω απόδειξη της αποτελεσματικότητάς του. Η Αρχή επαλήθευσε επίσης την έκθεση του εργαστηρίου αναφοράς που ορίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1831/2003 η οποία αφορά τις μεθόδους ανάλυσης των πρόσθετων υλών ζωοτροφών στις ζωοτροφές.

⁽¹⁾ ΕΕ L 268 της 18.10.2003, σ. 29.⁽²⁾ Οδηγία 70/524/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 1970, περί των προσθέτων υλών στη διατροφή των ζώων (ΕΕ L 270 της 14.12.1970, σ. 1).⁽³⁾ EFSA Journal 2022-20(3):7160.

- (8) Η αξιολόγηση του αιθέριου ελαίου φύλλων buchu από *Agathosma betulina* (P.J. Bergius) Pillans δείχνει ότι πληρούνται οι όροι χορήγησης άδειας που προβλέπονται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1831/2003. Συνεπώς, θα πρέπει να χορηγηθεί άδεια για τη χρήση της εν λόγω ουσίας όπως καθορίζεται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού.
- (9) Θα πρέπει να προβλέπονται ορισμένες προϋποθέσεις με σκοπό τον καλύτερο έλεγχο. Ειδικότερα, στην ετικέτα της πρόσθετης ύλης θα πρέπει να αναγράφεται η συνιστώμενη περιεκτικότητα. Σε περίπτωση υπέρβασης της εν λόγω περιεκτικότητας, στην ετικέτα των προμειγμάτων θα πρέπει να αναγράφονται ορισμένες πληροφορίες.
- (10) Το γεγονός ότι δεν χορηγείται άδεια για τη χρήση του αιθέριου ελαίου φύλλων buchu από *Agathosma betulina* (P.J. Bergius) Pillans ως αρωματικής ουσίας στο πόσιμο νερό δεν αποκλείει τη χρήση του σε σύνθετες ζωτροφές που χορηγούνται με το νερό.
- (11) Καθώς δεν συντρέχουν λόγοι ασφάλειας οι οποίοι να επιβάλλουν την άμεση εφαρμογή των τροποποιήσεων των όρων χορήγησης της άδειας για την εν λόγω ουσία, είναι σκόπιμο να προβλεφθεί μεταβατική περίοδος, ώστε να ετοιμαστούν τα ενδιαφερόμενα μέρη για να ανταποκριθούν στις νέες απαιτήσεις που απορρέουν από την άδεια.
- (12) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής φυτών, ζώων, τροφίμων και ζωοτροφών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Χορήγηση άδειας

Χορηγείται άδεια για τη χρήση της ουσίας που προσδιορίζεται στο παράρτημα και ανήκει στην κατηγορία πρόσθετων υλών «αισθητικές πρόσθετες ύλες» και στη λειτουργική ομάδα «αρωματικές σύνθετες ουσίες» ως πρόσθετης ύλης ζωοτροφών για τη διατροφή των ζώων υπό τους όρους που καθορίζονται στο εν λόγω παράρτημα.

Άρθρο 2

Μεταβατικά μέτρα

1. Η ουσία που προσδιορίζεται στο παράρτημα και τα προμείγματα που περιέχουν την εν λόγω ουσία, που έχουν παραχθεί και επισημανθεί πριν από τις 12 Μαρτίου 2023 σύμφωνα με τους κανόνες που ίσχυαν πριν από τις 12 Σεπτεμβρίου 2022, μπορούν να εξακολουθήσουν να διατίθενται στην αγορά και να χρησιμοποιούνται έως ότου εξαντληθούν τα υφιστάμενα αποθέματα.
2. Οι σύνθετες ζωτροφές και οι πρώτες ύλες ζωοτροφών που περιέχουν την ουσία αυτή όπως προσδιορίζεται στο παράρτημα, οι οποίες έχουν παραχθεί και επισημανθεί πριν από τις 12 Σεπτεμβρίου 2023 σύμφωνα με τους κανόνες που ίσχυαν πριν από τις 12 Σεπτεμβρίου 2022, μπορούν να εξακολουθήσουν να διατίθενται στην αγορά και να χρησιμοποιούνται έως ότου εξαντληθούν τα υφιστάμενα αποθέματα, εάν προορίζονται για τροφopαραγωγή ζώα.
3. Οι σύνθετες ζωτροφές και οι πρώτες ύλες ζωοτροφών που περιέχουν την ουσία αυτή όπως προσδιορίζεται στο παράρτημα, οι οποίες έχουν παραχθεί και επισημανθεί πριν από τις 12 Σεπτεμβρίου 2024 σύμφωνα με τους κανόνες που ίσχυαν πριν από τις 12 Σεπτεμβρίου 2022, μπορούν να εξακολουθήσουν να διατίθενται στην αγορά και να χρησιμοποιούνται έως ότου εξαντληθούν τα υφιστάμενα αποθέματα, εάν προορίζονται για μη τροφopαραγωγή ζώα.

Άρθρο 3

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 22 Αυγούστου 2022.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Αριθμός ταυτοποίησης της πρόσθετης ύλης	Πρόσθετη ύλη	Σύσταση, χημικός τύπος, περιγραφή, αναλυτική μέθοδος.	Είδος ή κατηγορία ζώου	Μέγιστη ηλικία	Ελάχιστη περιεκτικότητα	Μέγιστη περιεκτικότητα	Άλλες διατάξεις	Λήξη της περιόδου ισχύος της άδειας
					mg πρόσθετης ύλης/kg πλήρους ζωοτροφής με περιεκτικότητα σε υγρασία 12 %			

Κατηγορία: Αισθητικές πρόσθετες ύλες. Λειτουργική ομάδα: Αρωματικές σύνθετες ουσίες

2b85c-eo	Αιθέριο έλαιο φύλλων buchu	Σύσταση της πρόσθετης ύλης	Όλα τα ζωικά είδη εκτός από της γάτες	-	-	-	<ol style="list-style-type: none"> 1. Η πρόσθετη ύλη ενσωματώνεται στη ζωοτροφή υπό μορφή προμειγματος. 2. Της οδηγίες χρήσης της πρόσθετης ύλης και των προμειγμάτων πρέπει να αναφέρονται οι συνθήκες αποθήκευσης και η σταθερότητα στη θερμική επεξεργασία. 3. Απαγορεύεται η ανάμειξη με της πρόσθετες ύλες που περιέχουν μεθυλευγενόλη. 4. Στην ετικέτα της πρόσθετης ύλης πρέπει να αναγράφονται τα ακόλουθα: «Συνιστώμενη μέγιστη περιεκτικότητα, σε δραστική ουσία, ανά kg πλήρους ζωοτροφής με περιεκτικότητα σε υγρασία 12 %: — κοτόπουλα της πάχυνση και άλλα ήσσονος σημασίας είδη πουλερικών της πάχυνση: 0,1 mg· — όρνιθες ωοπαραγωγής και άλλα ήσσονος σημασίας είδη πουλερικών για ωοπαραγωγή και αναπαραγωγή, γαλοπούλες της πάχυνση και κουνέλια: 0,15 mg· — χοιρίδια όλων των ειδών σιδών: 0,20 mg· — όλοι οι σίδες της πάχυνση: 0,25 mg· — χοιρομητέρες και μηρυκαστικά γαλακτοπαραγωγής: 0,30 mg· 	12.9.2032
		<p>Αιθέριο έλαιο φύλλων buchu που λαμβάνεται από τα φύλλα του <i>Agathosma betulina</i> (P.J. Bergius) Pillans</p> <p>Υγρή μορφή</p> <p>Μεθυλευγενόλη ≤ 0,17 %</p> <p>Χαρακτηρισμός της δραστικής ουσίας</p> <p>Αιθέριο έλαιο φύλλων buchu που παράγεται με απόσταξη με υδρατμούς από τα φύλλα του <i>Agathosma betulina</i> (P.J. Bergius) Pillans της ορίζεται από το Συμβούλιο της Ευρώπης (1).</p> <p>D,Ι-Ισομινθόνη: 19 – 27 % d-Λεμονένιο: 19 – 26 % 2-Υδροξυπιπεριτόνη (ή διοσφαινόλη): 8 – 17 % p-Μινθαν-3-όνη: 5 – 12 % Πουλεγόνη: 1,5 – 8 %</p> <p>Αριθμός CAS: 68650-46-4 Αριθμός CoE: 85c Αριθμός FEMA: 2169</p>	Γάτες	-	-	0,2		

		<p>Αναλυτική μέθοδος ⁽²⁾</p> <p>Για τον προσδιορισμό του d-λεμονένιου και της d,l-ισομινθόνης (φυτοχημικοί δείκτες) στην πρόσθετη ύλη ζωοτροφών (αιθέριο έλαιο φύλλων buchū):</p> <ul style="list-style-type: none"> — αεριοχρωματογραφία σε συνδυασμό με ανιχνευτή ιονισμού φλόγας (GC-FID) (βάσει του ISO 11024) 					<ul style="list-style-type: none"> — μηρυκαστικά της πάχυνση και άλογα: 0,45 mg· — μόσχοι (υποκατάστατο γάλακτος), σκύλοι, ψάρια και διακοσμητικά ψάρια: 0,5 mg· — άλλα είδη, εκτός από γάτες: 0,1 mg.» <p>5. Η λειτουργική ομάδα, ο αριθμός ταυτοποίησης, η ονομασία και η προστιθέμενη ποσότητα της δραστικής ουσίας αναφέρονται στην ετικέτα του προμείγματος, όταν το επίπεδο χρήσης που προτείνεται στην ετικέτα του προμείγματος θα είχε ως αποτέλεσμα την υπέρβαση των επιπέδων που αναφέρονται στο σημείο 4.</p> <p>6. Για της χρήστες της πρόσθετης ύλης και των προμειγμάτων, οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων ζωοτροφών καθορίζουν επιχειρησιακές διαδικασίες και οργανωτικά μέτρα προκειμένου να αντιμετωπίζονται οι ενδεχόμενοι κίνδυνοι από εισπνοή, δερματική επαφή ή επαφή με τα μάτια. Όταν οι κίνδυνοι αυτοί δεν μπορούν να εξαλειφθούν ή να μειωθούν στο ελάχιστο με της εν λόγω διαδικασίες και τα εν λόγω μέτρα, η πρόσθετη ύλη και τα προμείγματα χρησιμοποιούνται με μέσα ατομικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένων και μέσων προστασίας του δέρματος, των ματιών και της αναπνοής.</p>
--	--	--	--	--	--	--	---

⁽¹⁾ Φυσικές πηγές αρωματικών υλών — Έκθεση αριθ. 2 (2007).

⁽²⁾ Πληροφορίες σχετικά με τις αναλυτικές μεθόδους διατίθενται στην ακόλουθη διεύθυνση του εργαστηρίου αναφοράς: https://joint-research-centre.ec.europa.eu/eurl-fa-eurl-feed-additives/eurl-fa-authorisation/eurl-fa-evaluation-reports_en

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2022/1420 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 22ας Αυγούστου 2022

σχετικά με την έγκριση του L-γλουταμικού οξέος και του όξινου γλουταμικού νατρίου που παράγονται από *Corynebacterium glutamicum* NITE BP-01681 ως πρόσθετων υλών ζωοτροφών για όλα τα ζωικά είδη

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1831/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2003, για τις πρόσθετες ύλες που χρησιμοποιούνται στη διατροφή των ζώων ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 9 παράγραφος 2,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1831/2003 προβλέπει τη χορήγηση άδειας για τη χρήση πρόσθετων υλών στη διατροφή των ζώων, καθώς και τους όρους και τις διαδικασίες για τη χορήγηση αυτής της άδειας.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1831/2003, υποβλήθηκε αίτηση χορήγησης άδειας για τη χρήση του L-γλουταμικού οξέος και του όξινου γλουταμικού νατρίου που παράγονται από *Corynebacterium glutamicum* NITE BP-01681. Η εν λόγω αίτηση συνοδευόταν από τα στοιχεία και τα έγγραφα που απαιτούνται βάσει του άρθρου 7 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1831/2003.
- (3) Η αίτηση αφορά την έγκριση του L-γλουταμικού οξέος και του όξινου γλουταμικού νατρίου που παράγονται από *Corynebacterium glutamicum* NITE BP-01681 ως πρόσθετων υλών ζωοτροφών για όλα τα ζωικά είδη, οι οποίες θα ταξινομηθούν στις κατηγορίες «διατροφικές πρόσθετες ύλες» και «αισθητικές πρόσθετες ύλες».
- (4) Ο αιτών ζήτησε να εγκριθεί η χρήση της πρόσθετης ύλης ζωοτροφών και στο πόσιμο νερό. Ωστόσο, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1831/2003 δεν επιτρέπει τη χορήγηση άδειας για χρήση αρωματικών σύνθετων ουσιών στο πόσιμο νερό. Ως εκ τούτου, δεν θα πρέπει να επιτραπεί η χρήση του όξινου γλουταμικού νατρίου που παράγεται από *Corynebacterium glutamicum* KCCM 80188 στο πόσιμο νερό. Το γεγονός ότι δεν έχει εγκριθεί η χρήση της εν λόγω πρόσθετης ύλης ως αρωματικής ουσίας στο πόσιμο νερό δεν αποκλείει τη χρήση της σε σύνθετες ζωοτροφές που χορηγούνται με νερό.
- (5) Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (στο εξής: Αρχή), στη γνώμη που εξέδωσε στις 26 Ιανουαρίου 2022 ⁽²⁾, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, υπό τις προτεινόμενες συνθήκες χρήσης, το L-γλουταμικό οξύ και το όξινο γλουταμικό νάτριο που παράγονται από *Corynebacterium glutamicum* NITE BP-01681 δεν έχουν δυσμενείς επιδράσεις στην υγεία των ζώων, στην ασφάλεια των καταναλωτών ή στο περιβάλλον. Κατέληξε επίσης στο συμπέρασμα ότι οι ουσίες αυτές δεν θεωρούνται ερεθιστικές για το δέρμα ή τους οφθαλμούς, ούτε ευαισθητοποιητικές του δέρματος, αλλά θεωρούνται κίνδυνος διά της εισπνοής. Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι θα πρέπει να ληφθούν κατάλληλα μέτρα προστασίας για την πρόληψη δυσμενών επιδράσεων στην υγεία του ανθρώπου, ιδίως όσον αφορά τους χρήστες της πρόσθετης ύλης. Η Αρχή κατέληξε επίσης στο συμπέρασμα ότι οι ουσίες αυτές έχουν τη δυνατότητα να είναι αποτελεσματικές ως διατροφικές πρόσθετες ύλες και ως σύνθετες ουσίες στις ζωοτροφές. Η Αρχή δεν θεωρεί ότι υπάρχει ανάγκη να θεσπιστούν ειδικές απαιτήσεις παρακολούθησης μετά τη διάθεση στην αγορά. Η Αρχή επαλήθευσε επίσης την έκθεση του εργαστηρίου αναφοράς που ορίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1831/2003 η οποία αφορά τις μεθόδους ανάλυσης της πρόσθετης ύλης ζωοτροφών στις ζωοτροφές.
- (6) Από την αξιολόγηση του L-γλουταμικού οξέος και του όξινου γλουταμικού νατρίου που παράγονται από *Corynebacterium glutamicum* NITE BP-01681 διαπιστώνεται ότι πληρούνται οι όροι για τη χορήγηση άδειας που προβλέπονται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1831/2003. Συνεπώς, θα πρέπει να χορηγηθεί άδεια για τη χρήση των εν λόγω ουσιών, όπως καθορίζεται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού.

⁽¹⁾ ΕΕ L 268 της 18.10.2003, σ. 29.

⁽²⁾ EFSA Journal 2022-20(3):7156.

- (7) Θα πρέπει να προβλέπονται περιορισμοί και προϋποθέσεις με σκοπό τον καλύτερο έλεγχο. Ειδικότερα, στην ετικέτα της πρόσθετης ύλης ζωοτροφών θα πρέπει να αναγράφεται η συνιστώμενη περιεκτικότητα. Σε περίπτωση υπέρβασης της εν λόγω περιεκτικότητας, στην ετικέτα των προμειγμάτων θα πρέπει να αναγράφονται ορισμένες πληροφορίες.
- (8) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής φυτών, ζώων, τροφίμων και ζωοτροφών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

1. Οι ουσίες που προσδιορίζονται στο παράρτημα, οι οποίες ανήκουν στην κατηγορία πρόσθετων υλών «διατροφικές πρόσθετες ύλες» και στη λειτουργική ομάδα «αμινοξέα, άλατα αμινοξέων και ανάλογες ουσίες», εγκρίνονται ως πρόσθετες ύλες για τη διατροφή των ζώων υπό τους όρους που παρατίθενται στο εν λόγω παράρτημα.
2. Χορηγείται άδεια για τη χρήση των ουσιών που προσδιορίζονται στο παράρτημα, οι οποίες ανήκουν στην κατηγορία πρόσθετων υλών «αισθητικές πρόσθετες ύλες» και στη λειτουργική ομάδα «αρωματικές σύνθετες ουσίες», ως πρόσθετων υλών για τη διατροφή των ζώων υπό τους όρους που καθορίζονται στο εν λόγω παράρτημα.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 22 Αυγούστου 2022.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Αριθμός ταυτοποίησης της πρόσθετης ύλης	Πρόσθετη ύλη	Σύσταση, χημικός τύπος, περιγραφή, μέθοδος ανάλυσης	Είδος ή κατηγορία ζώου	Μέγιστη ηλικία	Ελάχιστη περιεκτικότητα	Μέγιστη περιεκτικότητα	Λοιπές διατάξεις	Λήξη της περιόδου ισχύος της άδειας
					mg δραστικής ουσίας/kg πλήρους ζωοτροφής με περιεκτικότητα σε υγρασία 12 %			

Κατηγορία: διατροφικές πρόσθετες ύλες

Λειτουργική ομάδα: αμινοξέα, άλατα αμινοξέων και ανάλογες ουσίες

2b620i	L-γλουταμικό οξύ	<p>Σύσταση πρόσθετης ύλης</p> <p>L-γλουταμικό οξύ</p> <p>Χαρακτηρισμός της δραστικής ουσίας</p> <p>L-γλουταμικό οξύ που παράγεται από <i>Corynebacterium glutamicum</i> NITE BP-01681</p> <p>Καθαρότητα: $\geq 98\%$</p> <p>Χημικός τύπος: $C_5H_9O_4N$</p> <p>Αριθμός CAS: 56-86-0</p> <p>Αριθμός Eines: 200-293-7</p> <p>Μέθοδος ανάλυσης (1)</p> <p>Για την ταυτοποίηση του L-γλουταμικού οξέος στην πρόσθετη ύλη ζωοτροφών:</p> <p>— μονογραφίες στο Food Chemical Codex: «L-γλουταμικό οξύ»</p> <p>Για τον ποσοτικό προσδιορισμό του γλουταμικού οξέος στην πρόσθετη ύλη ζωοτροφών:</p> <p>— χρωματογραφία ιοντοανταλλαγής συζευγμένη με παραγωγοποίηση μετά τη στήλη και με ανίχνευση μέσω ορατού φωτός ή φθορισμού (IEC-VIS/FLD) ή</p>	Όλα τα ζωικά είδη	-	-	-	<ol style="list-style-type: none"> 1. Στις οδηγίες χρήσης της πρόσθετης ύλης και του προμειγματος πρέπει να αναφέρονται οι συνθήκες αποθήκευσης και η σταθερότητα στη θερμική επεξεργασία. 2. Η πρόσθετη ύλη μπορεί να χρησιμοποιείται μέσω του πόσιμου νερού. 3. Για τους χρήστες της πρόσθετης ύλης και των προμειγμάτων, οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων ζωοτροφών θεσπίζουν επιχειρησιακές διαδικασίες και λαμβάνουν οργανωτικά μέτρα για την αντιμετώπιση των πιθανών κινδύνων από την εισπνοή ή την επαφή με το δέρμα. Όταν οι κίνδυνοι αυτοί δεν μπορούν να εξαλειφθούν ή να μειωθούν στο ελάχιστο με τις εν λόγω διαδικασίες και μέτρα, η πρόσθετη ύλη και τα προμειγματα πρέπει να χρησιμοποιούνται με κατάλληλα μέσα ατομικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένων μέσων προστασίας της αναπνοής. 4. Δηλώσεις που πρέπει να διατυπώνονται στην επισήμανση της πρόσθετης ύλης και των προμειγμάτων: «Η συμπλήρωση με L-γλουταμικό οξύ, ιδίως μέσω του πόσιμου νερού, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλα τα απαραίτητα και περιστασιακά απαραίτητα αμινοξέα, ώστε να αποφεύγονται τυχόν ανισορροπίες». 	12 Σεπτεμβρίου 2032
--------	------------------	---	-------------------	---	---	---	--	---------------------

	<p>— χρωματογραφία ιοντοανταλλαγής συζευγμένη με παραγωγοποίηση μετά τη στήλη και φωτομετρική ανίχνευση (IEC-VIS)</p> <p>Για τον ποσοτικό προσδιορισμό του γλουταμικού οξέος στα προμείγματα:</p> <p>— χρωματογραφία ιοντοανταλλαγής συζευγμένη με παραγωγοποίηση μετά τη στήλη και με ανίχνευση μέσω ορατού φωτός ή φθορισμού (IEC-VIS/FLD) ή</p> <p>— χρωματογραφία ιοντοανταλλαγής συζευγμένη με παραγωγοποίηση μετά τη στήλη και φωτομετρική ανίχνευση (IEC-VIS), κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 152/2009 της Επιτροπής (παράρτημα III ΣΤ).</p> <p>Για τον ποσοτικό προσδιορισμό του γλουταμικού οξέος στις ζωοτροφές:</p> <p>— χρωματογραφία ιοντοανταλλαγής συζευγμένη με παραγωγοποίηση μετά τη στήλη και φωτομετρική ανίχνευση (IEC-VIS), κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 152/2009 της Επιτροπής (παράρτημα III ΣΤ)</p>						
--	--	--	--	--	--	--	--

(¹) Πληροφορίες σχετικά με τις μεθόδους ανάλυσης διατίθενται στην ακόλουθη διεύθυνση του εργαστηρίου αναφοράς: https://joint-research-centre.ec.europa.eu/eurl-fa-eurl-feed-additives/eurl-fa-authorisation/eurl-fa-evaluation-reports_en

Αριθμός ταυτοποίησης της πρόσθετης ύλης	Πρόσθετη ύλη	Σύσταση, χημικός τύπος, περιγραφή, μέθοδος ανάλυσης	Είδος ή κατηγορία ζώου	Μέγιστη ηλικία	Ελάχιστη περιεκτικότητα	Μέγιστη περιεκτικότητα	Λοιπές διατάξεις	Λήξη της περιόδου ισχύος της άδειας
					mg δραστικής ουσίας/kg πλήρους ζωτροφής με περιεκτικότητα σε υγρασία 12 %			

Κατηγορία: Αισθητικές πρόσθετες ύλες
Λειτουργική ομάδα: Αρωματικές σύνθετες ουσίες

2b620i	L-γλουταμικό οξύ	<p>Σύσταση πρόσθετης ύλης L-γλουταμικό οξύ Χαρακτηρισμός της δραστικής ουσίας L-γλουταμικό οξύ που παράγεται από <i>Corynebacterium glutamicum</i> NITE BP-01681 Καθαρότητα: ≥ 98 % Χημικός τύπος: C₅H₉O₄N Αριθμός CAS: 56-86-0 Αριθμός EINECS: 200-293-7 Μέθοδος ανάλυσης (*) Για την ταυτοποίηση του L-γλουταμικού οξέος στην πρόσθετη ύλη ζωτροφών: — μονογραφίες στο Food Chemical Codex: «L-γλουταμικό οξύ» Για τον ποσοτικό προσδιορισμό του γλουταμικού οξέος στην πρόσθετη ύλη ζωτροφών: — χρωματογραφία ιοντοανταλλαγής συζευγμένη με παραγωγοποίηση μετά τη στήλη και με ανίχνευση μέσω ορατού φωτός ή φθορισμού (IEC-VIS/FLD) ή — χρωματογραφία ιοντοανταλλαγής συζευγμένη με παραγωγοποίηση μετά τη στήλη και φωτομετρική ανίχνευση (IEC-VIS)</p>	Όλα τα ζωικά είδη	-	-	-	<ol style="list-style-type: none"> 1. Η πρόσθετη ύλη ενσωματώνεται στη ζωτροφή υπό μορφή προμειγματος. 2. Στις οδηγίες χρήσης της πρόσθετης ύλης και του προμειγματος πρέπει να αναφέρονται οι συνθήκες αποθήκευσης και η σταθερότητα στη θερμική επεξεργασία. 3. Στην ετικέτα της πρόσθετης ύλης πρέπει να αναγράφονται τα ακόλουθα: «Συνιστώμενη μέγιστη περιεκτικότητα, σε δραστική ουσία, της πλήρους ζωτροφής με περιεκτικότητα σε υγρασία 12 %: 25 mg/kg.». 4. Η λειτουργική ομάδα, ο αριθμός ταυτοποίησης, η ονομασία και η προστιθέμενη ποσότητα της δραστικής ουσίας πρέπει να αναφέρονται στην ετικέτα των προμειγμάτων, για την περίπτωση που το επίπεδο χρήσης στην εν λόγω ετικέτα θα είχε ως αποτέλεσμα την υπέρβαση του αναφερόμενου στο σημείο 3 επιπέδου της δραστικής ουσίας στην πλήρη ζωτροφή. 5. Για τους χρήστες της πρόσθετης ύλης και των προμειγμάτων, οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων ζωτροφών θεσπίζουν επιχειρησιακές διαδικασίες και λαμβάνουν οργανωτικά μέτρα για την αντιμετώπιση των πιθανών κινδύνων από την εισπνοή ή την επαφή με το δέρμα. Όταν οι κίνδυνοι αυτοί δεν μπορούν να εξαλειφθούν ή να 	12 Σεπτεμβρίου 2032
--------	------------------	---	-------------------	---	---	---	---	---------------------

	<p>Για τον ποσοτικό προσδιορισμό του γλουταμικού οξέος στα προμείγματα:</p> <ul style="list-style-type: none"> — χρωματογραφία ιοντοανταλλαγής συζευγμένη με παραγωγοποίηση μετά τη στήλη και με ανίχνευση μέσω ορατού φωτός ή φθορισμού (IEC-VIS/FLD) ή — χρωματογραφία ιοντοανταλλαγής συζευγμένη με παραγωγοποίηση μετά τη στήλη και φωτομετρική ανίχνευση (IEC-VIS), κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 152/2009 της Επιτροπής (παράρτημα III ΣΤ) 						<p>μειωθούν στο ελάχιστο με τις εν λόγω διαδικασίες και μέτρα, η πρόσθετη ύλη και τα προμείγματα πρέπει να χρησιμοποιούνται με κατάλληλα μέσα ατομικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένων μέσων προστασίας της αναπνοής.</p>	
--	--	--	--	--	--	--	---	--

(⁴) Πληροφορίες σχετικά με τις μεθόδους ανάλυσης διατίθενται στην ακόλουθη διεύθυνση του εργαστηρίου αναφοράς: https://joint-research-centre.ec.europa.eu/eurl-fa-eurl-feed-additives/eurl-fa-authorisation/eurl-fa-evaluation-reports_en

Αριθμός ταυτοποίησης της πρόσθετης ύλης	Πρόσθετη ύλη	Σύσταση, χημικός τύπος, περιγραφή, μέθοδος ανάλυσης	Είδος ή κατηγορία ζώου	Μέγιστη ηλικία	Ελάχιστη περιεκτικότητα	Μέγιστη περιεκτικότητα	Λοιπές διατάξεις	Λήξη της περιόδου ισχύος της άδειας
					mg δραστικής ουσίας/kg πλήρους ζωοτροφής με περιεκτικότητα σε υγρασία 12 %			

Κατηγορία: διατροφικές πρόσθετες ύλες**Λειτουργική ομάδα: αμινοξέα, άλατα αμινοξέων και ανάλογες ουσίες**

2b621ii	Όξινο γλουταμικό νάτριο	<p>Σύσταση πρόσθετης ύλης Όξινο γλουταμικό νάτριο Χαρακτηρισμός της δραστικής ουσίας Όξινο γλουταμικό νάτριο που παράγεται από <i>Corynebacterium glutamicum</i> NITE BP-01681 Καθαρότητα: $\geq 99\%$ Χημικός τύπος: $C_5H_8NaNO_4 \cdot H_2O$ Αριθμός CAS: 6106-04-3 Αριθμός EINECS: 205-538-1 Μέθοδος ανάλυσης (*) Για την ταυτοποίηση του όξινου γλουταμικού νατρίου στην πρόσθετη ύλη ζωοτροφών: — μονογραφίες στο Food Chemical Codex: «Όξινο γλουταμικό νάτριο» Για τον ποσοτικό προσδιορισμό του όξινου γλουταμικού νατρίου στην πρόσθετη ύλη ζωοτροφών: — χρωματογραφία ιοντοανταλλαγής συζευγμένη με παραγωγοποίηση μετά τη στήλη και με ανίχνευση μέσω ορατού φωτός ή φθορισμού (IEC-VIS/FLD) ή — χρωματογραφία ιοντοανταλλαγής συζευγμένη με παραγωγοποίηση μετά τη στήλη και φωτομετρική ανίχνευση (IEC-VIS)</p>	Όλα τα ζωικά είδη	-	-	-	<ol style="list-style-type: none"> 1. Στις οδηγίες χρήσης της πρόσθετης ύλης και του προμειγμάτος πρέπει να αναφέρονται οι συνθήκες αποθήκευσης και η σταθερότητα στη θερμική επεξεργασία. 2. Η πρόσθετη ύλη μπορεί να χρησιμοποιείται μέσω του πόσιμου νερού. 3. Για τους χρήστες της πρόσθετης ύλης και των προμειγμάτων, οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων ζωοτροφών θεσπίζουν επιχειρησιακές διαδικασίες και λαμβάνουν οργανωτικά μέτρα για την αντιμετώπιση των πιθανών κινδύνων από την εισπνοή ή την επαφή με το δέρμα. Όταν οι κίνδυνοι αυτοί δεν μπορούν να εξαλειφθούν ή να μειωθούν στο ελάχιστο με τις εν λόγω διαδικασίες και μέτρα, η πρόσθετη ύλη και τα προμειγμάτα πρέπει να χρησιμοποιούνται με κατάλληλα μέσα ατομικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένων μέσων προστασίας της αναπνοής. 4. Δηλώσεις που πρέπει να διατυπώνονται στην επισήμανση της πρόσθετης ύλης και των προμειγμάτων: «Η συμπλήρωση με όξινο γλουταμικό νάτριο, ιδίως μέσω του πόσιμου νερού, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλα τα απαραίτητα και περιστασιακά απαραίτητα αμινοξέα, ώστε να αποφεύγονται τυχόν ανισορροπίες». 	12 Σεπτεμβρίου 2032
---------	-------------------------	---	-------------------	---	---	---	---	---------------------

<p>Για τον ποσοτικό προσδιορισμό του όξινου γλουταμικού νατρίου σε προμείγματα:</p> <ul style="list-style-type: none"> — χρωματογραφία ιοντοανταλλαγής συζευγμένη με παραγωγοποίηση μετά τη στήλη και με ανίχνευση μέσω ορατού φωτός ή φθορισμού (IEC-VIS/FLD) ή — χρωματογραφία ιοντοανταλλαγής συζευγμένη με παραγωγοποίηση μετά τη στήλη και φωτομετρική ανίχνευση (IEC-VIS), κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 152/2009 της Επιτροπής (παράρτημα III ΣΤ) <p>Για τον ποσοτικό προσδιορισμό του όξινου γλουταμικού νατρίου σε ζωοτροφές:</p> <ul style="list-style-type: none"> — χρωματογραφία ιοντοανταλλαγής συζευγμένη με παραγωγοποίηση μετά τη στήλη και φωτομετρική ανίχνευση (IEC-VIS), κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 152/2009 της Επιτροπής (παράρτημα III ΣΤ) 							
--	--	--	--	--	--	--	--

(¹) Πληροφορίες σχετικά με τις μεθόδους ανάλυσης διατίθενται στην ακόλουθη διεύθυνση του εργαστηρίου αναφοράς: https://joint-research-centre.ec.europa.eu/eurl-fa-eurl-feed-additives/eurl-fa-authorisation/eurl-fa-evaluation-reports_en

Αριθμός ταυτοποίησης της πρόσθετης ύλης	Πρόσθετη ύλη	Σύσταση, χημικός τύπος, περιγραφή, μέθοδος ανάλυσης	Είδος ή κατηγορία ζώου	Μέγιστη ηλικία	Ελάχιστη περιεκτικότητα	Μέγιστη περιεκτικότητα	Λοιπές διατάξεις	Λήξη της περιόδου ισχύος της άδειας
					mg δραστικής ουσίας/kg πλήρους ζωτροφής με περιεκτικότητα σε υγρασία 12 %			

Κατηγορία: Αισθητικές πρόσθετες ύλες
Λειτουργική ομάδα: Αρωματικές σύνθετες ουσίες

2b621ii	Όξινο γλουταμικό νάτριο	<p>Σύσταση πρόσθετης ύλης Όξινο γλουταμικό νάτριο Χαρακτηρισμός της δραστικής ουσίας Όξινο γλουταμικό νάτριο που παράγεται από <i>Corynebacterium glutamicum</i> NITE BP-01681 Καθαρότητα: ≥ 99 % Χημικός τύπος: C₅H₈NaNO₄·H₂O Αριθμός CAS: 6106-04-3 Αριθμός EINECS: 205-538-1 Μέθοδος ανάλυσης (*) Για την ταυτοποίηση του όξινου γλουταμικού νατρίου στην πρόσθετη ύλη ζωοτροφών: — μονογραφίες στο Food Chemical Codex: «Όξινο γλουταμικό νάτριο» Για τον ποσοτικό προσδιορισμό του όξινου γλουταμικού νατρίου στην πρόσθετη ύλη ζωοτροφών: — χρωματογραφία ιοντοανταλλαγής συζευγμένη με παραγωγοποίηση μετά τη στήλη και με ανίχνευση μέσω ορατού φωτός ή φθορισμού (IEC-VIS/FLD) ή — χρωματογραφία ιοντοανταλλαγής συζευγμένη με παραγωγοποίηση μετά τη στήλη και φωτομετρική ανίχνευση (IEC-VIS)</p>	Όλα τα ζωικά είδη	-	-	-	<ol style="list-style-type: none"> 1. Η πρόσθετη ύλη ενσωματώνεται στη ζωτροφή υπό μορφή προμείγματος. 2. Στις οδηγίες χρήσης της πρόσθετης ύλης και του προμείγματος πρέπει να αναφέρονται οι συνθήκες αποθήκευσης και η σταθερότητα στη θερμική επεξεργασία. 3. Στην ετικέτα της πρόσθετης ύλης πρέπει να αναγράφονται τα ακόλουθα: «Συνιστώμενη μέγιστη περιεκτικότητα, σε δραστική ουσία, της πλήρους ζωτροφής με περιεκτικότητα σε υγρασία 12 %: 25 mg/kg.». 4. Η λειτουργική ομάδα, ο αριθμός ταυτοποίησης, η ονομασία και η προστιθέμενη ποσότητα της δραστικής ουσίας πρέπει να αναφέρονται στην ετικέτα των προμειγμάτων, για την περίπτωση που το επίπεδο χρήσης στην εν λόγω ετικέτα θα είχε ως αποτέλεσμα την υπέρβαση του αναφερόμενου στο σημείο 3 επιπέδου της δραστικής ουσίας στην πλήρη ζωτροφή. 5. Για τους χρήστες της πρόσθετης ύλης και των προμειγμάτων, οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων ζωοτροφών θεσπίζουν επιχειρησιακές διαδικασίες και λαμβάνουν οργανωτικά μέτρα για την αντιμετώπιση των πιθανών κινδύνων από την εισπνοή ή την επαφή με το δέρμα. Όταν οι κινδυνοί αυτοί δεν μπορούν να εξαλειφθούν ή να μειωθούν στο ελάχιστο με τις εν λόγω διαδικασίες και μέτρα, η πρόσθετη ύλη και τα προμείγματα πρέπει να χρησιμοποιούνται με κατάλληλα μέσα ατομικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένων μέσων προστασίας της αναπνοής. 	12 Σεπτεμβρίου 2032
---------	-------------------------	---	-------------------	---	---	---	---	---------------------

		Για τον ποσοτικό προσδιορισμό του όξινου γλουταμικού νατρίου σε προμείγματα: — χρωματογραφία ιοντοανταλλαγής συζευγμένη με παραγωγοποίηση μετά τη στήλη και με ανίχνευση μέσω ορατού φωτός ή φθορισμού (IEC-VIS/FLD) ή — χρωματογραφία ιοντοανταλλαγής συζευγμένη με παραγωγοποίηση μετά τη στήλη και φωτομετρική ανίχνευση (IEC-VIS), κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 152/2009 της Επιτροπής (παράρτημα III ΣΤ)						
--	--	--	--	--	--	--	--	--

(⁴) Πληροφορίες σχετικά με τις μεθόδους ανάλυσης διατίθενται στην ακόλουθη διεύθυνση του εργαστηρίου αναφοράς: https://joint-research-centre.ec.europa.eu/eurl-fa-eurl-feed-additives/eurl-fa-authorisation/eurl-fa-evaluation-reports_en

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2022/1421 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 22ας Αυγούστου 2022

σχετικά με τη χορήγηση άδειας για τη χρήση του αιθέριου ελαίου πορτοκαλιού από έκθλιψη, του αιθέριου ελαίου πορτοκαλιού από απόσταξη και των αποτερπενιωμένων ελαίων πορτοκαλιού από *Citrus sinensis* (L.) Osbeck ως πρόσθετων υλών ζωοτροφών για όλα τα ζωικά είδη

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1831/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2003, για τις πρόσθετες ύλες που χρησιμοποιούνται στη διατροφή των ζώων ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 9 παράγραφος 2,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1831/2003 προβλέπει τη χορήγηση άδειας για τη χρήση πρόσθετων υλών στη διατροφή των ζώων, καθώς και τους όρους και τις διαδικασίες για τη χορήγηση αυτής της άδειας. Το άρθρο 10 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού προβλέπει την επαναξιολόγηση των πρόσθετων υλών που έχουν αδειοδοτηθεί σύμφωνα με την οδηγία 70/524/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽²⁾.
- (2) Το αιθέριο έλαιο πορτοκαλιού από έκθλιψη, το αιθέριο έλαιο πορτοκαλιού από απόσταξη και το αποτερπενιωμένο έλαιο πορτοκαλιού έλαβαν άδεια χρήσης χωρίς χρονικό περιορισμό σύμφωνα με την οδηγία 70/524/ΕΟΚ ως πρόσθετες ύλες ζωοτροφών για όλα τα ζωικά είδη. Οι εν λόγω πρόσθετες ύλες προστέθηκαν στη συνέχεια στο μητρώο πρόσθετων υλών ζωοτροφών ως υφιστάμενα προϊόντα, σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1831/2003.
- (3) Σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1831/2003, σε συνδυασμό με το άρθρο 7 του εν λόγω κανονισμού, υποβλήθηκε αίτηση για την επαναξιολόγηση του αιθέριου ελαίου πορτοκαλιού από έκθλιψη, του αιθέριου ελαίου πορτοκαλιού από απόσταξη και των αποτερπενιωμένων ελαίων πορτοκαλιού από *Citrus sinensis* (L.) Osbeck για όλα τα ζωικά είδη.
- (4) Ο αιτών ζήτησε την ταξινόμηση των πρόσθετων υλών στην κατηγορία πρόσθετων υλών «αισθητικές πρόσθετες ύλες» και στη λειτουργική ομάδα «αρωματικές σύνθετες ουσίες». Η εν λόγω αίτηση συνοδευόταν από τα στοιχεία και τα έγγραφα που απαιτούνται βάσει του άρθρου 7 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1831/2003.
- (5) Ο αιτών ζήτησε να χορηγηθεί άδεια για τη χρήση των πρόσθετων υλών και στο πόσιμο νερό. Ωστόσο, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1831/2003 δεν επιτρέπει τη χορήγηση άδειας για χρήση αρωματικών σύνθετων ουσιών στο πόσιμο νερό. Ως εκ τούτου, δεν θα πρέπει να επιτραπεί η χρήση αυτών των πρόσθετων υλών στο πόσιμο νερό.
- (6) Η Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφάλειας των Τροφίμων (στο εξής: Αρχή), στη γνώμη που εξέδωσε στις 29 Σεπτεμβρίου 2021 ⁽³⁾, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, υπό τους προτεινόμενους όρους χρήσης, το αιθέριο έλαιο πορτοκαλιού από έκθλιψη, το αιθέριο έλαιο πορτοκαλιού από απόσταξη και τα αποτερπενιωμένα έλαια πορτοκαλιού από *Citrus sinensis* (L.) Osbeck δεν έχουν δυσμενείς επιδράσεις στην υγεία των ζώων, στην υγεία των καταναλωτών ή στο περιβάλλον. Ωστόσο, δεν ήταν δυνατόν να εξαχθούν συμπεράσματα για τους σκύλους, τις γάτες, τα διακοσμητικά ψάρια και τα διακοσμητικά πτηνά που κανονικά δεν εκτίθενται σε υποπροϊόντα εσπεριδοειδών. Η Αρχή κατέληξε επίσης στο συμπέρασμα ότι το αιθέριο έλαιο πορτοκαλιού από έκθλιψη, το αιθέριο έλαιο πορτοκαλιού από απόσταξη και τα αποτερπενιωμένα έλαια πορτοκαλιού από *Citrus sinensis* (L.) Osbeck θα πρέπει να θεωρούνται ερεθιστικά για το δέρμα και τους οφθαλμούς, καθώς και ευαισθητοποιητικά του δέρματος και του αναπνευστικού συστήματος. Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι θα πρέπει να ληφθούν κατάλληλα μέτρα προστασίας για την πρόληψη δυσμενών επιδράσεων στην υγεία του ανθρώπου, ιδίως όσον αφορά τους χρήστες των πρόσθετων υλών.

⁽¹⁾ ΕΕ L 268 της 18.10.2003, σ. 29.

⁽²⁾ Οδηγία 70/524/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 1970, περί των προσθέτων υλών στη διατροφή των ζώων (ΕΕ L 270 της 14.12.1970, σ. 1).

⁽³⁾ EFSA Journal 2021·19(11):6891.

- (7) Η Αρχή κατέληξε επίσης στο συμπέρασμα ότι το αιθέριο έλαιο πορτοκαλιού από έκθλιψη, το αιθέριο έλαιο πορτοκαλιού από απόσταξη και τα αποτερπενιωμένα έλαια πορτοκαλιού από *Citrus sinensis* (L.) Osbeck είναι αναγνωρισμένα προϊόντα για τον αρωματισμό τροφίμων και η λειτουργία τους στις ζωοτροφές θα είναι ουσιαστικά η ίδια με τη λειτουργία τους στα τρόφιμα· ως εκ τούτου, δεν θεωρείται αναγκαία περαιτέρω απόδειξη της αποτελεσματικότητας. Η Αρχή επαλήθευσε επίσης την έκθεση του εργαστηρίου αναφοράς που ορίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1831/2003 η οποία αφορά τις μεθόδους ανάλυσης της πρόσθετης ύλης ζωοτροφών στις ζωοτροφές.
- (8) Από την αξιολόγηση του αιθέριου ελαίου πορτοκαλιού από έκθλιψη, του αιθέριου ελαίου πορτοκαλιού από απόσταξη και των αποτερπενιωμένων ελαίων πορτοκαλιού από *Citrus sinensis* (L.) Osbeck διαπιστώνεται ότι πληρούνται οι όροι για τη χορήγηση άδειας που προβλέπονται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1831/2003. Συνεπώς, θα πρέπει να χορηγηθεί άδεια για τη χρήση των εν λόγω ουσιών, όπως καθορίζεται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού.
- (9) Θα πρέπει να προβλέπονται ορισμένες προϋποθέσεις με σκοπό τον καλύτερο έλεγχο. Ειδικότερα, στην ετικέτα των πρόσθετων υλών ζωοτροφών θα πρέπει να αναγράφεται η συνιστώμενη περιεκτικότητα. Σε περίπτωση υπέρβασης της εν λόγω περιεκτικότητας, στην ετικέτα των προμειγμάτων θα πρέπει να αναγράφονται ορισμένες πληροφορίες.
- (10) Το γεγονός ότι δεν έχει εγκριθεί η χρήση των πρόσθετων υλών ως αρωματικών υλών στο πόσιμο νερό δεν αποκλείει τη χρήση τους σε σύνθετες ζωοτροφές που χορηγούνται με το νερό.
- (11) Καθώς δεν υπάρχουν λόγοι ασφάλειας που να επιβάλλουν την άμεση εφαρμογή των τροποποιήσεων στους όρους αδειοδότησης των εν λόγω ουσιών, θεωρείται σκόπιμο να προβλεφθεί μεταβατική περίοδος ώστε τα ενδιαφερόμενα μέρη να προετοιμαστούν για να συμμορφωθούν με τις νέες απαιτήσεις που απορρέουν από την αδειοδότηση.
- (12) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής φυτών, ζώων, τροφίμων και ζωοτροφών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Αδειοδότηση

Χορηγείται άδεια για τη χρήση των ουσιών που προσδιορίζονται στο παράρτημα και ανήκουν στην κατηγορία πρόσθετων υλών «αισθητικές πρόσθετες ύλες» και στη λειτουργική ομάδα «αρωματικές σύνθετες ουσίες» ως πρόσθετων υλών ζωοτροφών για τη διατροφή των ζώων υπό τους όρους που καθορίζονται στο εν λόγω παράρτημα.

Άρθρο 2

Μεταβατικά μέτρα

1. Οι ουσίες που προσδιορίζονται στο παράρτημα και τα προμείγματα που περιέχουν τις εν λόγω ουσίες, που έχουν παραχθεί και επισημανθεί πριν από τις 12 Μαρτίου 2023 σύμφωνα με τους κανόνες που ίσχυαν πριν από τις 12 Σεπτεμβρίου 2022, μπορούν να εξακολουθήσουν να διατίθενται στην αγορά και να χρησιμοποιούνται έως ότου εξαντληθούν τα υφιστάμενα αποθέματα.
2. Οι σύνθετες ζωοτροφές και οι πρώτες ύλες ζωοτροφών που περιέχουν τις εν λόγω ουσίες που προσδιορίζονται στο παράρτημα, που έχουν παραχθεί και επισημανθεί πριν από τις 12 Σεπτεμβρίου 2023 σύμφωνα με τους κανόνες που ίσχυαν πριν από τις 12 Σεπτεμβρίου 2022, μπορούν να εξακολουθήσουν να διατίθενται στην αγορά και να χρησιμοποιούνται έως ότου εξαντληθούν τα υφιστάμενα αποθέματα, εάν προορίζονται για τροφοπαραγωγή ζώα.

Άρθρο 3

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 22 Αυγούστου 2022.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Αριθμός ταυτοποίησης της πρόσθετης ύλης	Πρόσθετη ύλη	Σύσταση, χημικός τύπος, περιγραφή, μέθοδος ανάλυσης	Είδος ή κατηγορία ζώου	Μέγιστη ηλικία	Ελάχιστη περιεκτικότητα	Μέγιστη περιεκτικότητα	Λοιπές διατάξεις	Λήξη της περιόδου ισχύος της άδειας
					mg πρόσθετης ύλης/kg πλήρους ζωτροφής με περιεκτικότητα σε υγρασία 12 %			

Κατηγορία: Αισθητικές πρόσθετες ύλες. Λειτουργική ομάδα: Αρωματικές σύνθετες ουσίες

2b143-eo	Αιθέριο έλαιο πορτοκαλιού από έκθλιψη	<p>Σύσταση της πρόσθετης ύλης</p> <p>Αιθέριο έλαιο πορτοκαλιού που λαμβάνεται μέσω έκθλιψης από τον φλοιό των καρπών του <i>Citrus sinensis</i> (L.) Osbeck⁽¹⁾.</p> <p>Υγρή μορφή</p> <p>Χαρακτηρισμός της δραστικής ουσίας</p> <p>Αιθέριο έλαιο που λαμβάνεται με ψυχρή έκθλιψη από τον φλοιό των καρπών του <i>Citrus sinensis</i> (L.) Osbeck, όπως ορίζεται από το Συμβούλιο της Ευρώπης⁽²⁾.</p> <p>Στο πτητικό κλάσμα:</p> <p>d-Λεμονένιο: 93 - 97 %</p> <p>Μυρκένιο: 1,5 - 3,5 %</p> <p>Σαβινένιο: 0,1 - 1,0 %</p> <p>α-Πινένιο: 0,4 - 0,8 %</p> <p>Διναλοόλη: 0,1 - 0,7 %</p> <p>Δεκανάλη: 0,1 - 0,7 %</p> <p>Οκτανάλη: 0,1 - 0,6 %</p>	Κοτόπουλα προς πάχυνση και άλλα ήσσονος σημασίας είδη πουλερικών προς πάχυνση	-	-	80	<p>1. Η πρόσθετη ύλη ενσωματώνεται στη ζωτροφή υπό μορφή προμειγματος.</p> <p>2. Στις οδηγίες χρήσης της πρόσθετης ύλης και των προμειγμάτων πρέπει να αναφέρονται οι συνθήκες αποθήκευσης και η σταθερότητα στη θερμική επεξεργασία.</p> <p>3. Επιτρέπεται η ανάμειξη με άλλες βοτανικές πρόσθετες ύλες υπό τον όρο ότι οι ποσότητες περιλαμβανόμενες που προστίθενται στις ζωτροφές με τα εν λόγω μείγματα είναι χαμηλότερες από την ποσότητα που προκύπτει από τη χρήση μίας μόνο πρόσθετης ύλης στο μέγιστο ή συνιστώμενο επίπεδο για το είδος ή την κατηγορία ζώων.</p> <p>4. Για τους χρήστες της πρόσθετης ύλης και των προμειγμάτων, οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων ζωοτροφών καθορίζουν επιχειρησιακές διαδικασίες και οργανωτικά μέτρα προκειμένου να αντιμετωπίζονται οι ενδεχόμενοι κίνδυνοι από εισπνοή, δερματική επαφή ή επαφή με τους οφθαλμούς. Όταν οι κίνδυνοι αυτοί δεν μπορούν να εξαλειφθούν ή να μειωθούν στο ελάχιστο με τις εν λόγω διαδικασίες και τα εν λόγω μέτρα, η πρόσθετη ύλη και τα προμείγματα χρησιμοποιούνται με μέσα ατομικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένων και μέσων προστασίας του δέρματος, των οφθαλμών και της αναπνοής.</p>	12.9.2032
			Όρνιδες ωοπαραγωγής και άλλα ήσσονος σημασίας είδη πουλερικών για ωοπαραγωγή και αναπαραγωγή	-	-	172		
			Γαλοπούλες προς πάχυνση	-	-	144		

<p>Περιλλαδεύδη: < 0,05 % Αριθμός CAS: 8028-48-6 Αριθμός EINECS: 232-433-8 Αριθμός FEMA: 2825 Αριθμός CoE: 143 Μέθοδος ανάλυσης ⁽¹⁾ Για τον προσδιορισμό του d-λεμονιίου (φυτοχημικός δείκτης) στην πρόσθετη ύλη ζωοτροφών: — αεριοχρωματογραφία σε συνδυασμό με ανιχνευτή ιονισμού φλόγας (GC-FID) (βάσει του ISO 3140)</p>	Χοιρομητέρες	-	-	200
	Μηρυκαστικά	-	-	130
	Άλογα	-	-	230
	Κουνέλια Ψάρια εκτός από τα διακοσμητικά ψάρια	-	-	50
	Άλλα είδη	-	-	50

⁽¹⁾ Συνώνυμα: Citrus sinensis (L.) Pers., Citrus aurantium (L.) Dulcis.

⁽²⁾ Φυσικές πηγές αρωματικών υλών — Έκθεση αριθ. 2 (2007).

⁽³⁾ Πληροφορίες σχετικά με τις μεθόδους ανάλυσης διατίθενται στην ακόλουθη διεύθυνση του εργαστηρίου αναφοράς: https://joint-research-centre.ec.europa.eu/eurl-fa-eurl-feed-additives/eurl-fa-authorisation/eurl-fa-evaluation-reports_el

Αριθμός ταυτοποίησης της πρόσθετης ύλης	Επωνυμία του κατόχου της άδειας Πρόσθετη ύλη	Σύσταση, χημικός τύπος, περιγραφή, μέθοδος ανάλυσης	Είδος ή κατηγορία ζώου	Μέγιστη ηλικία	Ελάχιστη περιεκτικότητα	Μέγιστη περιεκτικότητα	Λοιπές διατάξεις	Λήξη της περιόδου ισχύος της άδειας
					mg δραστικής ουσίας/kg πλήρους ζωοτροφής με περιεκτικότητα σε υγρασία 12 %			

Κατηγορία: Αισθητικές πρόσθετες ύλες. Λειτουργική ομάδα: Αρωματικές σύνθετες ουσίες

2b143-di	Αιθέριο έλαιο πορτοκαλιού από απόσταξη	Σύσταση της πρόσθετης ύλης	Κοτόπουλα προς πάχυνση και άλλα ήσσονος σημασίας είδη πουλερικών προς πάχυνση	-	-	80	<ol style="list-style-type: none"> 1. Η πρόσθετη ύλη ενσωματώνεται στη ζωοτροφή υπό μορφή προμειγματος. 2. Στις οδηγίες χρήσης της πρόσθετης ύλης και των προμειγμάτων πρέπει να αναφέρονται οι συνθήκες αποθήκευσης και η σταθερότητα στη θερμική επεξεργασία. 3. Επιτρέπεται η ανάμειξη με άλλες βοτανικές πρόσθετες ύλες υπό τον όρο ότι οι ποσότητες περιλαλαδεύδης που προστίθενται στις ζωοτροφές με τα εν λόγω μείγματα είναι χαμηλότερες από την ποσότητα που προκύπτει από τη χρήση μίας μόνο πρόσθετης ύλης στο μέγιστο ή συνιστώμενο επίπεδο για το είδος ή την κατηγορία ζώων. 4. Για τους χρήστες της πρόσθετης ύλης και των προμειγμάτων, οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων ζωοτροφών καθορίζουν επιχειρησιακές διαδικασίες και οργανωτικά μέτρα προκειμένου να αντιμετωπίζονται οι ενδεχόμενοι κίνδυνοι από εισπονή, δερματική επαφή ή επαφή με τους οφθαλμούς. Όταν οι κίνδυνοι αυτοί δεν μπορούν να εξαλειφθούν ή να μειωθούν στο ελάχιστο με τις εν λόγω διαδικασίες και τα εν λόγω μέτρα, η πρόσθετη ύλη και τα προμείγματα χρησιμοποιούνται με μέσα ατομικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένων και μέσων προστασίας του δέρματος, των οφθαλμών και της αναπνοής. 	12.9.2032
		Απόσταγμα (πηκτικό κλάσμα) αιθέριου ελαίου πορτοκαλιού, το οποίο λαμβάνεται από τον φλοιό των καρπών του <i>Citrus sinensis</i> (L.) Osbeck.	Όρνιθες ωοπαραγωγής και άλλα ήσσονος σημασίας είδη πουλερικών για ωοπαραγωγή και αναπαραγωγή	-	-	200		
		Υγρή μορφή	Γαλοπούλες προς πάχυνση	-	-	130		
		Χαρακτηρισμός της δραστικής ουσίας	Αλογα	-	-	225		
		Πτητικό κλάσμα της απόσταξης αιθέριου ελαίου πορτοκαλιού από έκθλιψη (σύνθλιψη εν ψυχρώ), το οποίο λαμβάνεται από τον φλοιό των καρπών του <i>Citrus sinensis</i> (L.) Osbeck, όπως ορίζεται από το Συμβούλιο της Ευρώπης (*).						
		d-Λεμονένιο: 93 - 97,5 %						
		Μυρκένιο: 1,5 - 3,5 %						
		Σαβινένιο: 0,2 - 1,0 %						
		α-Πινένιο: 0,3 - 0,8 %						
		Λιναλοόλη: 0,05 - 0,5 %						
		Οκτανάλη: 0,05 - 0,4 %						
		Περιλαλαδεύδη: < 0,005 %						

	Αριθμός CAS: 8028-48-6 Αριθμός CoE: 143 Μέθοδος ανάλυσης ⁽²⁾ Για τον προσδιορισμό του d-λεμονενίου (φυτοχημικός δείκτης) στην πρόσθετη ύλη ζωοτροφών: — αεριοχρωματογραφία σε συνδυασμό με ανιχνευτή ιονισμού φλόγας (GC-FID) (βάσει του ISO 3140)	Κουνέλια	-	-	80	
		Ψάρια εκτός από τα διακοσμητικά ψάρια				
		Άλλα είδη	-	-	80	

⁽¹⁾ Φυσικές πηγές αρωματικών υλών — Έκδοση αριθ. 2 (2007).

⁽²⁾ Πληροφορίες σχετικά με τις μεθόδους ανάλυσης διατίθενται στην ακόλουθη διεύθυνση του εργαστηρίου αναφοράς: https://joint-research-centre.ec.europa.eu/eurl-fa-eurl-feed-additives/eurl-fa-authorisation/eurl-fa-evaluation-reports_el

Αριθμός ταυτοποίησης της πρόσθετης ύλης	Επωνυμία του κατόχου της άδειας Πρόσθετη ύλη	Σύσταση, χημικός τύπος, περιγραφή, μέθοδος ανάλυσης	Είδος ή κατηγορία ζώου	Μέγιστη ηλικία	Ελάχιστη περιεκτικότητα	Μέγιστη περιεκτικότητα	Λοιπές διατάξεις	Λήξη της περιόδου ισχύος της άδειας
					mg δραστικής ουσίας/kg πλήρους ζωοτροφής με περιεκτικότητα σε υγρασία 12 %			

Κατηγορία: Διοθητικές πρόσθετες ύλες. Λειτουργική ομάδα: Αρωματικές σύνθετες ουσίες

2b143-f	Αποτερπενιωμένο έλαιο πορτοκαλιού	Σύσταση της πρόσθετης ύλης	Κοτόπουλα προς πάχυνση και άλλα ήσσονος σημασίας είδη πουλερικών προς πάχυνση	-	-	15,5	<p>1. Η πρόσθετη ύλη ενσωματώνεται στη ζωοτροφή υπό μορφή προμειγματος.</p> <p>2. Στις οδηγίες χρήσης της πρόσθετης ύλης και των προμειγμάτων πρέπει να αναφέρονται οι συνθήκες αποθήκευσης και η σταθερότητα στη θερμική επεξεργασία.</p> <p>3. Επιτρέπεται η ανάμιξη με άλλες βοτανικές πρόσθετες ύλες υπό τον όρο ότι οι ποσότητες περιλαμβανόμενες που προστίθενται στις ζωοτροφές με τα εν λόγω μείγματα είναι χαμηλότερες από την ποσότητα που προκύπτει από τη χρήση μιας μόνο πρόσθετης ύλης στο μέγιστο ή συνιστώμενο επίπεδο για το είδος ή την κατηγορία ζώων.</p> <p>4. Για τους χρήστες της πρόσθετης ύλης και των προμειγμάτων, οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων ζωοτροφών καθορίζουν επιχειρησιακές διαδικασίες και οργανωτικά μέτρα προκειμένου να αντιμετωπίζονται οι ενδεχόμενοι κίνδυνοι από εισπνοή, δερματική επαφή ή επαφή με τους οφθαλμούς. Όταν οι κίνδυνοι αυτοί δεν μπορούν να εξαλειφθούν ή να μειωθούν στο ελάχιστο με τις εν λόγω διαδικασίες και τα εν λόγω μέτρα, η πρόσθετη ύλη και τα προμείγματα χρησιμοποιούνται με μέσα ατομικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένων και μέσων προστασίας του δέρματος, των οφθαλμών και της αναπνοής.</p>	12.9.2032
		Υγρή μορφή	Όρνιθες ωοπαραγωγής και άλλα ήσσονος σημασίας είδη πουλερικών για ωοπαραγωγή και αναπαραγωγή	-	-	23,5		
		Χαρακτηρισμός της δραστικής ουσίας	Γαλοπούλες προς πάχυνση	-	-	21		
		Αποτερπενιωμένο έλαιο που παράγεται με την κλασματική απόσταξη αιθέριου ελαίου πορτοκαλιού από έκθλιψη το οποίο λαμβάνεται από τον φλοιό των καρπών του <i>Citrus sinensis</i> (L.) Osbeck, όπως ορίζεται από το Συμβούλιο της Ευρώπης (1).	Όλοι οι σιύδες προς πάχυνση	-	-	34		
		Μη πτητικό κλάσμα: 10,5 %	Χοιρίδια όλων των ειδών σιύδων	-	-	28,5		
		Στο πτητικό κλάσμα:	Χοιρομητέρες	-	-	41,5		
		d-Λεμονένιο: 89 - 96 % Δεκανάλη: 0,5 - 2 % Λιναλοόλη: 0,7 - 1,7 % Μυρκένιο: 0,1 - 1,0 % Γερανιάλη: 0,1 - 1,0 %	Μόσχοι (υποκατάστατο γάλακτος)	-	-	66,5		

<p>Περιλλαδεύδη: < 0,3 %</p> <p>Αριθμός CAS: 8028-48-6</p> <p>Αριθμός FEMA: 2822</p> <p>Μέθοδος ανάλυσης (²)</p> <p>Για τον προσδιορισμό του d-λεμονενίου (φυτοχημικός δείκτης) στην πρόσθετη ύλη ζωοτροφών:</p> <p>— αεριοχρωματογραφία σε συνδυασμό με ανιχνευτή ιονισμού φλόγας (GC-FID) (βάσει του ISO 3140)</p>	Μηρυκαστικά προς πάχυνση	-	-	62,5	
	Μηρυκαστικά γαλακτοπαραγωγής	-	-	40,5	
	Άλογα	-	-	62,5	
	Κουνέλια	-	-	25	
	Ψάρια εκτός από τα διακοσμητικά ψάρια	-	-	70	
	Άλλα είδη	-	-	15,5	

(¹) Φυσικές πηγές αρωματικών υλών — Έκθεση αριθ. 2 (2007).

(²) Πληροφορίες σχετικά με τις μεθόδους ανάλυσης διατίθενται στην ακόλουθη διεύθυνση του εργαστηρίου αναφοράς: https://joint-research-centre.ec.europa.eu/eurl-fa-eurl-feed-additives/eurl-fa-authorisation/eurl-fa-evaluation-reports_el

Αριθμός ταυτοποίησης της πρόσθετης ύλης	Επωνυμία του κατόχου της άδειας Πρόσθετη ύλη	Σύσταση, χημικός τύπος, περιγραφή, μέθοδος ανάλυσης	Είδος ή κατηγορία ζώου	Μέγιστη ηλικία	Ελάχιστη περιεκτικότητα	Μέγιστη περιεκτικότητα	Λοιπές διατάξεις	Λήξη της περιόδου ισχύος της άδειας
					mg δραστικής ουσίας/kg πλήρους ζωοτροφής με περιεκτικότητα σε υγρασία 12 %			

Κατηγορία: Αισθητικές πρόσθετες ύλες. Λειτουργική ομάδα: Αρωματικές σύνθετες ουσίες

2b143-f-i	Αποτερπενιωμένο έλαιο πορτοκαλιού	<p>Σύσταση της πρόσθετης ύλης</p> <p>Αποτερπενιωμένο έλαιο πορτοκαλιού που λαμβάνεται από τον φλοιό των καρπών του <i>Citrus sinensis</i> (L.) Osbeck.</p> <p>Υγρή μορφή</p> <p>Χαρακτηρισμός της δραστικής ουσίας</p> <p>Αποτερπενιωμένο έλαιο που παράγεται με την κλασματική απόσταξη αιθέριου ελαίου πορτοκαλιού από έκθλιψη το οποίο λαμβάνεται από τον φλοιό των καρπών του <i>Citrus sinensis</i> (L.) Osbeck, όπως ορίζεται από το Συμβούλιο της Ευρώπης⁽¹⁾.</p> <p>Μη πτητικό κλάσμα: 20,9 %</p> <p>Στο πτητικό κλάσμα:</p> <p>d-Λεμονένιο: 79 - 89 %</p> <p>Δεκανάλη: 3,0 - 5,0 %</p> <p>Λιναλοόλη: 2,0 - 5,0 %</p> <p>Μυρκένιο: 0,1 - 1,0 %</p> <p>Γερανιάλη: 0,5 - 1,8 %</p> <p>Περιλλαλδεύδη: < 0,6 %</p>	Κοτόπουλα προς πάχυνση και άλλα ήσσονος σημασίας είδη πουλερικών προς πάχυνση	-	-	5,5	<p>1. Η πρόσθετη ύλη ενσωματώνεται στη ζωοτροφή υπό μορφή προμειγματος.</p> <p>2. Στις οδηγίες χρήσης της πρόσθετης ύλης και των προμειγμάτων πρέπει να αναφέρονται οι συνθήκες αποθήκευσης και η σταθερότητα στη θερμική επεξεργασία.</p> <p>3. Επιτρέπεται η ανάμειξη με άλλες βοτανικές πρόσθετες ύλες υπό τον όρο ότι οι ποσότητες περιλλαλδεύδης που προστίθενται στις ζωοτροφές με τα εν λόγω μείγματα είναι χαμηλότερες από την ποσότητα που προκύπτει από τη χρήση μίας μόνο πρόσθετης ύλης στο μέγιστο ή συνιστώμενο επίπεδο για το είδος ή την κατηγορία ζώων.</p> <p>4. Για τους χρήστες της πρόσθετης ύλης και των προμειγμάτων, οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων ζωοτροφών καθορίζουν επιχειρησιακές διαδικασίες και οργανωτικά μέτρα προκειμένου να αντιμετωπίζονται οι ενδεχόμενοι κίνδυνοι από εισπνοή, δερματική επαφή ή επαφή με τους οφθαλμούς. Όταν οι κίνδυνοι αυτοί δεν μπορούν να εξαλειφθούν ή να μειωθούν στο ελάχιστο με τις εν λόγω διαδικασίες και τα εν λόγω μέτρα, η πρόσθετη ύλη και τα προμείγματα χρησιμοποιούνται με μέσα ατομικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένων και μέσων προστασίας του δέρματος, των οφθαλμών και της αναπνοής.</p>	12.9.2032
			Όρνιθες ωοπαραγωγής και άλλα ήσσονος σημασίας είδη πουλερικών για ωοπαραγωγή και αναπαραγωγή	-	-	8		
			Γαλοπούλες προς πάχυνση	-	-	7		
			Όλοι οι σιίδες προς πάχυνση	-	-	11,5		
			Χοιρίδια όλων των ειδών σιιδών	-	-	9,5		
			Χοιρομητέρες	-	-	14		

<p>Αριθμός CAS: 8028-48-6 Αριθμός FEMA: 2822</p> <p>Μέθοδος ανάλυσης ⁽¹⁾</p> <p>Για τον προσδιορισμό του d-λεμονιού (φυτοχημικός δείκτης) στην πρόσθετη ύλη ζωοτροφών:</p> <p>— αεριοχρωματογραφία σε συνδυασμό με ανιχνευτή ιονισμού φλόγας (GC-FID) (βάσει του ISO 3140)</p>	Μόσχοι (υποκατάστατο γάλακτος)	-	-	23
	Μηρυκαστικά προς πάχυνση	-	-	21,5
	Μηρυκαστικά γαλακτοπαραγωγής	-	-	14
	Άλογα	-	-	21,5
	Κουνέλια	-	-	8,5
	Ψάρια εκτός από τα διακοσμητικά ψάρια	-	-	24,5
	Άλλα είδη	-	-	5,5

⁽¹⁾ Φυσικές πηγές αρωματικών υλών — Έκθεση αριθ. 2 (2007).

⁽²⁾ Πληροφορίες σχετικά με τις μεθόδους ανάλυσης διατίθενται στην ακόλουθη διεύθυνση του εργαστηρίου αναφοράς: https://joint-research-centre.ec.europa.eu/eurl-fa-eurl-feed-additives/eurl-fa-authorisation/eurl-fa-evaluation-reports_el

Αριθμός ταυτοποίησης της πρόσθετης ύλης	Πρόσθετη ύλη	Σύσταση, χημικός τύπος, περιγραφή, μέθοδος ανάλυσης	Είδος ή κατηγορία ζώου	Μέγιστη ηλικία	Ελάχιστη περιεκτικότητα	Μέγιστη περιεκτικότητα	Λοιπές διατάξεις	Λήξη της περιόδου ισχύος της άδειας
					mg δραστικής ουσίας/kg πλήρους ζωοτροφής με περιεκτικότητα σε υγρασία 12 %			

Κατηγορία: Αισθητικές πρόσθετες ύλες. Λειτουργική ομάδα: Αρωματικές σύνθετες ουσίες

2b143-f-ii	Αποτερπενιωμένο έλαιο πορτοκαλιού	<p>Σύσταση της πρόσθετης ύλης</p> <p>Αποτερπενιωμένο έλαιο πορτοκαλιού που λαμβάνεται από τον φλοιό των καρπών του <i>Citrus sinensis</i> (L.) Osbeck.</p> <p>Υγρή μορφή</p> <p>Χαρακτηρισμός της δραστικής ουσίας</p> <p>Αποτερπενιωμένο έλαιο που παράγεται με την κλασματική απόσταξη αιθέριου ελαίου πορτοκαλιού από έκθλιψη το οποίο λαμβάνεται από τον φλοιό των καρπών του <i>Citrus sinensis</i> (L.) Osbeck, όπως ορίζεται από το Συμβούλιο της Ευρώπης (1).</p> <p>Μη πτητικό κλάσμα: 18 %</p> <p>Στο πτητικό κλάσμα:</p> <p>d-Λεμονένιο: 85 - 95 %</p> <p>Λιναλοόλη: 0,5 - 4 %</p> <p>Αριθμός CAS: 8028-48-6</p> <p>Αριθμός FEMA: 2822</p>	Όλα τα ζωικά είδη	-	-	-	<p>1. Η πρόσθετη ύλη ενσωματώνεται στη ζωοτροφή υπό μορφή προμείγματος.</p> <p>2. Στις οδηγίες χρήσης της πρόσθετης ύλης και των προμειγμάτων πρέπει να αναφέρονται οι συνθήκες αποθήκευσης και η σταθερότητα στη θερμική επεξεργασία.</p> <p>3. Στην ετικέτα της πρόσθετης ύλης πρέπει να αναγράφονται τα ακόλουθα: «Συνιστώμενη μέγιστη περιεκτικότητα, σε δραστική ουσία, ανά kg της πλήρους ζωοτροφής με περιεκτικότητα σε υγρασία 12 %: — Κοτόπουλα προς πάχυνση και άλλα ήσσονος σημασίας είδη πουλερικών προς πάχυνση, όρνιθες ωοπαραγωγής και άλλα ήσσονος σημασίας είδη πουλερικών για ωοπαραγωγή και αναπαραγωγή, γαλοπούλες προς πάχυνση, σίδες: 50 mg· — Μόσχοι (υποκατάστατο γάλακτος): 70 mg· — Μηρυκαστικά εκτός από τα αιγοπρόβατα: 60 mg· — Αιγοπρόβατα: 70 mg· — Ψάρια, διακοσμητικά ψάρια: 2 mg· — Άλλα χερσαία ζώα: 50 mg».</p> <p>4. Η λειτουργική ομάδα, ο αριθμός ταυτοποίησης, η ονομασία και η προστιθέμενη ποσότητα της δραστικής ουσίας αναφέρονται στην ετικέτα του προμείγματος, όταν το επίπεδο χρήσης που προτείνεται στην ετικέτα του προμείγματος θα είχε ως αποτέλεσμα την υπέρβαση του επιπέδου που αναφέρεται στο σημείο 3.</p>	12.9.2032
------------	-----------------------------------	---	-------------------	---	---	---	---	-----------

		<p>Μέθοδος ανάλυσης ⁽²⁾</p> <p>Για τον προσδιορισμό του d-λεμονενίου (φυτοχημικός δείκτης) στην πρόσθετη ύλη ζωοτροφών:</p> <p>— αεριοχρωματογραφία σε συνδυασμό με ανιχνευτή ιονισμού φλόγας (GC-FID) (βάσει του ISO 3140)</p>					<p>5. Για τους χρήστες της πρόσθετης ύλης και των προμειγμάτων, οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων ζωοτροφών καθορίζουν επιχειρησιακές διαδικασίες και οργανωτικά μέτρα προκειμένου να αντιμετωπίζονται οι ενδεχόμενοι κίνδυνοι από εισπνοή, δερματική επαφή ή επαφή με τους οφθαλμούς. Όταν οι κίνδυνοι αυτοί δεν μπορούν να εξαλειφθούν ή να μειωθούν στο ελάχιστο με τις εν λόγω διαδικασίες και τα εν λόγω μέτρα, η πρόσθετη ύλη και τα προμείγματα χρησιμοποιούνται με μέσα ατομικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένων και μέσων προστασίας του δέρματος, των οφθαλμών και της αναπνοής.</p>	
--	--	--	--	--	--	--	--	--

⁽¹⁾ Φυσικές πηγές αρωματικών υλών — Έκδοση αριθ. 2 (2007).

⁽²⁾ Πληροφορίες σχετικά με τις μεθόδους ανάλυσης διατίθενται στην ακόλουθη διεύθυνση του εργαστηρίου αναφοράς: https://joint-research-centre.ec.europa.eu/eurl-fa-eurl-feed-additives/eurl-fa-authorisation/eurl-fa-evaluation-reports_el

ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΕΚΔΙΔΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΦΟΡΕΙΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΣΥΣΤΑΘΕΙ ΜΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ

ΣΥΣΤΑΣΗ αριθ. 1/2022 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΕΕ-ΓΕΩΡΓΙΑΣ

της 16ης Αυγούστου 2022

για την έγκριση της ατζέντας σύνδεσης ΕΕ-Γεωργίας 2021-2027 [2022/1422]

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΕΕ-ΓΕΩΡΓΙΑΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συμφωνία Σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Γεωργίας, αφετέρου,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η συμφωνία σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Γεωργίας, αφετέρου ⁽¹⁾, («συμφωνία») υπογράφηκε στις 27 Ιουνίου 2014 και άρχισε να ισχύει την 1η Ιουλίου 2016.
- (2) Δυνάμει του άρθρου 406 παράγραφος 1 της συμφωνίας, το Συμβούλιο Σύνδεσης έχει την εξουσία να εκδίδει συστάσεις που ενδείκνυνται για την επίτευξη των στόχων της συμφωνίας.
- (3) Σύμφωνα με το άρθρο 420 παράγραφος 1 της συμφωνίας, τα μέρη λαμβάνουν κάθε γενικό ή ειδικό μέτρο που απαιτείται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους βάσει της συμφωνίας και μεριμνούν για την επίτευξη των στόχων που περιέχονται σε αυτήν.
- (4) Το άρθρο 11 του εσωτερικού κανονισμού του Συμβουλίου Σύνδεσης προβλέπει τη δυνατότητα λήψης αποφάσεων και διατύπωσης συστάσεων με γραπτή διαδικασία, εφόσον συμφωνήσουν αμφότερα τα μέρη.
- (5) Η Ένωση και η Γεωργία συμφώνησαν να εδραιώσουν την εταιρική σχέση τους μέσω συμφωνίας για ένα σύνολο προτεραιοτήτων για την περίοδο 2021-2027 («ατζέντα σύνδεσης ΕΕ-Γεωργίας 2021-2027») όσον αφορά τις κοινές εργασίες για την επίτευξη των στόχων της πολιτικής σύνδεσης και της οικονομικής ολοκλήρωσης που ορίζονται στη συμφωνία.
- (6) Τα μέρη της συμφωνίας κατέληξαν σε συμφωνία επί του κειμένου της ατζέντας σύνδεσης ΕΕ-Γεωργίας 2021-2027, μέσω της οποίας θα υποστηριχθεί η εφαρμογή της συμφωνίας, θέτοντας στο επίκεντρο της συνεργασίας κοινά συμφέροντα που έχουν καθοριστεί και από τις δύο πλευρές,

ΒΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗ ΣΥΣΤΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το Συμβούλιο Σύνδεσης συνιστά στα μέρη να υλοποιήσουν την ατζέντα σύνδεσης ΕΕ-Γεωργίας 2021-2027 που παρατίθεται στο παράρτημα.

Άρθρο 2

Η ατζέντα σύνδεσης ΕΕ-Γεωργίας 2021-2027, όπως ορίζεται στο παράρτημα, αντικαθιστά την ατζέντα σύνδεσης ΕΕ-Γεωργίας που εγκρίθηκε στις 20 Νοεμβρίου 2017.

⁽¹⁾ ΕΕ L 261 της 30.8.2014, σ. 4.

Άρθρο 3

Η παρούσα σύσταση παράγει αποτελέσματα από την ημέρα της έκδοσής της.

Τιφλίδα, 16 Αυγούστου 2022.

Για το Συμβούλιο Σύνδεσης

Ο Πρόεδρος

Irakli GARIBASHVILI

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΑΤΖΕΝΤΑ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ (2021-2027)

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή

1. Αρχές, μέσα και πόροι για την υλοποίηση της ατζέντας σύνδεσης
2. Προτεραιότητες της ατζέντας σύνδεσης
  - A. Βασικές προτεραιότητες για ανάληψη δράσης
    1. Στον τομέα των ανθεκτικών, βιώσιμων και ολοκληρωμένων οικονομιών
    2. Στον τομέα των θεσμών που λογοδοτούν, του κράτους δικαίου και της ασφάλειας
    3. Στον τομέα της περιβαλλοντικής και κλιματικής ανθεκτικότητας
    4. Στον τομέα του ανθεκτικού ψηφιακού μετασχηματισμού
    5. Στον τομέα των ανθεκτικών, δίκαιων και συμπεριληπτικών κοινωνιών
    6. Στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφάλειας
  - B. Βραχυπρόθεσμες και μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες της ατζέντας σύνδεσης
    1. Δημοκρατία, ανθρώπινα δικαιώματα και χρηστή διακυβέρνηση
    2. Εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας
    3. Δικαιοσύνη, ελευθερία και ασφάλεια
    4. Εμπόριο και συναφή με το εμπόριο θέματα
    5. Οικονομική και τομεακή συνεργασία
    6. Συνδεσιμότητα, ενέργεια, περιβάλλον, δράση για το κλίμα και πολιτική προστασία
    7. Κινητικότητα και διαπροσωπικές επαφές

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις 27 Ιουνίου 2014, η Ευρωπαϊκή Ένωση, τα κράτη μέλη της και η Γεωργία (στο εξής: συμβαλλόμενα μέρη) υπέγραψαν μια φιλόδοξη και καινοτόμο συμφωνία σύνδεσης (στο εξής: ΣΣ), μεταξύ άλλων σχετικά με μια σφαιρική και σε βάθος ζώνη ελευθέρων συναλλαγών (στο εξής: DCFTA). Η συμφωνία περιέχει δεσμευτικές διατάξεις βασισμένες σε κανόνες και προβλέπει ενισχυμένη συνεργασία. Η DCFTA εφαρμόζεται προσωρινά από την 1η Σεπτεμβρίου 2014. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επικύρωσης, η πλήρης εφαρμογή της συμφωνίας σύνδεσης ξεκίνησε την 1η Ιουλίου 2016.

Οι μεταγενέστερες ατζέντες σύνδεσης που συμφωνήθηκαν μεταξύ της ΕΕ και της Γεωργίας προετοιμάζουν και διευκολύνουν την εφαρμογή της συμφωνίας σύνδεσης. Οι προτεραιότητες της ατζέντας σύνδεσης συμπληρώνουν τις αρμοδιότητες της ΕΕ και της Γεωργίας για την πλήρη εφαρμογή των διατάξεων της ΣΣ/DCFTA. Το γεγονός ότι η ατζέντα σύνδεσης εστιάζει σε περιορισμένο αριθμό προτεραιοτήτων δεν επηρεάζει το πεδίο ή την εντολή του διαλόγου που ήδη διεξάγεται στο πλαίσιο άλλων σχετικών συμφωνιών ή του πολυμερούς σκέλους της ανατολικής εταιρικής σχέσης. Η ατζέντα σύνδεσης δεν προδικάζει, επίσης, την υλοποίηση των δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο της ΣΣ/DCFTA από την έναρξη ισχύος της, και υποστηρίζει την αρχή της δυναμικής προσέγγισης.

Επιπλέον, η δυνατότητα μετακίνησης χωρίς βίζα προς τις χώρες του Σένγκεν για Γεωργιανούς πολίτες που έχουν βιομετρικό διαβατήριο, η οποία άρχισε να ισχύει στις 28 Μαρτίου 2017, έχει συμβάλει στην ουσιαστική ενίσχυση της κινητικότητας και των επαφών μεταξύ των πολιτών των δύο πλευρών, σε ένα ασφαλές και καλώς διοικούμενο περιβάλλον. Ως εκ τούτου, η εν λόγω επικαιροποιημένη ατζέντα σύνδεσης αποσκοπεί, επίσης, στη διασφάλιση της συνεχούς εκπλήρωσης των προϋποθέσεων για τη δυνατότητα μετακίνησης χωρίς βίζα, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο της διαδικασίας ελευθέρωσης του καθεστώτος θεωρήσεων και τις συστάσεις στις τακτικές εκδόσεις που εκδίδει η Επιτροπή στο πλαίσιο του μηχανισμού αναστολής της απαλλαγής από την υποχρέωση θεωρήσης. Η αντιμετώπιση ζητημάτων που σχετίζονται με τη μετανάστευση, μεταξύ άλλων στους τομείς της αντικανονικής μετανάστευσης, των αβάσιμων αιτήσεων ασύλου που υποβάλλονται από πολίτες της Γεωργίας, καθώς και των προκλήσεων που σχετίζονται με τη δημόσια τάξη και την ασφάλεια, εξακολουθεί να αποτελεί σημαντική προτεραιότητα για τη συνεργασία ΕΕ-Γεωργίας στο πλαίσιο της ελευθέρωσης του καθεστώτος θεωρήσεων. Η διευκόλυνση των οδών νόμιμης μετανάστευσης θα μπορούσε να εξεταστεί περαιτέρω.

Το παρόν έγγραφο επικαιροποιεί την ατζέντα σύνδεσης για την περίοδο 2017-2020, μετατοπίζει τα σημεία εστίασης και θέτει νέες προτεραιότητες για τις κοινές εργασίες, με σκοπό την επίτευξη των στόχων πολιτικής σύνδεσης και οικονομικής ολοκλήρωσης που ορίζονται στη συμφωνία σύνδεσης για την περίοδο 2021-2027. Κάνει διάκριση μεταξύ βραχυπρόθεσμων προτεραιοτήτων (οι οποίες θα πρέπει να επιτευχθούν ή για τις οποίες θα πρέπει να σημειωθεί σημαντική πρόοδος εντός 3-4 ετών) και μεσοπρόθεσμων προτεραιοτήτων (οι οποίες θα πρέπει να επιτευχθούν ή για τις οποίες θα πρέπει να σημειωθεί σημαντική πρόοδος εντός 7 ετών). Το Συμβούλιο Σύνδεσης θα επιβλέπει και θα παρακολουθεί την εφαρμογή και την υλοποίηση της συμφωνίας σύνδεσης και θα επανεξετάζει περιοδικά τη λειτουργία της παρούσας συμφωνίας υπό το πρίσμα των στόχων της, επικουρούμενο από την επιτροπή σύνδεσης και τις υποεπιτροπές που έχουν συσταθεί βάσει της συμφωνίας σύνδεσης.

Η παρούσα ατζέντα σύνδεσης θα εφαρμόζεται από τη στιγμή της έγκρισής της έως το τέλος του 2027. Η ατζέντα σύνδεσης μπορεί να τροποποιηθεί ή να επικαιροποιηθεί ανά πάσα στιγμή, κατόπιν συμφωνίας του Συμβουλίου Σύνδεσης ΕΕ-Γεωργίας.

1. ΑΡΧΕΣ, ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΠΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΤΖΕΝΤΑΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

Οι ακόλουθες κοινές αρχές θα συνεχίσουν να κατευθύνουν την εφαρμογή της ατζέντας σύνδεσης:

- οι δράσεις που αναλαμβάνονται μέσω της ατζέντας σύνδεσης θα πρέπει να υλοποιούνται σε πλήρη συμμόρφωση με τη ΣΣ/DCFTA, περιλαμβανομένου του προοιμίου της·
- η ατζέντα σύνδεσης θα πρέπει να εφαρμόζεται με πλήρη σεβασμό των αρχών της διαφάνειας, της υποχρέωσης λογοδοσίας και του μη αποκλεισμού·
- η ατζέντα σύνδεσης απαιτεί δέσμευση και από τις δύο πλευρές και διάλογο σχετικά με τις μεταρρυθμίσεις που σχετίζονται με τη σύνδεση·
- η ατζέντα σύνδεσης αποσκοπεί στην επίτευξη απτών και καθορισμένων αποτελεσμάτων μέσω της σταδιακής υλοποίησης πρακτικών μέτρων·
- τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της στήριξης των συμφωνημένων προτεραιοτήτων με κατάλληλα και επαρκή πολιτικά, τεχνικά και χρηματοοικονομικά μέσα·

- η εφαρμογή της ατζέντας σύνδεσης θα αποτελεί αντικείμενο παρακολούθησης, ετήσιων εκθέσεων, μεταξύ άλλων της συνολικής πρόοδου, και αξιολόγησης. Θα εξετάζεται η πρόοδος που σημειώνεται, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο των θεσμικών δομών που προβλέπονται στη συμφωνία σύνδεσης. Επίσης, η κοινωνία των πολιτών θα ενθαρρυνθεί να εστιάσει στην ατζέντα σύνδεσης τις δραστηριότητες παρακολούθησης που διενεργεί·
- η Ευρωπαϊκή Ένωση θα στηρίζει τη Γεωργία στην υλοποίηση των στόχων και προτεραιοτήτων που καθορίζονται στην ατζέντα σύνδεσης. Για τον σκοπό αυτόν, θα χρησιμοποιήσει όλες τις πηγές στήριξης που διαθέτει η ΕΕ, παρέχοντας παράλληλα εμπειρογνώσια και συμβουλές, βέλτιστες πρακτικές και τεχνογνωσία, ανταλλάσσοντας πληροφορίες, στηρίζοντας τη δημιουργία ικανοτήτων και τη θεσμική ενίσχυση και αναπτύσσοντας νέα μέσα συνδρομής. Τονίζει ότι η συνδρομή της ΕΕ δεσμεύεται από κοινώς συμφωνημένες αυστηρές προϋποθέσεις σχετικές με την πρόοδο των μεταρρυθμίσεων. Η ΕΕ θα συνεργαστεί επίσης και με άλλους εταίρους για τον συντονισμό της στήριξης από άλλους εταίρους της Γεωργίας και θα ενισχύσει τη συντονισμένη προσέγγιση της στήριξης της «Ομάδας Ευρώπης», η οποία συνδυάζει πόρους από την ΕΕ, τα κράτη μέλη της και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Τα σχετικά χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ θα είναι επίσης διαθέσιμα, ώστε να συμβάλουν στην εφαρμογή της ατζέντας σύνδεσης. Ανεξάρτητα από αυτό, η τελευταία δεν συνιστά από μόνη της έγγραφο χρηματοδοτικού προγραμματισμού και δεν υποκαθιστά τις δράσεις προγραμματισμού ή διαμόρφωσης που αναλαμβάνουν τα μέρη.

Αναγνωρίζοντας ότι η ατζέντα σύνδεσης αποτελεί πρωταρχικό εργαλείο για την εφαρμογή της ΣΣ/DCFTA, οι προτεραιότητες που καθορίζονται στην ατζέντα σύνδεσης αντικατοπτρίζουν, επίσης, τους μακροπρόθεσμους στόχους πολιτικής που περιγράφονται στην κοινή ανακοίνωση με τίτλο «Πολιτική για την ανατολική εταιρική σχέση μετά το 2020: Ενίσχυση της ανθεκτικότητας — μια ανατολική εταιρική σχέση που αποφέρει αποτελέσματα για όλους»⁽¹⁾ και στη δήλωση της συνόδου κορυφής της ανατολικής εταιρικής σχέσης⁽²⁾, η οποία θα αποτελέσει τη βάση των προτεραιοτήτων της ανατολικής εταιρικής σχέσης μετά το 2020. Οι προτεραιότητες αυτές θα στηρίζουν τη συνδρομή της ΕΕ προς τη Γεωργία, όπως περιγράφεται στον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας – Η Ευρώπη στον κόσμο (NDICI) και στα αντίστοιχα έγγραφα προγραμματισμού μετά το 2020. Η ΕΕ μπορεί, επίσης, να παρέχει συνδρομή και από άλλα ενωσιακά μέσα. Οποιαδήποτε στήριξη θα παρασχεθεί σε πλήρη συμμόρφωση προς τους κανόνες εφαρμογής και τις διαδικασίες που διέπουν την εξωτερική βοήθεια της ΕΕ. Η στήριξη από την ΕΕ θα αποτυπώνει τη βάση προϋποθέσεων και κινήτρων προσέγγιση που υιοθετεί και θα εξαρτάται από την εφαρμογή των συμφωνημένων μεταρρυθμίσεων.

2. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΑΤΖΕΝΤΑΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

Η ΕΕ και η Γεωργία θεωρούν την εφαρμογή της συμφωνίας σύνδεσης και της ατζέντας σύνδεσης βασικές προτεραιότητες για την εδραίωση και την προαγωγή κοινών αξιών και αρχών που συμφωνήθηκαν από την ΕΕ και τη Γεωργία. Η συμφωνία σύνδεσης προβλέπει την επιτάχυνση της πολιτικής σύνδεσης και της οικονομικής ενοποίησης με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Μετά την υπογραφή της συμφωνίας σύνδεσης, η Γεωργία έχει λάβει μέτρα και έχει ολοκληρώσει σημαντικές μεταρρυθμίσεις με στόχο την αποτελεσματική εφαρμογή της συμφωνίας. Αμφότερες οι πλευρές αναγνωρίζουν την πρόοδο που έχει σημειώσει η Γεωργία προς την κατεύθυνση της βαθύτερης πολιτικής σύνδεσης και οικονομικής ενοποίησης με την ΕΕ, καθώς και τις προκλήσεις σε τομείς όπως οι κοινές θεμελιώδεις αξίες, το κράτος δικαίου και η μεταρρύθμιση της δικαιοσύνης, και επαναλαμβάνουν ότι απαιτείται η λήψη περαιτέρω μέτρων για την επίτευξη ουσιαστικής και βιώσιμης πρόοδου, προκειμένου να έχουν οι πολίτες τη δυνατότητα να επωφεληθούν πλήρως από τη συμφωνία σύνδεσης ΕΕ-Γεωργίας.

Η προώθηση της ατζέντας της Γεωργίας για τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου μέσω φιλόδοξων πολιτικών και δικαστικών μεταρρυθμίσεων, καθώς και μεταρρυθμίσεων για την καταπολέμηση της διαφθοράς, σε μια ευρεία και συμπεριληπτική διαδικασία είναι ουσιαστικής σημασίας για τη συνεργασία ΕΕ-Γεωργίας κατά την περίοδο εφαρμογής της εν λόγω ατζέντας σύνδεσης.

Η αποτελεσματική εφαρμογή της συμφωνίας σύνδεσης και της σφαιρικής και σε βάθος ζώνης ελεύθερων συναλλαγών που θεσπίζει η συμφωνία σύνδεσης, σε συνδυασμό με την ευρύτερη διαδικασία ρυθμιστικής προσέγγισης και τις σχετικές αναγκαίες μεταρρυθμίσεις, συμβάλλει στη δημιουργία προϋποθέσεων για ενισχυμένες οικονομικές και εμπορικές σχέσεις με την ΕΕ, οι οποίες θα οδηγήσουν σε περαιτέρω σταδιακή οικονομική ενσωμάτωση της Γεωργίας στην εσωτερική αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως προβλέπεται στη συμφωνία σύνδεσης.

Η ΕΕ επιβεβαιώνει τη σταθερή υποστήριξή της στην κυριαρχία και την εδαφική ακεραιότητα της Γεωργίας εντός των διεθνώς αναγνωρισμένων συνόρων της, συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής της περί μη αναγνώρισης και περί δεσμεύσεων στη Γεωργία, καθώς και τη σταθερή προσήλωσή της στη διευκόλυνση της ειρήνης, της σταθερότητας και της επίλυσης συγκρούσεων στη Γεωργία. Επιπλέον, η ΕΕ αναγνωρίζει τη σημαντική συμβολή της Γεωργίας στην Κοινή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας της ΕΕ, μεταξύ άλλων μέσω της συμμετοχής της σε επιχειρήσεις διαχείρισης κρίσεων υπό την καθοδήγηση της ΕΕ. Η ΕΕ είναι έτοιμη να συνεχίσει τη συνεργασία της με τη Γεωργία σε θέματα ασφάλειας με στόχο την υλοποίηση των στρατηγικών προτεραιοτήτων της στη γειτονία.

⁽¹⁾ JOIN(2020) 7

⁽²⁾ <https://www.consilium.europa.eu/el/press/press-releases/2021/12/15/eastern-partnership-summit-joint-declaration/>

Η συνεργασία ΕΕ-Γεωργίας, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της ανατολικής εταιρικής σχέσης, αποσκοπεί επίσης στη στήριξη της επίτευξης παγκόσμιων στόχων πολιτικής, συμπεριλαμβανομένης της συμφωνίας του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή και της υλοποίησης της Ατζέντας 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, η οποία θέτει 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης, για την επίτευξη των οποίων έχουν δεσμευτεί και τα δύο μέρη. Η συνεργασία θα ενισχύσει τη βασισμένη σε κανόνες διεθνή τάξη και θα συμβάλει στην οικοδόμηση μιας ισχυρότερης Ευρώπης στον κόσμο.

Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να αντιμετωπισθούν ως θέματα προτεραιότητας οι ακόλουθες μεταρρυθμιστικές δράσεις.

A. Βασικές προτεραιότητες για ανάληψη δράσης

1 Στον τομέα των ανθεκτικών, βιώσιμων και ολοκληρωμένων οικονομιών

1.1 Οικονομική ανάπτυξη, επιχειρηματικό και επενδυτικό κλίμα

Τα συμβαλλόμενα μέρη θα συνεργαστούν για την τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης και της οικονομικής ενοποίησης μεταξύ της Γεωργίας και της ΕΕ, με γνώμονα το συμφέρον και την ευημερία των πολιτών της Γεωργίας. Με αυτόν τον τρόπο, θα μειωθούν οι κοινωνικοοικονομικές και εκπαιδευτικές ανισότητες και θα βελτιωθούν οι συνθήκες εργασίας, ενώ θα διασφαλιστεί παράλληλα η σταδιακή απανθρακοποίηση και η κλιματική ουδετερότητα της οικονομίας. Δεδομένων των περιστάσεων, είναι ζωτικής σημασίας να αντιμετωπισθούν οι κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας της νόσου COVID-19, με παράλληλη ανάπτυξη βραχυπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης ανθεκτικότητας. Η διαδικασία αυτή θα πρέπει να μετουσιωθεί σε προσπάθειες διασφάλισης ότι η ανάκαμψη μετά την πανδημία της νόσου COVID-19 θα είναι πράσινη, και ότι θα επιτευχθούν οι περιβαλλοντικοί και κλιματικοί στόχοι. Η διατήρηση της προστασίας των εργαζομένων και η προώθηση της αξιοπρεπούς εργασίας θα είναι, επίσης, ζωτικής σημασίας για μια βιώσιμη και δίκαιη ανάκαμψη.

Στο επίκεντρο της προσοχής θα βρίσκεται η βελτίωση του επιχειρηματικού και επενδυτικού κλίματος, και η δημιουργία ισότιμων όρων ανταγωνισμού για όλους τους επιχειρηματίες μέσω του κράτους δικαίου, της ασφάλειας δικαίου και των συνεχών προσπαθειών για την καταπολέμηση της διαφθοράς. Στο πλαίσιο αυτό θα περιλαμβάνεται, επίσης, η περαιτέρω ανάπτυξη της διατησίας μεταξύ επιχειρήσεων και η εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων. Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η άμεση στήριξη των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) —μεταξύ άλλων μέσω της υλοποίησης της στρατηγικής για τις ΜΜΕ—, να προαχθεί η επιχειρηματικότητα (συμπεριλαμβανομένης της επιχειρηματικότητας των γυναικών και των νέων), να εξασφαλιστεί η πρόσβαση σε χρηματοδότηση και να ενισχυθούν οι συνεταιρισμοί στις αγροτικές περιοχές της Γεωργίας. Η υλοποίηση της νέας στρατηγικής για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη για την περίοδο 2021-2027 θα συμβάλει στην ανάπτυξη αποτελεσματικών αλυσίδων αξίας, θα βελτιώσει την απασχόληση στις αγροτικές περιοχές και θα στηρίξει τις ΜΜΕ, ώστε να αυξήσουν την ανταγωνιστικότητά τους σε επιλεγμένους τομείς με υψηλή εξαγωγική αξία. Θα συμβάλει, επίσης, στην περαιτέρω διεθνοποίηση της οικονομίας και στην ενσωμάτωση στις αλυσίδες αξίας της ΕΕ. Οι προσπάθειες ένταξης στον ενιαίο χώρο πληρωμών σε ευρώ θα αποτελέσουν βασικό στοιχείο της ατζέντας οικονομικής συνεργασίας, καθώς θα προσφέρουν σημαντικό κίνητρο για τις επιχειρήσεις και απτά οφέλη για τον πληθυσμό της Γεωργίας. Η υλοποίηση των πολιτικών περιφερειακής ανάπτυξης θα συμβάλει σε μια πιο ισόρροπη εδαφική ανάπτυξη, θα μειώσει τις ανισότητες και θα δημιουργήσει νέα κέντρα βάρους πέρα από την Τιφλίδα και το Μπατούμι.

Ταυτόχρονα, είναι σημαντικό να συνεχιστεί η επιτυχής πορεία της ισχυρής οικονομικής και δημοσιονομικής διακυβέρνησης, προκειμένου να διασφαλιστεί η οικονομική και χρηματοπιστωτική σταθερότητα και να συνεχιστεί ο εκσυγχρονισμός του χρηματοπιστωτικού τομέα μέσω, για παράδειγμα, της μεταρρύθμισης του τραπεζικού τομέα, της προώθησης των κεφαλαιαγορών και της ανάπτυξης των μικροπιστώσεων.

Η περαιτέρω κανονιστική σύγκλιση με τα πρότυπα της ΕΕ θα είναι σημαντική για να σημειωθεί πρόοδος όσον αφορά την πλήρη εφαρμογή των δεσμεύσεων στο πλαίσιο της σφαιρικής και σε βάθος ζώνης ελευθέρων συναλλαγών, η οποία αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την οικονομική ολοκλήρωση μεταξύ Γεωργίας και ΕΕ. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην εφαρμογή των τεχνικών κανονισμών, της εποπτείας της αγοράς, των υγειονομικών και φυτοϋγειονομικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας των τροφίμων και της εναρμόνισης με τα ευρωπαϊκά πρότυπα. Η εφαρμογή του στρατηγικού πλαισίου για την τελωνειακή συνεργασία, η επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, καθώς και η πλήρης εφαρμογή του νόμου για τις γεωγραφικές ενδείξεις είναι καίριας σημασίας για την αύξηση των εμπορικών συναλλαγών.

Τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν την πρωτοβουλία των τριών συνδεδεμένων εταίρων να ενισχύσουν τη συνεργασία με την ΕΕ και λαμβάνουν δεόντως υπόψη τον αυξημένο συντονισμό μεταξύ τους σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος που σχετίζονται με την εφαρμογή των συμφωνιών σύνδεσης και των DCFTA, καθώς και σχετικά με τη συνεργασία στο πλαίσιο της ανατολικής εταιρικής σχέσης.

1.2 Ενίσχυση της συνδεσιμότητας

Τα συμβαλλόμενα μέρη θα συνεργαστούν για την ενίσχυση της (μεταφορικής, ενεργειακής και ψηφιακής) συνδεσιμότητας μεταξύ της ΕΕ και της Γεωργίας, ιδίως μέσω του Εύξεινου Πόντου.

Στον τομέα των μεταφορών, θα υλοποιήσουν αμοιβαία επωφελή στρατηγικά έργα, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της ανατολικής εταιρικής σχέσης, θα ολοκληρώσουν σταδιακά το διευρυμένο ενδεικτικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και θα προωθήσουν λύσεις πολυτροπικών μεταφορών. Θα συνεργαστούν περαιτέρω για την εφαρμογή του κεκτημένου της ΕΕ σε όλους τους τρόπους μεταφοράς (αεροπορικές, οδικές, θαλάσσιες, σιδηροδρομικές), με στόχο τη βελτίωση της φυσικής συνδεσιμότητας, καθώς και των σχετικών προτύπων, και των κανονιστικών πτυχών και πτυχών ασφάλειας (ιδίως της οδικής ασφάλειας), δίνοντας παράλληλα ιδιαίτερη έμφαση σε λύσεις οικολογικών μεταφορών.

Είναι καίριας σημασίας η υλοποίηση των δεσμεύσεων που απορρέουν από την προσχώρηση της Γεωργίας στην Ενεργειακή Κοινότητα, ιδίως μέσω κανονιστικών μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων στην ενεργειακή ασφάλεια και την ενεργειακή απόδοση, την ενίσχυση και ανάπτυξη νέων δικτύων και διασυνδέσεων ενεργειακών υποδομών, καθώς και τη βελτίωση της διαφάνειας και της εύρυθμης λειτουργίας των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου.

1.3 Εκπαίδευση και απασχολησιμότητα των νέων, έρευνα και καινοτομία

Τα συμβαλλόμενα μέρη θα συνεργαστούν για να επενδύσουν στους ανθρώπους, ιδίως στους νέους, με στόχο τη βελτίωση της απασχολησιμότητας, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα αξιοπρεπείς θέσεις εργασίας και αποτελεσματική προστασία της εργασίας. Η Γεωργία θα βελτιώσει τις επιδόσεις της στον τομέα της εκπαίδευσης και της έρευνας μέσω ολοκληρωμένων μεταρρυθμίσεων στους αντίστοιχους τομείς, δίνοντας έμφαση στην αποδοτικότητα, την ισότητα πρόσβασης και την ποιότητα όλων των επιπέδων εκπαίδευσης. Το Ευρωπαϊκό Σχολείο της ανατολικής εταιρικής σχέσης στη Γεωργία μπορεί να χρησιμεύσει ως πρότυπο για την ποιοτική εκπαίδευση σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα.

Επιπλέον, είναι ζωτικής σημασίας να διασφαλιστεί ότι το εκπαιδευτικό πρόγραμμα ανταποκρίνεται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας για την κάλυψη της έλλειψης δεξιοτήτων και την καλύτερη αντιστοιχία μεταξύ δεξιοτήτων και θέσεων εργασίας. Η καλύτερη πρόσβαση στην αγορά εργασίας —συμπεριλαμβανομένων των γυναικών και των ατόμων που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση— θα αποτελέσει προτεραιότητα. Ταυτόχρονα, η πολιτική απασχόλησης και οι υπηρεσίες απασχόλησης θα βελτιωθούν περαιτέρω.

Τα συμβαλλόμενα μέρη θα συνεχίσουν να στηρίζουν την εφαρμογή πολιτικών έρευνας και καινοτομίας· θα καταβάλουν προσπάθειες για να ενθαρρύνουν τις επενδύσεις σε ισχυρότερα οικοσυστήματα έρευνας και καινοτομίας μέσω μεταρρυθμίσεων πολιτικής, αυξάνοντας τις ακαθάριστες δαπάνες στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας· και θα προωθήσουν την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση με την εφαρμογή στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης και τη μεταφορά τεχνολογίας, κατά περίπτωση.

2 Στον τομέα των θεσμών που λογοδοτούν, του κράτους δικαίου και της ασφάλειας

2.1 Κράτος δικαίου, μεταρρύθμιση της δικαιοσύνης και καταπολέμηση της διαφθοράς

Τα συμβαλλόμενα μέρη θα συνεργαστούν για την προάσπιση των αρχών του κράτους δικαίου, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στον τομέα της δικαιοσύνης και στην ανεξαρτησία της δικαστικής εξουσίας. Η πλήρης εφαρμογή της τρίτης και της τέταρτης δέσμης μεταρρυθμίσεων του δικαστικού συστήματος είναι ζωτικής σημασίας για την ενίσχυση της ανεξαρτησίας και της λογοδοσίας του δικαστικού σώματος, μεταξύ άλλων με την ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου και των πρακτικών του Ανώτατου Συμβουλίου Δικαιοσύνης και άλλων βασικών δικαστικών οργάνων, την ενίσχυση της διαφάνειας και των αξιοκρατικών διαδικασιών επιλογής και προαγωγής, σύμφωνα με τις συστάσεις της Επιτροπής της Βενετίας και του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ).

Η Γεωργία θα προβεί σε περαιτέρω μεταρρυθμίσεις του δικαστικού συστήματος, μεταξύ άλλων ως προτεραιότητα του Ανώτατου Συμβουλίου Δικαιοσύνης, και θα εγκρίνει μια φιλόδοξη στρατηγική για τη μεταρρύθμιση του δικαστικού συστήματος μετά το 2021 μέσω μιας ευρείας συμπεριληπτικής διαδικασίας διακομματικής μεταρρύθμισης, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας της τρίτης και της τέταρτης δέσμης μεταρρυθμίσεων του δικαστικού συστήματος. Η Γεωργία θα συνεχίσει να καταβάλλει προσπάθειες, κατά προτεραιότητα, για την εναρμόνιση του νόμου περί τακτικών δικαστηρίων με τις σχετικές συστάσεις της Επιτροπής της Βενετίας ⁽³⁾ και για την πλήρη εφαρμογή του αναθεωρημένου νόμου σε όλους τους μελλοντικούς διορισμούς.

⁽³⁾ Επείγουσα γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη Δημοκρατία μέσω του Δικαίου (Επιτροπή της Βενετίας), του Συμβουλίου της Ευρώπης, σχετικά με την επιλογή και τον διορισμό δικαστών του Ανώτατου Δικαστηρίου της Γεωργίας, η οποία εγκρίθηκε από την Επιτροπή της Βενετίας στις 21-22 Ιουνίου 2019· επείγουσα γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη Δημοκρατία μέσω του Δικαίου (Επιτροπή της Βενετίας), του Συμβουλίου της Ευρώπης, σχετικά με τις τροποποιήσεις του οργανικού νόμου για τα τακτικά δικαστήρια, η οποία εγκρίθηκε από την Επιτροπή της Βενετίας στις 2-3 Ιουλίου 2021.

Επιπλέον, θα πρέπει να δημοσιεύονται υψηλής ποιότητας αιτιολογήσεις για τους διορισμούς δικαστών και η νομοθεσία σχετικά με τη δημοσίευση των δικαστικών αποφάσεων που εκδίδονται.

Η Γεωργία θα επανεξετάσει τη διαδικασία διορισμού του γενικού εισαγγελέα, με σκοπό την ενίσχυση της ανεξαρτησίας του αξιώματος / της θέσης του εισαγγελέα. Για τον σκοπό αυτόν, θα θεσπιστεί ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία στο Κοινοβούλιο, η οποία αποτελεί εν προκειμένω την κύρια σύσταση της Επιτροπής της Βενετίας. Η διαδικασία αυτή θα περιλαμβάνει έναν αποτελεσματικό μηχανισμό για την αποφυγή αδιεξόδων, ο οποίος θα τυγχάνει ευρείας διακομματικής υποστήριξης και θα συνάδει με τη γνωμοδότηση της Επιτροπής της Βενετίας. Θα θεσπιστούν πρόσθετες εγγυήσεις για να διασφαλιστεί ότι η διαδικασία επιλογής και διορισμού είναι διαφανής και βασίζεται σε κριτήρια ακεραιότητας, ανεξαρτησίας, αμεροληψίας και επάρκειας.

Η λογοδοσία και η δημοκρατική εποπτεία των υπηρεσιών επιβολής του νόμου θα πρέπει να ενισχυθούν περαιτέρω.

Η Γεωργία θα συνεχίσει να επιδιώκει φιλόδοξους στόχους προόδου στην καταπολέμηση της διαφθοράς και του οικονομικού εγκλήματος, συμπεριλαμβανομένων όλων των μορφών διαφθοράς, και θα ενισχύσει τους μηχανισμούς πρόληψης της διαφθοράς, μεταξύ άλλων στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων.

3. Στον τομέα της περιβαλλοντικής και κλιματικής ανθεκτικότητας

3.1 Περιβάλλον και δράση για το κλίμα

Τα συμβαλλόμενα μέρη θα συνεργαστούν για την επίτευξη περιβαλλοντικής και κλιματικής ανθεκτικότητας, προωθώντας —μεταξύ άλλων και στο πλαίσιο των προσπάθειών ανάκαμψης μετά την πανδημία της νόσου COVID-19— μια σύγχρονη, αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων, καθαρή και κυκλική οικονομία που θα οδηγήσει στον οικολογικό προσανατολισμό της οικονομίας και σε μια πιο βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία. Ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί, μεταξύ άλλων, μέσω της συνέχισης των διοικητικών μεταρρυθμίσεων και της ανάπτυξης της διοικητικής ικανότητας για την εφαρμογή των κεφαλαίων της συμφωνίας σύνδεσης που αφορούν το περιβάλλον και τη δράση για το κλίμα. Επιπλέον, θα προαχθεί ο διάλογος μεταξύ της ΕΕ και της Γεωργίας σχετικά με το περιβάλλον και το κλίμα στο πλαίσιο των υφιστάμενων δομών της συμφωνίας σύνδεσης. Στο πλαίσιο αυτό, θα υπάρξει στενή διαβούλευση με την κοινωνία των πολιτών.

Οι στόχοι για τη μείωση των εκπομπών και την ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή, σύμφωνα με τη συμφωνία του Παρισιού, θα ενσωματωθούν στις συνολικές οικονομικές πολιτικές και πολιτικές μεταφορών για τον περιορισμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και την παροχή οφελών στη ζωή των πολιτών. Στο πλαίσιο αυτό, η Γεωργία θα υποβάλει μακροπρόθεσμη στρατηγική ανάπτυξης με χαμηλές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου προς υποβολή στη σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (UNFCCC) και θα επικαιροποιήσει την εθνικά καθορισμένη συνεισφορά της σύμφωνα με τη συμφωνία του Παρισιού.

Θα δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στη διευκόλυνση και την προώθηση της βιώσιμης γεωργίας και αλιείας, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της γαλάζιας οικονομίας του κοινού θαλάσσιου θεματολογίου για τον Εύξεινο Πόντο (*), και στη διατήρηση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων, μεταξύ άλλων στην περιοχή του Εύξεινου Πόντου.

Η περιβαλλοντική διακυβέρνηση θα ενισχυθεί με την εφαρμογή της νομοθεσίας για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση, καθώς και με τη θέσπιση και εφαρμογή της νέας νομοθεσίας για την περιβαλλοντική ευθύνη και με τη διασφάλιση της πρόσβασης του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες και της συμμετοχής του κοινού στη λήψη αποφάσεων. Η βελτίωση της ποιότητας του αέρα και των υδάτων, καθώς και η καλύτερη διαχείριση των αποβλήτων σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα, δεν θα συμβάλουν μόνο στη βελτίωση του περιβάλλοντος, αλλά θα έχουν και σημαντικό αντίκτυπο στη δημόσια υγεία. Στο πλαίσιο αυτό, θα ενισχυθεί η συνεργασία για τη δημόσια υγεία μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών.

3.2 Δημόσια υγεία

Τα συμβαλλόμενα μέρη θα συνεργαστούν για να καταστήσουν δυνατή την παροχή οικονομικά προσιτής ιατρικής περίθαλψης και να προωθήσουν την πρόσβαση ατόμων από ολόκληρο το κοινωνικό φάσμα, μεταξύ άλλων με τη βελτίωση της κάλυψης του προγράμματος καθολικής υγειονομικής περίθαλψης και μέσω υπηρεσιών ηλεκτρονικής υγείας. Η πρόληψη των ασθενειών και ο έλεγχος του καπνίσματος θα είναι κείριας σημασίας. Τα ιδρύματα υγειονομικής περίθαλψης και η λογοδοσία τους θα ενισχυθούν μέσω της θέσπισης δεικτών ποιότητας, αγορών βασισμένων σε αξίες και άλλων διαδικασιών διαχείρισης της ποιότητας. Οι διαδικασίες αυτές είναι κείριας σημασίας για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των μεταδοτικών και μη μεταδοτικών νόσων και για να καταστεί συνολικά το σύστημα υγειονομικής περίθαλψης ανθεκτικότερο σε εξωτερικούς κλυδωνισμούς, όπως οι πανδημίες.

(*) 21 Μαΐου 2019, Υπουργική δήλωση του Βουκουρεστίου σχετικά με ένα κοινό θαλάσσιο θεματολόγιο για τον Εύξεινο Πόντο — Εύξεινος Πόντος (europa.eu).

4 Στον τομέα του ανθεκτικού ψηφιακού μετασχηματισμού

4.1 Ανάπτυξη ψηφιακών υποδομών

Τα συμβαλλόμενα μέρη θα συνεργαστούν για να καταστήσουν δυνατή την οικονομική μεγέθυνση και τη βιώσιμη ανάπτυξη της Γεωργίας, προωθώντας περαιτέρω την ανάπτυξη ψηφιακών υποδομών και στηρίζοντας τον ψηφιακό μετασχηματισμό με βάση την εφαρμογή της εθνικής στρατηγικής για την ευρυζωνική ανάπτυξη και σύμφωνα με τη νομοθεσία και τις βέλτιστες πρακτικές της ΕΕ, ιδίως όσον αφορά την ασφάλεια των ψηφιακών υποδομών. Η πανδημία της νόσου COVID-19 κατέδειξε το ψηφιακό χάσμα στις κοινωνίες και την επείγουσα ανάγκη να υποστηριχθεί ο εν λόγω ψηφιακός μετασχηματισμός. Οι λύσεις για την ηλεκτρονική υγεία, την τηλεκαίδηση, την τηλεϊατρική, την ιχνηλάτηση ιών και την πρόληψη της παραπληροφόρησης όχι μόνο θα βοηθήσουν κατά τη διάρκεια της πανδημίας, αλλά θα στηρίξουν επίσης την ανθεκτικότητα και την ανάπτυξη όλων των εταίρων της ΕΕ τα επόμενα έτη. Είναι καίρια σημασίας για την τόνωση της ψηφιακής οικονομίας και καινοτομίας μέσω κατάλληλων πολιτικών, οι οποίες θα ενισχύσουν και θα διαφοροποιήσουν περαιτέρω όχι μόνο τη βιομηχανία ΤΠ, αλλά και τους δημιουργικούς κλάδους, ενώ θα ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητά τους, θα τονώσουν την ανάπτυξη και την επιβίωση των νεοφυών επιχειρήσεων και θα ψηφιοποιήσουν τις αλυσίδες αξίας.

4.2 Ηλεκτρονική διακυβέρνηση και ψηφιακές υπηρεσίες

Ταυτόχρονα, η ηλεκτρονική διακυβέρνηση και οι ψηφιακές υπηρεσίες θα πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω για την αύξηση της αποδοτικότητας, της διαφάνειας και της λογοδοσίας της δημόσιας διοίκησης. Τούτο πρέπει να συνδεθεί στενά με την ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων και του ψηφιακού γραμματισμού του ευρύτερου πληθυσμού. Για τον σκοπό αυτόν, οι πολίτες σε ολόκληρη τη Γεωργία θα πρέπει να έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο και σε άλλες υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών σε προσιτές τιμές. Τα μέρη θα συνεργαστούν για την περαιτέρω ενίσχυση των διοικητικών ικανοτήτων και της ανεξαρτησίας της εθνικής ρυθμιστικής αρχής της Γεωργίας για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, προϋπόθεση απαραίτητη για την εύρυθμη λειτουργία της αντίστοιχης αγοράς. Επιπλέον, η ΕΕ θα στηρίξει την εφαρμογή των συμφωνιών περιαγωγής και ραδιοφάσματος μεταξύ της Γεωργίας και των άλλων ανατολικών χωρών εταίρων και, κατά περίπτωση, με την ΕΕ.

4.3 Κυβερνοανθεκτικότητα

Τα μέρη θα συνεργαστούν για τη βελτίωση της κυβερνοανθεκτικότητας και τη διασφάλιση ισχυρών νομικών, πολιτικών και επιχειρησιακών πλαισίων κυβερνοασφάλειας με βάση τη νομοθεσία και τις βέλτιστες πρακτικές της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του ενωσιακού πλαισίου πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας. Στο πλαίσιο αυτό, τα μέρη θα συνεχίσουν να εργάζονται για την περαιτέρω εναρμόνιση της νομοθεσίας της Γεωργίας με την οδηγία για την ασφάλεια δικτύων και πληροφοριών (NIS).

Τα μέρη θα συνεργαστούν ώστε η Γεωργία να εγκρίνει νομικά πλαίσια για τα συστήματα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης και τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες εμπιστοσύνης, σύμφωνα με τη νομοθεσία και τις βέλτιστες πρακτικές της ΕΕ, με σκοπό μια πιθανή συμφωνία αμοιβαίας αναγνώρισης για τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης.

5 Στον τομέα των ανθεκτικών, δίκαιων και συμπεριληπτικών κοινωνιών

5.1 Ενσωμάτωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ενδυνάμωση της κοινωνίας των πολιτών και της νεολαίας

Αμφότερα τα συμβαλλόμενα μέρη θα προωθήσουν τη χρηστή διακυβέρνηση, τα ανθρώπινα δικαιώματα, το κράτος δικαίου, την απαγόρευση των διακρίσεων, την αξιοπρεπή εργασία, καθώς και θεμελιώδεις αξίες και ανθρωπιστικές αρχές για την αντιμετώπιση της πανδημίας της νόσου COVID-19 και την ανάκαμψη από αυτήν.

Η Γεωργία θα προασπίσει την ελευθερία, την ανεξαρτησία και την πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης, τηρώντας τα ενωσιακά και διεθνή πρότυπα, ώστε να διασφαλίσει τις συνθήκες για ένα ελεύθερο, επαγγελματικό, πλουραλιστικό, ανεξάρτητο και υγιές περιβάλλον για τα μέσα ενημέρωσης. Τα μέρη θα συνεργαστούν επίσης για την ενίσχυση της συνεργασίας στον τομέα της στρατηγικής επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης της παραπληροφόρησης, και για την προώθηση του γραμματισμού στα μέσα ενημέρωσης.

Αμφότερα τα μέρη θα συνεργαστούν για να διασφαλίσουν την ενισχυμένη εφαρμογή της νομοθεσίας κατά των διακρίσεων, να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν μια νέα εθνική στρατηγική για τα ανθρώπινα δικαιώματα και το επακόλουθο εθνικό σχέδιο δράσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα και να καταστήσουν δυνατή την πολυφωνία και την ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης, καθώς και τον σεβασμό του δικαιώματος στην ελευθερία του σκέψαι. Η Γεωργία θα εξασφαλίσει την κατανόηση των αναγκών δημοσιονομικών και ανθρώπινων πόρων για την αποτελεσματική και ταχεία διερεύνηση των αδικημάτων που εικάζεται ότι έχουν διαπραχθεί από υπαλλήλους επιβολής του νόμου, καθώς και για τον αποτελεσματικό έλεγχο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Η ενίσχυση της ισότητας των φύλων και η διασφάλιση ίσης μεταχείρισης στον κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό βίο, η καλύτερη ενσωμάτωση και η μη διακριτική μεταχείριση, μεταξύ άλλων, των ατόμων με αναπηρία και των ΛΟΑΤΚΙ θα αποτελέσουν βασικές προτεραιότητες. Επίσης, θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε μέτρα για την προστασία των παιδιών από κάθε μορφής βία. Θα συνεχιστούν οι προσπάθειες για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Η ΕΕ και η Γεωργία θα εξακολουθήσουν, επίσης, να δίνουν έμφαση στη συμμετοχή και τον ηγετικό ρόλο των νέων μέσω της χειραφέτησης. Τα μέρη θα συνεργαστούν περαιτέρω για να μεγιστοποιήσουν τα οφέλη που θα αποφέρει στη Γεωργία η σύνδεση της με τα προγράμματα «Ορίζων 2020» και «Ορίζων Ευρώπη» και να προωθήσουν περαιτέρω την ήδη ενεργή συμμετοχή της στα προγράμματα Erasmus+ και στο Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης, καθώς και σε άλλα προγράμματα και πρωτοβουλίες εθελοντισμού, συνεργασίας και ανταλλαγών, σύμφωνα με την έκβαση των διαπραγματεύσεων και την έγκριση των σχετικών προγραμμάτων.

Η Γεωργία θα συνεχίσει την ανάπτυξη του τομέα της νεολαίας και των τεκμηριωμένων και βασισμένων στα δικαιώματα πολιτικών για τη νεολαία, με στόχο τη δημιουργία ενός βιώσιμου οικοσυστήματος για την ανάπτυξη των νέων, το οποίο επιτρέπει στους νέους να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητές τους και να συμμετάσχουν ενεργά σε όλους τους τομείς του δημόσιου βίου· ενισχύει την κατανόηση των δημοκρατικών αξιών και αρχών από τους νέους και τους στηρίζει στη διεκδίκηση των δικαιωμάτων τους· ενώ παράλληλα διασφαλίζει πλήρη και ισότιμη οικονομική χειραφέτηση, προστασία της υγείας και της ευημερίας και ισότιμη πρόσβαση σε πληροφορίες και πόρους για όλους τους νέους στη Γεωργία.

Η Γεωργία θα προωθήσει περαιτέρω ένα ασφαλές, συμπεριληπτικό και ευνοϊκό περιβάλλον για τις δραστηριότητες των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ), συμπεριλαμβανομένης της προσαρμογής των πολιτικών που στηρίζουν την οικονομική τους βιωσιμότητα και της περαιτέρω ανάπτυξης του τομέα της κοινωνίας των πολιτών, ιδίως εκείνων που δραστηριοποιούνται σε τοπικό επίπεδο. Η Γεωργία θα προωθήσει επίσης την εταιρική κοινωνική ευθύνη και την κοινωνική επιχειρηματικότητα με στόχο την παροχή λύσεων σε κοινωνικές και περιβαλλοντικές προκλήσεις, με ιδιαίτερη έμφαση στην απασχόληση όσων βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση, συμπεριλαμβανομένων των προσώπων με αναπηρία, και στην ενίσχυση της οικονομικής βιωσιμότητας των ΟΚΠ.

Η Γεωργία θα διασφαλίσει τα υψηλότερα δημοκρατικά πρότυπα καθ' όλη τη διάρκεια της εκλογικής διαδικασίας, τη δίκαιη, διαφανή και αυστηρή διεκπεραίωση των καταγγελιών και των προσφυγών, και θα συνεχίσει να εφαρμόζει πλήρως τις συστάσεις προτεραιότητας του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ODIHR) του ΟΑΣΕ και να σημειώνει ουσιαστική πρόοδο όσον αφορά την εφαρμογή των άλλων συστάσεων της ⁽⁵⁾, μέσω συμπεριληπτικού διαλόγου. Η Γεωργία θα διασφαλίσει επίσης τον κομματικό πλουραλισμό και θα απόσχει από περιορισμούς που αντιβαίνουν στα διεθνή πρότυπα, ιδίως όσον αφορά την καταχώριση και τη χρηματοδότηση, σύμφωνα με τις σχετικές γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής της Βενετίας ⁽⁶⁾.

5.2 Ενίσχυση της δημόσιας διοίκησης

Η προώθηση της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης μέσω μηχανισμών ανοικτής διακυβέρνησης παραμένει ύψιστη προτεραιότητα. Η ΕΕ και η Γεωργία θα συνεργαστούν για να προασπίσουν και να προωθήσουν τις ευρωπαϊκές αρχές και τα πρότυπα δημόσιας διοίκησης. Για τον σκοπό αυτόν, τα κόμματα θα ενώσουν τις προσπάθειές τους για την προώθηση μιας υπεύθυνης, αποδοτικής, αποτελεσματικής, ανοικτής και διαφανούς διακυβέρνησης, την ανάπτυξη αξιοκρατικής και επαγγελματικής δημόσιας διοίκησης, και τη διασφάλιση ποιοτικών δημόσιων υπηρεσιών και ισχυρής τοπικής αυτοδιοίκησης.

Τα μέρη θα συνεργαστούν, κατά προτεραιότητα, για την προώθηση μιας υπεύθυνης, αποδοτικής, αποτελεσματικής, διαφανούς δημόσιας διοίκησης με επίκεντρο τον πολίτη, για την ανάπτυξη αξιοκρατικής και επαγγελματικής δημόσιας διοίκησης και τη διασφάλιση ποιοτικών δημόσιων υπηρεσιών σε ολόκληρη την επικράτεια και ισχυρής τοπικής αυτοδιοίκησης.

5.3 Κινητικότητα, συμπεριλαμβανομένου του καθεστώτος απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης

Η Γεωργία θα αναλάβει διαρκή δράση και θα εφαρμόσει τις συστάσεις των εκθέσεων στο πλαίσιο του μηχανισμού αναστολής της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεχής εκπλήρωση των κριτηρίων αναφοράς που αντιστοιχούν στο σχέδιο δράσης για την ελευθέρωση του καθεστώτος των θεωρήσεων ⁽⁷⁾, τα οποία είναι αναγκαία για τη διατήρηση της δυνατότητας μετακίνησης προς την ΕΕ χωρίς υποχρέωση θεώρησης. Οι ετήσιες εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο πλαίσιο του μηχανισμού αναστολής της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης θα συνεχίσουν να παρέχουν καθοδήγηση σχετικά με περαιτέρω δράσεις που απαιτούνται για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας της προόδου που έχει επιτευχθεί. Η Γεωργία θα εφαρμόσει τη στρατηγική για τη μετανάστευση 2021-2030 και τη στρατηγική για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων 2021-2025.

⁽⁵⁾ Π.χ. <https://www.osce.org/files/f/documents/1/4/480500.pdf> και <https://www.osce.org/odihr/elections/georgia/496309>

⁽⁶⁾ Π.χ. κοινή γνωμοδότηση σχετικά με το σχέδιο άρθρου 791 του εκλογικού νόμου της 20ής Μαρτίου 2021, γνωμοδότηση της Επιτροπής της Βενετίας αριθ. 1019/2021/γνωμοδότηση του ODIHR αριθ. ELE-GEO/407/2020· Επείγουσα κοινή γνωμοδότηση σχετικά με αναθεωρημένο σχέδιο τροποποιήσεων του εκλογικού νόμου της 5ης Ιουλίου 2021, γνωμοδότηση της Επιτροπής της Βενετίας αριθ. 1043/2021/γνωμοδότηση του ODIHR αριθ. ELE-GEO/417/2021.

⁽⁷⁾ https://ec.europa.eu/home-affairs/policies/international-affairs/collaboration-countries/visa-liberalisation-moldova-ukraine-and-georgia_en

6. Στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφάλειας

6.1 Ειρηνική διευθέτηση συγκρούσεων

Τα συμβαλλόμενα μέρη θα διατηρήσουν αποτελεσματική συνεργασία για να στηρίξουν τη Γεωργία στις προσπάθειές της να επιτύχει πρόοδο ως προς την ειρηνική και βιώσιμη διευθέτηση των συγκρούσεων με βάση τις αρχές του διεθνούς δικαίου και να διευκολύνει τη διαρκή ειρήνη και ασφάλεια στη Γεωργία. Θα καταβάλουν περαιτέρω προσπάθειες για την προώθηση του ζητήματος της ειρηνικής επίλυσης των συγκρούσεων στη Γεωργία, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής της συμφωνίας κατάπαυσης του πυρός με τη διαμεσολάβηση της ΕΕ, στις 12 Αυγούστου 2008. Η Γεωργία θα συνεχίσει να αναπτύσσει ένα στρατηγικό όραμα για την ειρηνική επίλυση των συγκρούσεων, μέσω της καθοδήγησης μιας συμπεριληπτικής διαδικασίας σε εθνικό επίπεδο. Τα μέρη θα εντείνουν τις προσπάθειες για την επίτευξη απτών αποτελεσμάτων στο πλαίσιο των διεθνών συζητήσεων της Γενεύης υπό τη συμπροεδρία της ΕΕ, του ΟΗΕ και του ΟΑΣΕ, με σκοπό την εξεύρεση βιώσιμων λύσεων για τις προκλήσεις στον τομέα της ασφάλειας και τις ανθρωπιστικές προκλήσεις που απορρέουν από την ανεπίλυτη σύγκρουση. Οι διάφοροι παράγοντες της ΕΕ που δραστηριοποιούνται επιτόπου, η αντιπροσωπεία της ΕΕ στη Γεωργία, ο ειδικός εντεταλμένος της ΕΕ (ΕΕΕΕ) για τον Νότιο Καύκασο και την κρίση στη Γεωργία και η Αποστολή Επιτήρησης της ΕΕ θα συνεχίσουν να συμβάλλουν στη σταθερότητα, την εξομάλυνση, την οικοδόμηση εμπιστοσύνης και την επίλυση των συγκρούσεων. Θα ληφθούν κατάλληλα μέτρα για την ενθάρρυνση του εμπορίου, της ελεύθερης κυκλοφορίας και των οικονομικών δεσμών πέραν των διοικητικών συνόρων, συμπεριλαμβανομένης της επανεξέτασης της νομοθεσίας, ανάλογα με τις ανάγκες και μέσω της ειρηνευτικής πρωτοβουλίας «A Step to a Better Future» (Ένα βήμα προς ένα καλύτερο μέλλον) της ενίσχυσης των επαφών μεταξύ των λαών, της οικοδόμησης εμπιστοσύνης και της συμφιλίωσης μεταξύ των διχασμένων κοινοτήτων. Τα μέρη θα συνεχίσουν να συνεργάζονται και να καταβάλλουν προληπτικές προσπάθειες για την περαιτέρω εδραίωση της πολιτικής μη αναγνώρισης στη διεθνή σκηνή.

6.2 Συνεργασία στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας

Τα συμβαλλόμενα μέρη θα εμβαθύνουν τον διμερή διάλογο για θέματα ασφάλειας και άμυνας για την αντιμετώπιση ζητημάτων κοινού ενδιαφέροντος, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης συγκρούσεων και της διαχείρισης κρίσεων, της καταπολέμησης της τρομοκρατίας και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, και της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος και των εγκλημάτων που σχετίζονται με τα ναρκωτικά. Με βάση τις συστάσεις της έρευνας για τις υβριδικές απειλές, θα ενισχυθεί η συνεργασία για την αντιμετώπιση των υβριδικών απειλών. Τα μέρη θα συνεργαστούν για να διασφαλίσουν την εφαρμογή της μεταρρύθμισης στον τομέα της ασφάλειας και τη θέσπιση σχετικών πλαισίων και διαδικασιών στους τομείς της κυβερνοανθεκτικότητας και της προστασίας των υποδομών ζωτικής σημασίας. Η συνεργασία μεταξύ της δικαστικής εξουσίας και των υπηρεσιών επιβολής του νόμου θα ενισχυθεί περαιτέρω. Η ΕΕ θα συνεχίσει, επίσης, να διευκολύνει τη συμμετοχή της Γεωργίας σε επιχειρήσεις διαχείρισης κρίσεων της ΕΕ και σε δραστηριότητες κατάρτισης και διαβούλευσης σχετικά με την Κοινή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας (ΚΠΑΑ).

B. Βραχυπρόθεσμες και μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες της ατζέντας σύνδεσης

1 Δημοκρατία, ανθρώπινα δικαιώματα και χρηστή διακυβέρνηση

Ο πολιτικός διάλογος και η συνεργασία για μεταρρυθμίσεις στο πλαίσιο της παρούσας ατζέντας σύνδεσης αποσκοπούν στην ενίσχυση του σεβασμού των δημοκρατικών αρχών, όπως ο πολιτικός πλουραλισμός, η συμμετοχικότητα στη λήψη αποφάσεων, η διάκριση των εξουσιών, η συνεργασία με την αντιπολίτευση, το κράτος δικαίου και η χρηστή διακυβέρνηση, τα ανθρώπινα δικαιώματα και οι θεμελιώδεις ελευθερίες. Στα παραπάνω περιλαμβάνονται η προώθηση των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες, όπως κατοχυρώνονται στις βασικές συμβάσεις των Ηνωμένων Εθνών και του Συμβουλίου της Ευρώπης και τα σχετικά πρωτόκολλα, η ουσιαστική εφαρμογή των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, καθώς και η συμβολή στην εδραίωση των εσωτερικών πολιτικών μεταρρυθμίσεων, ιδίως μέσω της εναρμόνισης με το κεκτημένο της ΕΕ.

Στην ενίσχυση της σταθερότητας, της ανεξαρτησίας, της αποτελεσματικότητας και της επαρκούς χρηματοδότησης των θεσμών που εγγυώνται τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου, τον σεβασμό των ανθρώπινων δικαιωμάτων, την ισότητα των φύλων και την απαγόρευση των διακρίσεων περιλαμβάνονται ειδικότερα:

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- συνεχής διασφάλιση της διεξαγωγής διαφανών, συμπεριληπτικών και αξιόπιστων εκλογών, μεταξύ άλλων με την αντιμετώπιση όλων των ελλείψεων που εντοπίστηκαν από το ODIHR του ΟΑΣΕ·
- διασφάλιση ότι οι νομοθετικές τροπολογίες που επηρεάζουν βασικές συνιστώσες του κράτους δικαίου, όπως η ανεξαρτησία της δικαστικής εξουσίας, υπόκεινται σε ολοκληρωμένες και συμπεριληπτικές διαβουλεύσεις και συνάδουν με τα ευρωπαϊκά πρότυπα, καθώς και με τις συστάσεις που διατυπώνονται από διεθνείς φορείς, όπως η Επιτροπή της Βενετίας, η GRECO και το ODIHR του ΟΑΣΕ·

- διασφάλιση της συνέχειας και της αποτελεσματικής εφαρμογής των μεταρρυθμίσεων της δημόσιας διοίκησης και της ανοικτής διακυβέρνησης, σε εναρμόνιση με τις ευρωπαϊκές αρχές και τις βέλτιστες πρακτικές στον τομέα της δημόσιας διοίκησης· προώθηση της συμμετοχής και του ανοικτού διαλόγου μεταξύ της κοινωνίας των πολιτών και της κυβέρνησης, και ενίσχυση της διαδικασίας συνδημιουργίας και της συμμετοχής ευρέος φάσματος ενδιαφερομένων στη χάραξη πολιτικής, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση· προώθηση καινοτόμων προσεγγίσεων μέσω της ανταλλαγής γνώσεων και εμπειριών, της εντατικής μάθησης μεταξύ ομοτίμων και της σταθερής συνεργασίας τόσο σε πολιτικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο εμπειρογνομώνων·
- ο διάλογος και η συνεργασία θα καλύπτουν, επίσης, την ενίσχυση του τομέα της δικαιοσύνης μέσω της συνεχιζόμενης μεταρρύθμισης του τομέα της δικαιοσύνης, ιδίως διασφαλίζοντας την πλήρη εξωτερική και εσωτερική ανεξαρτησία των δικαστών και τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, μεταξύ άλλων μέσω της ολοκληρωμένης συνεργασίας.

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- διασφάλιση της διαρκούς ενίσχυσης του πλαισίου για τα ανθρώπινα δικαιώματα μέσω της εναρμόνισης και της πρακτικής εφαρμογής των διεθνών και ευρωπαϊκών πρακτικών και νομοθεσίας για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

1.1 Τομέας της δικαιοσύνης

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- αποτελεσματική εφαρμογή της τρίτης και της τέταρτης δέσμης μεταρρυθμίσεων του δικαστικού συστήματος σε όλες τις πτυχές·
- αποτελεσματική εφαρμογή της στρατηγικής για το δικαστικό σύστημα για την περίοδο 2017-2021 και των σχεδίων δράσης της σε όλες τις πτυχές, και έγκριση της φιλόδοξης στρατηγικής για τη μεταρρύθμιση του δικαστικού συστήματος μετά το 2021, με βάση μια ευρεία, συμπεριληπτική και διακομματική διαδικασία μεταρρύθμισης και μια αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της τρίτης και τέταρτης δέσμης μεταρρυθμίσεων του δικαστικού συστήματος·
- ενίσχυση και ουσιαστική μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου και των πρακτικών του Ανώτατου Συμβουλίου Δικαιοσύνης και άλλων βασικών δικαστικών οργάνων, ώστε να αυξηθεί αποτελεσματικά η διαφάνεια, η ακεραιότητα και η λογοδοσία όσον αφορά τους κανόνες και τις αποφάσεις που εκδίδουν, μεταξύ άλλων για αποφάσεις σχετικά με διορισμούς, αξιολογήσεις, προαγωγές, μεταθέσεις και πειθαρχικά μέτρα. Υποβολή των προτάσεων μεταρρύθμισης στην Επιτροπή της Βενετίας και στο Γραφείο Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΑΣΕ για γνωμοδότηση και εφαρμογή των συστάσεών τους·
- ειδικότερα, διασφάλιση διαφανούς και αξιοκρατικού νομικού πλαισίου και πρακτικών για τον διορισμό και την προαγωγή των δικαστών, με την πλήρη εναρμόνισή τους με τα ευρωπαϊκά πρότυπα και τις συστάσεις της Επιτροπής της Βενετίας, συμπεριλαμβανομένων των διορισμών στο Ανώτατο Δικαστήριο·
- δημοσίευση γραπτών αιτιολογήσεων για τους διορισμούς δικαστών με αναφορά στα κριτήρια ακεραιότητας και επάρκειας·
- βελτίωση της κατάρτισης των υποψηφίων δικαστών, των δικαστών και του προσωπικού των δικαστηρίων, με την εφαρμογή των συστάσεων της ΕΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης·
- εκσυγχρονισμός της απονομής δικαιοσύνης με την περαιτέρω διευκόλυνση της ηλεκτρονικής υποβολής και επικοινωνίας με τα δικαστήρια, καθώς και με την ηλεκτρονική διαχείριση των υποθέσεων· διεύρυνση της εφαρμογής της τυχαίας ηλεκτρονικής ανάθεσης υποθέσεων·
- συνέχιση της μεταρρύθμισης της Εισαγγελίας και των υπηρεσιών ποινικής έρευνας του Υπουργείου Εσωτερικών και άλλων υπηρεσιών, με στόχο την περαιτέρω διασφάλιση της ανεξαρτησίας και του επαγγελματισμού του διωκτικού και ποινικού ερευνητικού έργου, χωρίς αθέμιτες επιρροές και μεγαλύτερη διαφάνεια και λογοδοσία·
- η Γεωργία θα επανεξετάσει τη διαδικασία διορισμού του γενικού εισαγγελέα, με σκοπό την ενίσχυση της ανεξαρτησίας του αξιώματος / της θέσης του εισαγγελέα. Για τον σκοπό αυτόν, θα θεσπιστεί ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία στο Κοινοβούλιο, η οποία αποτελεί εν προκειμένω την κύρια σύσταση της Επιτροπής της Βενετίας. Η διαδικασία αυτή θα περιλαμβάνει έναν αποτελεσματικό μηχανισμό για την αποφυγή αδιεξόδων, ο οποίος θα τυγχάνει ευρείας διακομματικής υποστήριξης και θα συνάδει με τη γνωμοδότηση της Επιτροπής της Βενετίας. Θα θεσπιστούν πρόσθετες εγγυήσεις για να διασφαλιστεί ότι η διαδικασία επιλογής και διορισμού είναι διαφανής και βασίζεται σε κριτήρια ακεραιότητας, ανεξαρτησίας, αμεροληψίας και επάρκειας·
- έγκριση της μεταρρύθμισης του Ποινικού Κώδικα, με στόχο τον εκσυγχρονισμό του δικαίου και τη διασφάλιση της πλήρους συμμόρφωσης με τις συναφείς ενωσιακές και διεθνείς υποχρεώσεις και πρότυπα· εναρμόνιση των ποινικών διαδικασιών με εκείνες που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη της ΕΕ·

- επανεξέταση της χρήσης διαδικασίας ποινικής διαπραγμάτευσης και των νομικών διασφαλίσεων κατά την εφαρμογή της·
- διασφάλιση των δικονομικών δικαιωμάτων των δραστών και των θυμάτων σε ποινικές διαδικασίες και περαιτέρω ενίσχυση της εφαρμογής των αρχών της αποκαταστατικής δικαιοσύνης τόσο για τους ενήλικους όσο και για τους ανήλικους παραβάτες·
- περαιτέρω διασφάλιση ότι τα θύματα, συμπεριλαμβανομένων των θυμάτων εγκλημάτων μίσους, έχουν αποτελεσματική πρόσβαση στη δικαιοσύνη και στη δυνατότητα αποζημίωσης, και λαμβάνουν πλήρη στήριξη και προστασία·
- ενίσχυση των δικονομικών δικαιωμάτων και εξασφάλιση νομικών εγγυήσεων για τους κρατούμενους στις διοικητικές διαδικασίες·
- διεύρυνση της πρόσβασης σε δωρεάν νομική συνδρομή υψηλής ποιότητας·
- ενίσχυση της χρήσης και της ποιότητας της διαμεσολάβησης· αντιμετώπιση των ελλείψεων στη διατησία για καταναλωτές και δημιουργία προϋποθέσεων για την αύξηση της χρήσης μηχανισμών διατησίας μεταξύ επιχειρήσεων·
- εντατικοποίηση της εφαρμογής της στρατηγικής πρόληψης του εγκλήματος και σωφρονισμού, ιδίως με την εφαρμογή προσεγγίσεων αποκατάστασης και επανένταξης στην κοινωνία στα συστήματα σωφρονισμού, πρόληψης της εγκληματικότητας και δικαστικής επιτήρησης, και μετά την αποφυλάκιση.

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- χρήση μέτρων διοικητικής κράτησης μόνο σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις. Διασφάλιση των δικονομικών δικαιωμάτων των προσώπων που τελούν υπό διοικητική κράτηση, σύμφωνα με τις αρχές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη. Σχετική τροποποίηση του νόμου περί διοικητικών παραβάσεων·
- εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας στον εμπορικό, αστικό και διοικητικό τομέα, σύμφωνα με τις εθνικές στρατηγικές και σε εναρμόνιση με το κεκτημένο της ΕΕ·
- διασφάλιση της συμπεριληπτικής πρόσβασης στη δικαιοσύνη μέσω της επαρκούς χρηματοδότησης και στελέχωσης της Υπηρεσίας Νομικής Συνδρομής·
- ορθός διαχωρισμός των καθηκόντων μεταξύ εισαγγελέων και ανακριτών, και θέσπιση μηχανισμών ισορροπημένης συνεργασίας στη νομοθεσία και στην πράξη·
- διασφάλιση της δημόσιας τάξης και ασφάλειας, με παράλληλη διασφάλιση της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

1.2 Καταπολέμηση της διαφθοράς, καταπολέμηση της απάτης, μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης και δημόσιες υπηρεσίες

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- ανάπτυξη και διασφάλιση της αποτελεσματικής υλοποίησης της νέας εθνικής στρατηγικής για την καταπολέμηση της διαφθοράς και του σχετικού σχεδίου δράσης μετά το 2020 για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση όλων των μορφών διαφθοράς·
- ενίσχυση των εποπτικών καθηκόντων των θεσμών που σχετίζονται με την ακεραιότητα: Γραφείο Δημόσιας Διοίκησης για τις δηλώσεις περιουσιακών στοιχείων· Κρατική Ελεγκτική Υπηρεσία σχετικά με τους ελέγχους των εθνικών και υποεθνικών δαπανών και εσόδων· Οργανισμός Ανταγωνισμού· εποπτεία και παρακολούθηση του κοινοβουλίου μέσω της βελτίωσης των ικανοτήτων των τομεακών επιτροπών· Γραμματεία για την καταπολέμηση της διαφθοράς υπό τη διοίκηση της κυβέρνησης της Γεωργίας· Πολιτικές συμβουλευτικές επιτροπές σε τοπικό επίπεδο·
- περαιτέρω αντιμετώπιση της διαφθοράς με κατασταλτικά και προληπτικά μέσα, π.χ. με την περαιτέρω ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της ικανότητας διερεύνησης της διαφθοράς· εντατικοποίηση της επαλήθευσης των δηλώσεων περιουσιακών στοιχείων και εσόδων όλων των σχετικών υπαλλήλων, αντιμετώπιση πιθανών συγκρούσεων συμφερόντων, και παρακολούθηση και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων·
- διασφάλιση της ύπαρξης αποτελεσματικών μηχανισμών για την πρόληψη και τον εντοπισμό τυχόν κινδύνων και ευπαθειών που σχετίζονται με την πανδημία της νόσου COVID-19 στην καταπολέμηση της διαφθοράς σε τομείς υψηλού κινδύνου, όπως οι δημόσιες συμβάσεις και η υγεία·
- περαιτέρω ενίσχυση των μηχανισμών για την πρόληψη και την καταπολέμηση της διαφθοράς σε βασικούς τομείς κινδύνου, όπως:
- διασφάλιση ανοικτών και ανταγωνιστικών διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων, με μείωση των απευθείας αναθέσεων και σύσταση ανεξάρτητου, αμερόληπτου και διαφανούς φορέα εξέτασης των δημόσιων συμβάσεων·
- αύξηση των προτύπων λογοδοσίας και ακεραιότητας στον τομέα της ασφάλειας και ενίσχυση της δημοκρατικής εποπτείας, μεταξύ άλλων με τον περιορισμό των παρεκκλίσεων από αυτά (συμπεριλαμβανομένης της υποβολής εκθέσεων χρηματοοικονομικών πληροφοριών) και την τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας, κατά περίπτωση·

- η φορολογική απάτη και η απάτη στον τομέα του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) στο πλαίσιο της καταπολέμησης των οικονομικών εγκλημάτων, της διαφθοράς και της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, καθώς και της προστασίας των δημόσιων οικονομικών·
- διασφάλιση της αποτελεσματικής συνεργασίας και της παροχής συνδρομής στα αρμόδια θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), όσον αφορά τη διενέργεια επιθεωρήσεων σχετικά με απάτες και παράνομες δραστηριότητες που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (EPPO), όσον αφορά τις έρευνες και τις διώξεις της για εγκλήματα που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες και τις συναφείς διαδικασίες·
- συνεχής διασφάλιση της εναρμόνισης της νομοθεσίας της Γεωργίας με το κερτημένο της ΕΕ στον τομέα της καταπολέμησης της απάτης και εφαρμογή των διατάξεων της νομοθεσίας της ΕΕ που προβλέπονται στα σχετικά παραρτήματα της συμφωνίας σύνδεσης·
- προώθηση των δικαιωμάτων των πολιτών και των δυνατοτήτων πρόσβασης σε πληροφορίες και συμμετοχής στη διακυβέρνηση σε εθνικό και υποεθνικό επίπεδο, μεταξύ άλλων μέσω της κοινωνίας των πολιτών και της ελεύθερης και ασφαλούς παρακολούθησης των μέσων ενημέρωσης·
- ανάπτυξη και διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής της νέας στρατηγικής για τη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης και του σχετικού σχεδίου δράσης μετά το 2020·
- προώθηση της εφαρμογής της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης τόσο σε πολιτικό όσο και σε διοικητικό επίπεδο, μεταξύ άλλων με την ενίσχυση του συντονισμού, της παρακολούθησης και της υποβολής εκθέσεων σχετικά με τα αντίστοιχα σχέδια δράσης·
- ενίσχυση του ανοικτού χαρακτήρα, της διαφάνειας και της λογοδοσίας της δημόσιας διοίκησης μέσω της εφαρμογής μεταρρυθμίσεων ανοικτής διακυβέρνησης·
- χάραξη ενιαίας πολιτικής για την ανάπτυξη, την παροχή και τη διασφάλιση της ποιότητας των δημόσιων υπηρεσιών, με στόχο τη βελτίωση της ικανοποίησης και της εμπιστοσύνης των πολιτών στην κυβέρνηση·
- ανάπτυξη ισχυρής επικοινωνίας για την αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τις θετικές επιπτώσεις της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης·
- υλοποίηση του νέου θεσμικού πλαισίου δημόσιας διοίκησης για να εξασφαλιστεί πιο επαγγελματική και αξιοκρατική δημόσια διοίκηση·
- συνέχιση της εφαρμογής και της προόδου όσον αφορά τα κριτήρια αναφοράς για το κράτος δικαίου και την καταπολέμηση της διαφθοράς στο πλαίσιο του μηχανισμού αναστολής της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης.

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- συνέχιση της καταπολέμησης της διαφθοράς και διασφάλιση αποτελεσματικής υλοποίησης συναφών διεθνών νομικών πράξεων, όπως η σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά της διαφθοράς και η Σύμβαση Ποινικού Δικαίου για τη Διαφθορά και το Πρόσθετο Πρωτόκολλό της, καθώς και συστάσεων της ομάδας κρατών του Συμβουλίου της Ευρώπης κατά της διαφθοράς (GRECO) και συστάσεων του δικτύου του ΟΟΣΑ κατά της διαφθοράς για την Ανατολική Ευρώπη και την Κεντρική Ασία·
- συνεχής διασφάλιση αποτελεσματικής διερεύνησης καταγγελιών για διαφθορά και δημιουργία αποτελεσματικού συστήματος πρόληψης συγκρούσεων συμφερόντων·
- προώθηση υπεύθυνης, αποδοτικής, αποτελεσματικής και διαφανούς δημόσιας διοίκησης και δημιουργία αξιοκρατικής και επαγγελματικής δημόσιας υπηρεσίας, μεταξύ άλλων όσον αφορά το σύστημα επιλογής, προαγωγής και απόλυσης και την εξειδικευμένη κατάρτιση με βάση τις ανάγκες·
- βελτίωση της ποιότητας, της αποτελεσματικότητας και της προσβασιμότητας των δημόσιων υπηρεσιών στις περιφέρειες της Γεωργίας·
- βελτίωση της διαχείρισης και της λογοδοσίας των δημόσιων οικονομικών, με συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού βάσει προγραμμάτων, και ενίσχυση του μεσοπρόθεσμου στρατηγικού σχεδιασμού και της εφαρμογής·
- ενίσχυση της συμμετοχής και της ικανότητας των ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων των μη κυβερνητικών οργανώσεων, της τοπικής αυτοδιοίκησης, της νεολαίας και της ακαδημαϊκής κοινότητας· παροχή αποτελεσματικού εργαλείου για την ευρύτερη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την παρακολούθηση των επιδόσεων των μεταρρυθμίσεων της δημόσιας διοίκησης·
- διασφάλιση αξιοπιστίας, υπεύθυνης, διαφανούς και προσανατολισμένης στα αποτελέσματα τοπικής αυτοδιοίκησης, η οποία θα διαθέτει νέα καθήκοντα, αρμοδιότητες και πόρους, σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα.

1.3 Ανθρώπινα δικαιώματα και θεμελιώδεις ελευθερίες

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- χάραξη νέας εθνικής στρατηγικής για τα ανθρώπινα δικαιώματα για την περίοδο 2021-2030 και αντίστοιχων σχεδίων δράσης μετά το 2020, τα οποία θα ενσωματώνουν τις ειδικές συστάσεις των οργανισμών των Ηνωμένων Εθνών, του ΟΔΙHR του ΟΑΣΕ, του Συμβουλίου της Ευρώπης, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ECRI), και των διεθνών οργανισμών για τα ανθρώπινα δικαιώματα, ιδίως κατά την εφαρμογή πολιτικών για την καταπολέμηση των διακρίσεων, την προστασία προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες και της ιδιωτικής ζωής, και τη διασφάλιση της θρησκευτικής ελευθερίας ή των πεποιθήσεων· υλοποίηση της στρατηγικής και των σχεδίων δράσης μέσω στενής συνεργασίας με εθνικούς και διεθνείς παράγοντες·
- συνέχιση της εφαρμογής του νόμου κατά των διακρίσεων, ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματική προστασία από τις διακρίσεις, στο πνεύμα της αρχής σύμφωνα με την οποία «κανείς δεν πρέπει να μένει στο περιθώριο»· συνεισφορά στην αύξηση του επιπέδου ανοχής και στη μείωση του επιπέδου βίας·
- συνέχιση της ενίσχυσης της πολυφωνίας, της διαφάνειας και της ανεξαρτησίας των μέσων ενημέρωσης σύμφωνα με τις συστάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης·
- ενίσχυση της εφαρμογής μέτρων για την προστασία των επαγγελματιών των μέσων ενημέρωσης και διασφάλιση αποτελεσματικών και αποδοτικών ερευνών για όλες τις υποθέσεις βίας κατά επαγγελματιών των μέσων ενημέρωσης, και προσαγωγή των υπευθύνων ενώπιον της δικαιοσύνης·
- ανάπτυξη νέας κρατικής στρατηγικής για την ισότητα και την ένταξη των πολιτών και σχεδίου δράσης μετά το 2020, που θα αποσκοπούν στη διασφάλιση της ισότιμης και πλήρους συμμετοχής των εκπροσώπων των εθνοτικών μειονοτήτων σε όλους τους τομείς του δημόσιου βίου και στην περαιτέρω στήριξη της πολιτισμικής πολυμορφίας·
- πρόοδος στην εφαρμογή της σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας, της λεγόμενης σύμβασης της Κωνσταντινούπολης, με την ενίσχυση των εθνικών θεσμών ικανοτήτων για την αντιμετώπιση ζητημάτων που σχετίζονται με την ισότητα των φύλων και την έμφυλη βία. Συνέχιση της ενίσχυσης των μέτρων για την πρόληψη και τη διερεύνηση υποθέσεων βίας κατά γυναικών και κοριτσιών, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής βίας, την προστασία των θυμάτων και τη στήριξη της επανένταξης των δραστών. Προσπάθειες για τον κοινωνικό μετασχηματισμό και την αλλαγή των υφιστάμενων συμπεριφορών και πρακτικών που εισάγουν διακρίσεις, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη βία κατά των γυναικών και την ενδοοικογενειακή βία·
- τόνωση των μέτρων καταπολέμησης των διακρίσεων σε βάρος των ΛΟΑΤΚΙ και μέριμνα ώστε να μπορούν να απολαμβάνουν πλήρως όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα -ατομικά, πολιτικά, οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματα- συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος στην ελευθερία του συνέρχεσθαι·
- ενίσχυση της πρόσβασης σε υπηρεσίες αναπαραγωγικής και σεξουαλικής υγείας για πρόσωπα όλων των ηλικιών, ενημέρωση και πρόληψη, και συνέχιση της καταπολέμησης των επιβλαβών πρακτικών κατά γυναικών και κοριτσιών, συμπεριλαμβανομένων του ακρωτηριασμού των γεννητικών οργάνων, των γάμων παιδιών, των πρόωρων και καταναγκαστικών γάμων και άλλων μορφών παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ταπεινωτικής μεταχείρισης, με ιδιαίτερη προσοχή στις αγροτικές περιοχές. Αύξηση της παροχής βοήθειας για την υγειονομική περίθαλψη των μητέρων·
- λήψη ειδικών μέτρων για πρόσωπα που ανήκουν σε μειονότητες, με στόχο τη συμβολή στην ενίσχυση της ισότητας στον πολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό τομέα της ζωής·
- εναρμόνιση της νομοθεσίας με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, καθώς και με το προαιρετικό πρωτόκολλό της, και σύσταση συντονιστικού φορέα για ζητήματα που σχετίζονται με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία·
- εντατικοποίηση των μέτρων για την ενίσχυση της ένταξης των ατόμων με αναπηρία στον δημόσιο και οικονομικό βίο και διασφάλιση καλύτερης πρόσβασης σε δημόσιους χώρους. Βελτίωση των συνθηκών για τα άτομα με προβλήματα ψυχικής υγείας·
- ενίσχυση των προσπαθειών για την καταπολέμηση της βίας κατά των παιδιών μέσω της προώθησης ορθών πρακτικών γονικής μέριμνας, μεγαλύτερης στήριξης στο εκπαιδευτικό σύστημα και βελτίωσης του μηχανισμού παραπομπής·
- ενίσχυση των προσπαθειών για την αναγνώριση και την καταπολέμηση της βίας κατά των ηλικιωμένων, συνέχιση της οικονομικής και υγειονομικής στήριξης των ηλικιωμένων, συμβολή στη βελτίωση της κοινωνικής ένταξης των ηλικιωμένων·
- αύξηση των ικανοτήτων και ανάπτυξη των γνώσεων των δημόσιων υπαλλήλων σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- διατήρηση αποτελεσματικών μηχανισμών τόσο για την επίλυση διαφορών όσο και για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, πριν από την προσφυγή στη δικαιοσύνη ή εναλλακτική λύση αντί των δικαστικών μηχανισμών·

- συνέχιση της προώθησης, της επιμόρφωσης και της ευαισθητοποίησης σε θέματα προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και καταπολέμησης των διακρίσεων στον δικαστικό τομέα κατά την επιβολή του νόμου και σε όλο το φάσμα της δημόσιας διοίκησης, μεταξύ άλλων και στις περιφέρειες·
- περαιτέρω εφαρμογή των συστάσεων του Γραφείου του Συνηγόρου του Πολίτη, μεταξύ άλλων σε υποθέσεις διακρίσεων, και περαιτέρω διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας του θεσμικού μηχανισμού που προβλέπεται στον νόμο κατά των διακρίσεων·
- συνέχιση της ανάπτυξης των ικανοτήτων παρακολούθησης που διαθέτει η κοινοβουλευτική επιτροπή για τα ανθρώπινα δικαιώματα και την πολιτική ένταξη, καθώς και για νομικά θέματα που συνδέονται με την εφαρμογή της στρατηγικής και του σχεδίου δράσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα·
- συνέχιση της συνεργασίας με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και με τους αντιπροσωπευτικούς κοινωνικούς εταίρους (συνδικαλιστικές ενώσεις και οργανώσεις εργοδοτών) ως άμεσα ενδιαφερόμενους και φορείς προστασίας σε τομείς στους οποίους δίνει προτεραιότητα η Συμφωνία Σύνδεσης (ΣΣ), μεταξύ των οποίων τα εργατικά δικαιώματα, η ιδιωτική ζωή, τα δικαιώματα προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες και άλλων προσώπων σε εύαλητη κατάσταση και η ελευθερία των μέσων ενημέρωσης·
- λήψη μέτρων για την αύξηση της ευαισθητοποίησης και προσπάθειες για την περαιτέρω συμμόρφωση με τις ισχύουσες διατάξεις της σύμβασης-πλακίσιου του Συμβουλίου της Ευρώπης για τις εθνικές μειονότητες, συμπεριλαμβανομένων των μειονοτικών γλωσσών·
- συνέχιση της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και των προσπαθειών για την πρόληψή της, με επιπλέον έμφαση στα μεταβαλλόμενα στερεότυπα με βάση το φύλο, στη μεγαλύτερη συμμετοχή ανδρών και αγοριών, στη στήριξη της πολιτικής συμμετοχής των γυναικών, στην οικονομική και χρηματοοικονομική ανεξαρτησία μέσω της επιχειρηματικότητας και στην καλύτερη πρόσβαση στην αγορά εργασίας.

1.4 Κακομεταχείριση και βασανιστήρια

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- διασφάλιση της εφαρμογής των σχετικών σχεδίων δράσης κατά των βασανιστηρίων και συνέχιση της λήψης περαιτέρω μέτρων για την καταπολέμηση της κακομεταχείρισης και των βασανιστηρίων, και επιτάχυνση των προσπαθειών για την καταπολέμηση της ατιμωρησίας·
- συνέχιση της στήριξης και περαιτέρω ενίσχυση της ανεξαρτησίας της εποπτικής αρχής που είναι αρμόδια για τη διερεύνηση καταγγελιών κατά υπαλλήλων επιβολής του νόμου τόσο σε νομοθετικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο, προκειμένου να διερευνώνται αποτελεσματικά τυχόν περιστατικά κακομεταχείρισης και βασανιστηρίων, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα·
- διασφάλιση διεξοδικής, διαφανούς και ανεξάρτητης έρευνας για κάθε ισχυρισμό που αφορά τη χρήση βασανιστηρίων και κακομεταχείρισης στο σωφρονιστικό σύστημα, σε αστυνομικές, στρατιωτικές και άλλες εγκαταστάσεις κράτησης, μέσω της προαναφερθείσας αρμόδιας εποπτικής αρχής·
- συνέχιση της στήριξης και της συνεργασίας με τον εθνικό μηχανισμό πρόληψης που υπάγεται στο Γραφείο του Συνηγόρου του Πολίτη, με σκοπό την πρόληψη καταχρήσεων μέσω της διασφάλισης της αποτελεσματικής του λειτουργίας, μεταξύ άλλων μέσω της επαρκούς χρηματοδότησής του και της προστασίας του απορρήτου της διαδικασίας·
- περαιτέρω βελτίωση των συνθηκών κράτησης και των συνθηκών των μονάδων ψυχικής υγείας·

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- συνέχιση των προσπαθειών για περαιτέρω βελτίωση της υγειονομικής περιθαλψης στο σωφρονιστικό σύστημα και της πρόσβασης των κρατουμένων σε υπηρεσίες υγειονομικής περιθαλψης, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών ψυχικής υγείας, αντίστοιχα με τον δημόσιο τομέα. Συνέχιση της ανάπτυξης των ικανοτήτων και της εξουσιοδότησης των μελών του προσωπικού υγειονομικής περιθαλψης που εργάζονται σε κλειστές εγκαταστάσεις ή για κλειστές εγκαταστάσεις, να αναφέρουν περιπτώσεις κακομεταχείρισης·
- συνέχιση της ενίσχυσης των προγραμμάτων επανένταξης, περιορισμού των βλαβών και υγειονομικής περιθαλψης στο σωφρονιστικό σύστημα·
περαιτέρω ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της υπό εξέλιξη εσωτερικής και εξωτερικής παρακολούθησης του σωφρονιστικού συστήματος, των αστυνομικών, στρατιωτικών και άλλων κλειστών εγκαταστάσεων για την έγκαιρη επίσημανση και πρόληψη καταχρήσεων και κακομεταχείρισης.

1.5 Ίση μεταχείριση

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- ενίσχυση της ισότητας των φύλων και διασφάλιση ίσης μεταχείρισης μεταξύ γυναικών και ανδρών, καθώς και των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες, ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, εθνοτικής ή εθνικής καταγωγής, φυλής, γλώσσας, φύλου, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας φύλου, αναπηρίας ή άλλων παραγόντων, στον κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό βίο·

- λήψη περαιτέρω μέτρων για την ενίσχυση της εφαρμογής της νομοθεσίας κατά της έμφυλης βίας, μεταξύ άλλων με την ευαισθητοποίηση τόσο του γενικού πληθυσμού όσο και ειδικών επαγγελματικών ομάδων, όπως η αστυνομία, και ειδικότερα σε αγροτικές περιοχές. Βελτίωση της πρόσβασης των θυμάτων σε συμβουλευτικές υπηρεσίες, στέγη και καταφύγιο·
- βελτίωση της πρόσβασης των θυμάτων, συμπεριλαμβανομένων των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες, σε συμβουλευτικές υπηρεσίες και καταφύγια, καθώς και σε προγράμματα οικονομικής χειραφέτησης μετά την αναχώρηση από το καταφύγιο·
- βελτίωση της συλλογής και ανάλυσης δεδομένων σχετικά με την έμφυλη βία και της υποβολής σχετικών εκθέσεων. Στήριξη της καταπολέμησης της έμφυλης βίας σε τοπικό επίπεδο με την ενίσχυση της συμμετοχής των τοπικών φορέων, όπως οι δήμοι, οι κοινωνικοί λειτουργοί και οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών·
- στο πλαίσιο της στρατηγικής και του σχεδίου δράσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα, ανάπτυξη και εφαρμογή ολοκληρωμένης πολιτικής για την ισότητα, ώστε να διασφαλιστεί η πλήρης άσκηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από όλους, συμπεριλαμβανομένων όσων βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση·
- Η θέση της ΕΕ, υπό το πρίσμα, μεταξύ άλλων, του σχεδίου δράσης της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία 2020-2024, θα έχει ως στόχο την ενίσχυση του διεθνούς νομικού πλαισίου και πλαισίου πολιτικής, καθώς και την επιβολή του, προκειμένου να καταβληθούν προσπάθειες για την ισότητα, πλήρη, αποτελεσματική και ουσιαστική συμμετοχή των γυναικών και των νέων, σε όλη την πολυμορφία τους, σε όλους τους τομείς και τα επίπεδα της δημόσιας και πολιτικής ζωής, μεταξύ άλλων με την υποστήριξη της τοποθέτησής τους σε εκλόγιμες θέσεις των ψηφοδελτίων των πολιτικών κομμάτων και με την ανάπτυξη των ικανοτήτων των υποψηφίων·

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- εναρμόνιση με ευρωπαϊκά πρότυπα όσον αφορά κανόνες υγείας και ασφάλειας, κανόνες για την προστασία της μητρότητας και κανόνες περί συμφιλώσης οικογενειακών και επαγγελματικών ευθυνών, όπως προβλέπει η συμφωνία σύνδεσης·
- λήψη ενεργών μέτρων για την προώθηση της αυξημένης ουσιαστικής συμμετοχής και εκπροσώπησης των γυναικών και των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες σε φόρουμ λήψης πολιτικών αποφάσεων, σε δραστηριότητες της αγοράς εργασίας και σε οικονομικές δραστηριότητες, μεταξύ άλλων σε επίπεδο τοπικής εκπροσώπησης (π.χ. δήμοι)·
- στήριξη της απαγόρευσης των διακρίσεων στην αγορά εργασίας και εφαρμογή της αρχής της ίσης αμοιβής για εργασία ίσης αξίας·
- συμβολή στην ενίσχυση της κοινωνικής και οικονομικής ένταξης και συμμετοχής των ατόμων που ανήκουν σε εθνοτικές μειονότητες, μεταξύ άλλων μέσω της πρόσβασης σε πληροφόρηση και εκπαίδευση, καθώς και της εκμάθησης της γεωργιανής γλώσσας·
- ενίσχυση της αποδοχής και της ευαισθητοποίησης του ευρύτερου πληθυσμού μέσω δραστηριοτήτων ανάπτυξης γνώσεων και ευαισθητοποίησης·

1.6 Δικαιώματα του παιδιού

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- εφαρμογή του κώδικα για τα δικαιώματα του παιδιού με την εναρμόνιση του συνόλου της αναγκαίας νομοθεσίας και ενίσχυση των εθνικών μηχανισμών για την προστασία των παιδιών από κάθε μορφή βίας, συμπεριλαμβανομένων των γάμων παιδιών, και των πρόωρων και των καταναγκαστικών γάμων·
- αντιμετώπιση των αναγκών όλων των παιδιών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που βρίσκονται στην πλέον περιθωριοποιημένη και ευάλωτη κατάσταση, των παιδιών με αναπηρίες και των παιδιών που ζουν και εργάζονται στον δρόμο, μεταξύ άλλων με τη βελτίωση και επέκταση των μηχανισμών κοινωνικής προστασίας, καθώς και με τη στήριξη της τοπικής πρόσβασης σε προγράμματα προσαρμογής/αποκατάστασης για παιδιά με αναπηρίες, και λήψη μέτρων για την πλήρη εξάλειψη της παιδικής εργασίας·
- εφαρμογή του νόμου για την κοινωνική εργασία και εξασφάλιση πόρων για την πρόσληψη και την ανάπτυξη ικανοτήτων ομάδων επαγγελματιών που ασχολούνται με ευάλωτα παιδιά, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών με αναπηρίες·
- αύξηση της ευαισθητοποίησης και ανάπτυξη των γνώσεων των επαγγελματιών που εργάζονται με παιδιά και του ευρύτερου κοινού, σχετικά με την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των παιδιών·
- συνέχιση των προσπαθειών για την αποϊδρυματοποίηση των παιδιών, εφαρμογή μηχανισμού ελέγχου πρόσβασης και συνέχιση της ανάπτυξης υπηρεσιών εναλλακτικής μέριμνας·

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- συνέχιση της μεταρρύθμισης της δικαιοσύνης για ανηλίκους·
- λήψη μέτρων για τον μετασχηματισμό της κοινωνίας και των συμπεριφορών όσον αφορά την καταπολέμηση της βίας κατά των παιδιών·

- ολοκλήρωση της αποϊδρυματοποίησης της παιδικής μέριμνας.

1.7 Δικαιώματα συνδικαλιστικών ενώσεων και βασικά εργασιακά πρότυπα

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- θέσπιση και εφαρμογή του νομικού πλαισίου για τον καθορισμό των εποπτικών καθηκόντων του συστήματος επιθεώρησης εργασίας για το σύνολο της νομοθεσίας που αφορά την εργασία και τις συνθήκες εργασίας, άρση όλων των περιορισμών που προβλέπονται στην ισχύουσα νομοθεσία για τις εξουσίες των επιθεωρητών, σύμφωνα με τα πρότυπα της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ).
- συνέχιση της τροποποίησης του εργατικού κώδικα και της λοιπής σχετικής νομοθεσίας και περαιτέρω εναρμόνισή τους με τα πρότυπα της ΔΟΕ.
- συνέχιση της διασφάλισης αποτελεσματικού συστήματος επιθεώρησης εργασίας, με επαρκείς ικανότητες, αρμοδιότητες και πόρους (οικονομικούς, ανθρώπινους και διοικητικούς) για την επιθεώρηση όλων των συνθηκών εργασίας και των εργασιακών σχέσεων σύμφωνα με τα πρότυπα της ΔΟΕ.

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- στήριξη της εργατικής νομοθεσίας με διαδικασίες για την επίλυση εργασιακών διαφορών, μεταξύ άλλων μέσω του συστήματος διαμεσολάβησης για την εργασία.
- κατάρτιση της μεθοδολογίας για την αξιολόγηση/μέτρηση της ίσης εργασίας και αμοιβής.
- εξασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας της τριμερούς επιτροπής κοινωνικής εταιρικής σχέσης και του περιφερειακού της σκέλους και συνέχιση της βελτίωσης του κοινωνικού διαλόγου μέσω συνεργασίας με τη ΔΟΕ και τις ευρωπαϊκές οργανώσεις κοινωνικών εταίρων.

2 Εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας

Ο διάλογος και η συνεργασία στον τομέα της κοινής εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφάλειας της ΕΕ (ΚΕΠΠΑ) θα ενισχυθούν περαιτέρω και αποσκοπούν στη σταδιακή σύγκλιση, μεταξύ άλλων όσον αφορά την κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας (ΚΠΑΑ), και εξετάζουν, ειδικότερα, θέματα πρόληψης συγκρούσεων και διαχείρισης κρίσεων, περιφερειακής σταθερότητας, ελέγχου των όπλων, αφοπλισμού, μη διάδοσης των όπλων, κυβερνοασφάλειας και υβριδικών απειλών. Η συνεργασία θα στηρίζεται στις κοινές αξίες, μεταξύ άλλων στην προσηλωση στις αρχές του σεβασμού της κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας, του απαραβίαστου των συνόρων και της ανεξαρτησίας, και στα αμοιβαία συμφέροντα και θα αποσκοπεί στην αύξηση της πολιτικής συνοχής και αποτελεσματικότητας, μέσω της χρήσης διμερών, πολυμερών και περιφερειακών φόρουμ και της προάσπισης της διεθνούς τάξης βάσει κανόνων.

2.1 Συνεργασία, εναρμόνιση, υβριδικές απειλές και κυβερνοασφάλεια στον τομέα της ΚΠΑΑ, στρατηγική επικοινωνία και περιφερειακή συνεργασία

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- ενίσχυση των προσπάθειών για την αύξηση του επιπέδου εναρμόνισης της Γεωργίας με τις δηλώσεις και τις αποφάσεις της ΕΕ στον τομέα της ΚΠΑΑ, μεταξύ άλλων σύμφωνα με τις αρχές της κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας, που κατοχυρώνονται στη συμφωνία σύνδεσης ΕΕ-Γεωργίας, και με τη σχετική με την ΚΠΑΑ δράση της ΕΕ σε πολυμερή φόρουμ.
- ενίσχυση της συνεργασίας για την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών, την ενίσχυση της κυβερνοασφάλειας, μεταξύ άλλων μέσω της εφαρμογής των συστάσεων που βασίζονται στην έρευνα για τις υβριδικές απειλές.
- ενίσχυση της συνεργασίας στον τομέα της στρατηγικής επικοινωνίας για την εδραίωση της ανθεκτικότητας του κράτους και της κοινωνίας έναντι της παραπληροφόρησης· επέκταση και διαφοροποίηση των πλαισίων πρακτικής συνεργασίας ώστε να συμπεριληφθούν φορείς της κοινωνίας των πολιτών και άλλοι κρατικοί φορείς και θεσμικά όργανα που συμμερίζονται τις ίδιες απόψεις.
- συνέχιση των προσπαθειών για τη διενέργεια αποτελεσματικών μεταρρυθμίσεων στον τομέα της ασφάλειας στη Γεωργία.
- ενίσχυση της πρακτικής συνεργασίας για την πρόληψη συγκρούσεων και τη διαχείριση κρίσεων με τη διευκόλυνση της συμμετοχής της Γεωργίας σε μη στρατιωτικές και στρατιωτικές επιχειρήσεις διαχείρισης κρίσεων υπό την ηγεσία της ΕΕ, σε δραστηριότητες διαβούλευσης και κατάρτισης στον τομέα της ΚΠΑΑ με βάση τη συμφωνία-πλαίσιο συμμετοχής που υπογράφηκε τον Νοέμβριο του 2013 και στο πολυμερές πλαίσιο της ομάδας για την ανατολική εταιρική σχέση για την ασφάλεια, την ΚΠΑΑ και την πολιτική προστασία, και τη συνεργασία με οργανισμούς της ΕΕ σε θέματα ΚΠΑΑ.

προώθηση της περιφερειακής συνεργασίας σχετικά με θέματα ασφάλειας, όπως η μετανάστευση, η βελτιωμένη διαχείριση των συνόρων, η προστασία κρίσιμων υποδομών, ο έλεγχος των εξαγωγών, η μείωση και η διαχείριση του κινδύνου καταστροφών, μεταξύ άλλων η αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, η πολιτική προστασία, η καταπολέμηση του λαθρεμπορίου και της παράνομης διακίνησης (π.χ. βιολογικών και πυρηνικών υλικών) και η κατάρτιση κατάλληλου προσωπικού, μεταξύ άλλων ειδικότερα μέσω της πρωτοβουλίας του κέντρου αριστείας της ΕΕ για τον μετριασμό των χημικών, βιολογικών, ραδιολογικών και πυρηνικών (ΧΒΡΠ) κινδύνων και της περιφερειακής γραμματείας νοτιοανατολικής και ανατολικής Ευρώπης, που βρίσκεται στη Γεωργία.

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- προώθηση της ειρηνικής επίλυσης των συγκρούσεων και της διεθνούς σταθερότητας και ασφάλειας για την προάσπιση της διεθνούς τάξης που βασίζεται σε κανόνες και στην αποτελεσματική πολυμερή προσέγγιση·
- προώθηση του αμφίδρομου σεβασμού των αρχών της ανεξαρτησίας, της κυριαρχίας, της εδαφικής ακεραιότητας και του απαραβίαστου των συνόρων, όπως καθορίζονται στον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και στην Τελική Πράξη του Ελσίνκι του ΟΑΣΕ, μεταξύ άλλων όσον αφορά την ευθυγράμμιση με τις αποφάσεις και δηλώσεις της ΕΕ στο πλαίσιο της ΚΠΑΑ.

2.2 Καταπολέμηση της τρομοκρατίας, μη διάδοση όπλων μαζικής καταστροφής και παράνομες εξαγωγές όπλων

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- συνεργασία στην καταπολέμηση της διάδοσης των όπλων μαζικής καταστροφής και των φορέων τους, με την πλήρη τήρηση και εφαρμογή σε εθνικό επίπεδο των υφιστάμενων υποχρεώσεων των μερών στο πλαίσιο των διεθνών συνθηκών και συμφωνιών για τον αφοπλισμό και τη μη διάδοση των όπλων, και άλλων συναφών διεθνών υποχρεώσεών τους·
- πλήρης αξιοποίηση της επιχειρησιακής συμφωνίας μεταξύ της Γεωργίας και της Ευρώπης, με σκοπό τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τρομοκρατικές οργανώσεις και ομάδες, τις δραστηριότητές τους και τα δίκτυα υποστήριξής τους.

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- συνεργασία για την εμβάθυνση της διεθνούς συναίνεσης όσον αφορά την καταπολέμηση της τρομοκρατίας με βάση τα ανθρώπινα δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένου του νομικού ορισμού των τρομοκρατικών ενεργειών, μεταξύ άλλων με την προώθηση της συμφωνίας για μια Γενική Σύμβαση για τη διεθνή τρομοκρατία·
- συνέχιση της εφαρμογής της απόφασης 2396 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών (ΣΑΗΕ) και, ειδικότερα, ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με υπόπτους τρομοκρατίας, προκειμένου να ταυτοποιούνται, να εντοπίζονται και να διώκονται αλλοδαποί τρομοκράτες·
- συνεργασία σε τελωνειακούς ελέγχους βάσει κινδύνου για την εξασφάλιση της προστασίας και της ασφάλειας εισαγόμενων και εξαγόμενων ή υπό διαμετακόμιση εμπορευμάτων·
- αντιμετώπιση του παράνομου εμπορίου φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των πυρομαχικών τους, στο πλαίσιο των υφιστάμενων διεθνών συμφωνιών και των αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, καθώς και των δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί βάσει άλλων διεθνών πράξεων που εφαρμόζονται σε αυτόν τον τομέα·
- συνέχιση της συνεργασίας στον τομέα του ελέγχου των εξαγωγών συμβατικών όπλων, βάσει της κοινής θέσης της ΕΕ για τον έλεγχο των εξαγωγών στρατιωτικής τεχνολογίας και εξοπλισμού. Συνέχιση της συνεργασίας για την καταπολέμηση της εμπορίας όπλων και την καταστροφή αποθεμάτων·
- συνέχιση της συμβολής στην εφαρμογή του ελέγχου των όπλων και των σχετικών καθεστώτων οικοδόμησης εμπιστοσύνης της συνθήκης περί μη διάδοσης των πυρηνικών όπλων και στους τρεις πυλώνες της, καθώς και της σύμβασης για τα χημικά όπλα, της σύμβασης για τα βιολογικά όπλα και άλλων υφιστάμενων υποχρεώσεων στο πλαίσιο των σχετικών διεθνών συμφωνιών και άλλων διεθνών υποχρεώσεων.

2.3 Ειρηνική διευθέτηση συγκρούσεων

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- διατήρηση αποτελεσματικής συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και της Γεωργίας για τη διευθέτηση της σύγκρουσης στο πλαίσιο συμφωνημένων μορφών, μεταξύ άλλων, με σκοπό να εξασφαλιστεί η πλήρης εφαρμογή της συμφωνίας κατάπαυσης του πυρός με τη διαμεσολάβηση της ΕΕ, στις 12 Αυγούστου 2008, και η ασφαλής, οικειοθελής και αξιοπρεπής επιστροφή των εσωτερικά εκτοπισμένων και των προσφύγων στις εστίες τους, καθώς και να καθοριστούν τρόποι για την ενδεδειγμένη συμμετοχή των γεωργιανών περιφερειών της Αμπχαζίας και της περιοχής Tskhinvali / Νότιας Οσετίας στην εμβάθυνση των σχέσεων ΕΕ-Γεωργίας·
- διατήρηση της αποτελεσματικής συνεργασίας και συντονισμού μεταξύ της ΕΕ και της Γεωργίας για την ειρηνική επίλυση των συγκρούσεων, μεταξύ άλλων μέσω τακτικού πολιτικού διαλόγου, και διατήρηση του ζητήματος της οικοδόμησης της ειρήνης και της ασφάλειας ως κορυφαία προτεραιότητα της ΕΕ·
- συντονισμός των προσπαθειών για τη διευκόλυνση της εφαρμογής της συμφωνίας κατάπαυσης του πυρός με τη διαμεσολάβηση της ΕΕ, στις 12 Αυγούστου 2008, μεταξύ άλλων μέσω της ανάπτυξης και της προώθησης των επακόλουθων μέτρων εφαρμογής σε συνέχεια της αρχικής συμφωνίας·

- εντατικοποίηση των προσπαθειών για την εξασφάλιση ουσιαστικών διαπραγματεύσεων και την επίτευξη απτών αποτελεσμάτων στο πλαίσιο των διεθνών συζητήσεων της Γενεύης υπό τη συμπροεδρία της ΕΕ, του ΟΗΕ και του ΟΑΣΕ, με βάση τη συμφωνία κατάπαυσης του πυρός με τη διαμεσολάβηση της ΕΕ, της 12ης Αυγούστου 2008, προκειμένου να εξευρεθούν βιώσιμες λύσεις για τις προκλήσεις στον τομέα της ασφάλειας και τις ανθρωπιστικές προκλήσεις που απορρέουν από την ανεπίλυτη σύγκρουση·
- πλήρης και αποτελεσματική χρήση των γραφείων της Αποστολής Επιτήρησης της ΕΕ στη Γεωργία, με σκοπό τη συμβολή τους στη σταθερότητα, την εξομάλυνση, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης μιας ασφαλούς και φυσιολογικής ζωής για τις τοπικές κοινότητες που ζουν και στις δύο πλευρές των διοικητικών συνόρων, και την οικοδόμηση εμπιστοσύνης·
- συνέχιση των προσπαθειών για την επανέναξη και την αποτελεσματική λειτουργία των μηχανισμών πρόληψης και αντιμετώπισης συμβάντων στις περιοχές Galí και Ergneti και ενίσχυση των προσπαθειών για την αντιμετώπιση των αναγκών ασφάλειας και των ανθρωπιστικών αναγκών των ατόμων που πλήττονται από τις συγκρούσεις·
- συνέχιση των προσπαθειών για την αντιμετώπιση των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις γεωργιανές περιφέρειες της Αμπχαζίας και της περιοχής Tskhinvali / Νότιας Οσετίας·
- στήριξη των προσπαθειών για ειρηνική επίλυση των συγκρούσεων, μεταξύ άλλων μέσω επαφών με τους πληθυσμούς των γεωργιανών περιοχών της Αμπχαζίας και της περιοχής Tskhinvali / Νότιας Οσετίας υπό το πρίσμα της πολιτικής συμφιλίωσης και δεσμεύσεων της Γεωργίας (συμπεριλαμβανομένης της ειρηνευτικής πρωτοβουλίας) και της πολιτικής μη αναγνώρισης και δεσμεύσεων της ΕΕ όσον αφορά την εφαρμογή στην οποία συνεργάζονται η ΕΕ και η Γεωργία·
- επιδίωξη συνεργασίας ώστε να είναι κοινά με τους πληθυσμούς που βρίσκονται πέραν του διοικητικού συνόρου τα οφέλη και οι ευκαιρίες που απορρέουν από τη διαδικασία πολιτικής σύνδεσης και οικονομικής ολοκλήρωσης ΕΕ-Γεωργίας, περιλαμβανομένου του καθεστώτος απαλλαγής από θεωρήσεις για βραχεία διαμονή στον χώρο Σένγκεν·
- συνέχιση της προώθησης της ελεύθερης κυκλοφορίας, του εμπορίου, των οικονομικών δεσμών και των ευκαιριών εκπαίδευσης πέραν των διοικητικών συνόρων, μεταξύ άλλων μέσω της ειρηνευτικής πρωτοβουλίας «Ένα βήμα προς ένα καλύτερο μέλλον» και της επανεξέτασης της νομοθεσίας, ανάλογα με τις ανάγκες.
Συνεργασία στη λήψη μέτρων για να ενισχυθούν οι επαφές μεταξύ των λαών, η οικοδόμηση εμπιστοσύνης και οι προσπάθειες συμφιλίωσης μεταξύ κοινοτήτων που είναι διχασμένες λόγω των συγκρούσεων·
- λήψη περαιτέρω μέτρων για την προώθηση της βιώσιμης ένταξης των εσωτερικά εκτοπισθέντων (δικαίωμα ιδιοκτησίας, απασχόληση και στοχευμένη στήριξη)·
- μέριμνα για την ουσιαστική εφαρμογή του εθνικού σχεδίου δράσης για την περίοδο 2022-2024 σχετικά με την εφαρμογή των αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών για τις γυναίκες, την ειρήνη και την ασφάλεια (ΑΣΑΗΕ 1325 +)·
- ενίσχυση της ουσιαστικής συμμετοχής των γυναικών στην ειρηνική επίλυση συγκρούσεων και την οικοδόμηση της ειρήνης, και διασφάλιση ότι θα ζητείται συστηματικά η γνώμη των γυναικών που πλήττονται από συγκρούσεις και της κοινωνίας των πολιτών στο πλαίσιο όλων των προσπαθειών επίλυσης συγκρούσεων·
- συνέχιση των κοινών προσπαθειών και λήψη αποτελεσματικών προληπτικών μέτρων για την περαιτέρω εδραίωση της πολιτικής μη αναγνώρισης στη διεθνή σκηνή.

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- λήψη μέτρων για την εξεύρεση βιώσιμης λύσης όσον αφορά τις συγκρούσεις, χωρίς να θίγονται οι υφιστάμενες δομές για την αντιμετώπιση των ζητημάτων που συνδέονται με τις συγκρούσεις· η ειρηνική επίλυση των συγκρούσεων θα αποτελεί ένα από τα κεντρικά θέματα στην ημερήσια διάταξη του πολιτικού διαλόγου μεταξύ των μερών, καθώς και του διαλόγου με άλλους σχετικούς διεθνείς παράγοντες·
- συνέχιση των κοινών προσπαθειών για την προώθηση της δημιουργίας διεθνών μηχανισμών ασφάλειας στις γεωργιανές περιφέρειες της Αμπχαζίας και της περιοχής Tskhinvali / Νότιας Οσετίας, της πρόσβασης διεθνών οργανώσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων στα εδάφη αυτά και της πλήρους εφαρμογής της εντολής της Αποστολής Επιτήρησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Γεωργία (EUMM Georgia) σε ολόκληρη τη Γεωργία·
- συνέχιση των εργασιών προκειμένου να επιτραπεί η ασφαλής, αξιοπρεπής και οικειοθελής επιστροφή των εσωτερικά εκτοπισθέντων ατόμων και των προσφύγων στον τόπο καταγωγής τους, σύμφωνα με τις αρχές του διεθνούς δικαίου·
- συνέχιση της συνεργασίας με το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο (ΔΠΔ) με την εφαρμογή του Καταστατικού της Ρώμης και των σχετικών πράξεών του, λαμβανομένης δεόντως υπόψη της διασφάλισης της ακεραιότητάς του. Συνέχιση της συνεργασίας με το ΔΠΔ όσον αφορά τις έρευνες για τον πόλεμο του Αυγούστου 2008.

3 Δικαιοσύνη, ελευθερία και ασφάλεια

Τον Μάρτιο του 2017 χορηγήθηκε στους πολίτες της Γεωργίας απαλλαγή από την υποχρέωση θεώρησης για ταξίδια στην ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, η Γεωργία θα πρέπει να συνεχίσει να πληροί τα κριτήρια αξιολόγησης για την ελευθέρωση του καθεστώτος θεώρησης και να λάβει υπόψη τις συστάσεις που περιέχονται στις τακτικές εκθέσεις στο πλαίσιο του μηχανισμού αναστολής της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης που εκδίδει η Επιτροπή, ώστε να διασφαλίσει τη βιωσιμότητα του καθεστώτος απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης και, ως εκ τούτου, να συμβάλει στην κινητικότητα και στις επαφές των πολιτών μεταξύ της ΕΕ και της Γεωργίας.

Επιπλέον, η συμφωνία επανεισοχής, η εταιρική σχέση κινητικότητας μεταξύ της ΕΕ και της Γεωργίας και οι ρυθμίσεις και συμφωνίες συνεργασίας, κατά περίπτωση, με διάφορους οργανισμούς της ΕΕ στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων, όπως ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex), το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Μετανάστευσης (EMN), η Ευρωπόλ, η Cerpol και η Eurojust, διαμορφώνουν το πλαίσιο για την ενισχυμένη συνεργασία στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων.

3.1 Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και εφαρμογή της νομοθεσίας σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα και λήψη πρακτικών μέτρων για την εγγύηση του σεβασμού του δικαιώματος στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, μεταξύ άλλων και στον τομέα της ποινικής δικαιοσύνης·
- ενίσχυση της ικανότητας της εποπτικής αρχής προστασίας δεδομένων να διασφαλίζει την αντιμετώπιση σύγχρονων τεχνολογικών προκλήσεων στον τομέα της προστασίας δεδομένων και την επιτυχή εφαρμογή των ευρωπαϊκών προτύπων στη Γεωργία.

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- συνέχιση της ενίσχυσης της ικανότητας της εποπτικής αρχής προστασίας δεδομένων και παρακολούθηση της εφαρμογής των προτύπων προστασίας δεδομένων.

3.2 Μετανάστευση, άσυλο και ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- διασφάλιση της διαρκούς τήρησης όλων των κριτηρίων αναφοράς για την ελευθέρωση του καθεστώτος των θεωρήσεων, καθώς και των συστάσεων που εξέδωσε η Επιτροπή στις εκθέσεις του μηχανισμού αναστολής της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης·
- συνέχιση της αποτελεσματικής εφαρμογής των συμφωνιών επανεισοχής, συμπεριλαμβανομένης της συμφωνίας επανεισοχής μεταξύ της ΕΕ και της Γεωργίας·
- ενίσχυση της επιχειρησιακής συνεργασίας για την ταχεία μείωση του αριθμού των αβάσιμων αιτήσεων ασύλου που υποβάλλονται από Γεωργιανούς υπηκόους στον χώρο Σένγκεν+·
- αποτελεσματική εφαρμογή των τροποποιήσεων της νομοθεσίας της Γεωργίας «σχετικά με τους κανόνες και τις διαδικασίες για τους Γεωργιανούς πολίτες που εξέρχονται και εισέρχονται στη Γεωργία», με πλήρη σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των απαιτήσεων προστασίας των δεδομένων·
- συνέχιση διοργάνωσης ενημερωτικών εκστρατειών για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το καθεστώς μετακίνησης χωρίς υποχρέωση θεώρησης·
- περαιτέρω ενίσχυση της διαχείρισης των συνόρων και διατήρηση της υψηλής ποιότητας των συνοριακών ελέγχων και της επιτήρησης των συνόρων·
- υποβολή εκθέσεων σχετικά με βελτιώσεις στην ανάλυση των μεταναστευτικών δεδομένων και στην εκτίμηση των κινδύνων·
- επικαιροποίηση της διαδικασίας προσδιορισμού του μεταναστευτικού προφίλ της Γεωργίας σε τακτική βάση (τουλάχιστον ανά διετία)·
- συνέχιση της ενίσχυσης της επιχειρησιακής συνεργασίας με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex), συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων, της ανταλλαγής προσωπικού, της κατάρτισης, της συμμετοχής παρατηρητών από την περιοχή σε κοινές επιχειρήσεις και της ανταλλαγής πληροφοριών μέσω του δικτύου ανάλυσης κινδύνων για την ανατολική εταιρική σχέση (ΔΑΚ ανατολικής εταιρικής σχέσης)·
- ολοκλήρωση και αποτελεσματική εφαρμογή της στρατηγικής της Γεωργίας για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων 2021-2025 και του συνοδευτικού σχεδίου δράσης.

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- αποτελεσματική εφαρμογή της στρατηγικής της Γεωργίας για τη μετανάστευση 2021-2030 και των συνοδευτικών σχεδίων δράσης·
- ανάπτυξη αποτελεσματικότερων τρόπων νόμιμης και κυκλικής μετανάστευσης, συμπεριλαμβανομένων συστημάτων μετανάστευσης εργατικού δυναμικού, με παράλληλο σεβασμό της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας και αρμοδιοτήτων, καθώς και πλήρη σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όλων των εργαζόμενων μεταναστών·
- αποτελεσματική χάραξη και εφαρμογή της στρατηγικής της Γεωργίας για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων 2021-2025 και των συνοδευτικών της σχεδίων δράσης·
- διατήρηση υψηλής ποιότητας συνοριακών ελέγχων και επιτήρησης των συνόρων·
- πρόοδος ως προς την οριοθέτηση των κρατικών συνόρων με τις γειτονικές χώρες·

- συνέχιση της αποτελεσματικής εφαρμογής του κρατικού προγράμματος και των δραστηριοτήτων επανένταξης.

3.3 Επιβολή του νόμου

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- διασφάλιση πλήρους επιχειρησιακής ικανότητας της εποπτικής αρχής που είναι αρμόδια για ανεξάρτητες έρευνες καταγγελιών κατά υπαλλήλων επιβολής του νόμου. Για τις καταγγελίες κατά της αστυνομίας θα απαιτηθεί ένας επαγγελματικός, αποτελεσματικός μηχανισμός αξιόπιστης απόκρισης, μεταξύ άλλων μέσω της εσωτερικής Γενικής Επιθεώρησης·
- συνέχιση της αποτελεσματικής λειτουργίας του Τμήματος Παρακολούθησης της Ποιότητας των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων και των Ερευνών, το οποίο υπάγεται στο Υπουργείο Εσωτερικών, μεταξύ άλλων με την υποστήριξη της παροχής επαγγελματικής κατάρτισης στους υπαλλήλους επιβολής του νόμου σε θέματα ανθρώπινων δικαιωμάτων, όπως κατοχυρώνονται από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου·
- περαιτέρω επέκταση της εφαρμογής εναλλακτικών ποινών αντί της φυλάκισης, με την ενίσχυση της χρήσης των υφιστάμενων και με τη θέσπιση νέων ποινών μη στερητικών της ελευθερίας και την ενίσχυση των ικανοτήτων των υπηρεσιών αναστολής·
- εκσυγχρονισμός των διαδικασιών και τεχνικών διερεύνησης για την καταπολέμηση οργανωμένων, σοβαρών και όλων των άλλων εγκλημάτων.

3.4 Καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- διασφάλιση της συνεχούς υλοποίησης των σχετικών σχεδίων δράσης για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και συνέχιση των δραστηριοτήτων ανάπτυξης της ικανότητας των κρατικών αρχών όσον αφορά τον προδραστικό εντοπισμό και την αποτελεσματική διερεύνηση υποθέσεων εμπορίας ανθρώπων·
- παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων σχετικά με την αποτελεσματικότητα του προδραστικού εντοπισμού και της διερεύνησης υποθέσεων εμπορίας ανθρώπων·
- ανάπτυξη νέας εθνικής στρατηγικής για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και του συνοδευτικού σχεδίου δράσης της, και διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής τους·
- πλήρης αξιοποίηση της συμφωνίας επιχειρησιακής και στρατηγικής συνεργασίας με την Ευρώπη, μεταξύ άλλων με την παροχή επιχειρησιακών και στρατηγικών πληροφοριών και με την ενίσχυση της συμμετοχής στον κύκλο πολιτικής της ΕΕ / Ευρωπαϊκή πολυκλαδική πλατφόρμα κατά των εγκληματικών απειλών (EMPACT)·
- συνέχιση της συνεργασίας με την CEPOL για σκοπούς κατάρτισης στον τομέα της επιβολής του νόμου·
- συνέχιση της περαιτέρω ανάπτυξης της πολιτικής βάσει εμπιστευτικών πληροφοριών και ενός ενοποιημένου συστήματος ανάλυσης εγκλημάτων, μεταξύ άλλων με τη θέσπιση και την εφαρμογή της στρατηγικής για την αστυνόμευση βάσει εμπιστευτικών πληροφοριών.

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- συνέχιση των προσπαθειών στον τομέα της πρόληψης και της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος, ιδίως στο πλαίσιο του κύκλου πολιτικής της ΕΕ για την αντιμετώπιση του οργανωμένου και σοβαρού διεθνούς εγκλήματος / της Ευρωπαϊκής Πολυκλαδικής Πλατφόρμας κατά των Εγκληματικών Απειλών (EMPACT)·
- ενίσχυση της συνεργασίας για την καταπολέμηση του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο, καθώς και παροχή σχετικής κατάρτισης στον τομέα της επιβολής του νόμου στις αρχές της Γεωργίας·
- ενίσχυση των προσπαθειών για την καταπολέμηση του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο, με σκοπό τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου νομικού και θεσμικού πλαισίου σύμφωνα με τη σύμβαση για το έγκλημα στον κυβερνοχώρο·
- περαιτέρω ενίσχυση της διασυνοριακής συνεργασίας των αρχών επιβολής του νόμου με στόχο την καταπολέμηση των ομάδων οργανωμένου εγκλήματος από τη Γεωργία.

3.5 Καταπολέμηση των παράνομων ναρκωτικών

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- συνέχιση της συνεργασίας στον τομέα της πρόληψης των ναρκωτικών και μέσω της πλήρους εναρμόνισης των πολιτικών κατά των ναρκωτικών με τις θέσεις της ΕΕ, και περαιτέρω προώθηση των μηχανισμών πρόληψης μέσω της εφαρμογής της εθνικής στρατηγικής για την πρόληψη της κατάχρησης ναρκωτικών ουσιών 2021-2026 και των αντίστοιχων σχεδίων δράσης της·

- διατήρηση στενής συνεργασίας με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (ΕΚΠΝΤ) προκειμένου να ενισχυθεί η ικανότητα του Εθνικού Παρατηρητηρίου Ναρκωτικών της Γεωργίας και ανταλλαγή συναφών και έγκυρων πληροφοριών·
- διασφάλιση της εφαρμογής των εθνικών στρατηγικών για την καταπολέμηση των ναρκωτικών και των επακόλουθων σχεδίων δράσης.

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- συνέχιση της διασφάλισης ισορροπημένης και ολοκληρωμένης προσέγγισης για θέματα σχετικά με τα ναρκωτικά, προκειμένου να ενισχυθούν τα συστήματα ώστε να αντιμετωπιστούν οι επιπτώσεις στην υγεία και οι κοινωνικές επιπτώσεις της χρήσης ναρκωτικών, καθώς και διασφάλιση αποτελεσματικότερης πρόληψης και συνεργασίας για τη μείωση της προμήθειας, της διακίνησης και της ζήτησης παράνομων ναρκωτικών·
- συνέχιση του τακτικού διαλόγου που εντάσσεται στον διάλογο για τα ναρκωτικά, ο οποίος διεξάγεται στο πλαίσιο της ανατολικής εταιρικής σχέσης.

3.6 Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- εναρμόνιση της νομοθεσίας της Γεωργίας με την τέταρτη και την πέμπτη οδηγία της ΕΕ για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες·
- παρακολούθηση και υποβολή στοιχείων σχετικά με τον αριθμό των εκδιδόμενων διαταγών δέσμευσης και δήμευσης και σχετικά με την εκτιμώμενη αξία των περιουσιακών στοιχείων που δεσμεύονται και δημεύονται, προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Γεωργίας σχετικά με τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων από εγκληματικές δραστηριότητες.

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- συνέχιση των προσπάθειών για την περαιτέρω ανάπτυξη του νομικού και θεσμικού πλαισίου για την πρόληψη και την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, μεταξύ άλλων και μέσω της εναρμόνισης με τη νομοθεσία της ΕΕ στους τομείς αυτούς·
- συνέχιση της εφαρμογής προτύπων στις συστάσεις της ομάδας χρηματοοικονομικής δράσης (FATF) για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας·
- συνέχιση της συνεργασίας με τη FATF, το Συμβούλιο της Ευρώπης, τη MONEYVAL, καθώς και με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών της ΕΕ σε θέματα καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες·
- συνέχιση της ενίσχυσης της επιχειρησιακής συνεργασίας για κατασχέσεις, ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων και διαχείριση περιουσιακών στοιχείων μέσω της αποτελεσματικής επικοινωνίας και ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των αρχών της Γεωργίας και των υπηρεσιών ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων της ΕΕ.

3.7 Νομική συνεργασία

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- συνέχιση της εφαρμογής της συμφωνίας επιχειρησιακής συνεργασίας με την Eurojust.

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- ενίσχυση της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις με την εφαρμογή της σύμβασης του 1965 σχετικά με την επίδοση και κοινοποίηση στο εξωτερικό δικαστικών και εξώδικων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις και της σύμβασης του 1970 για τη συλλογή αποδεικτικών στοιχείων στην αλλοδαπή σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις·
- προσχώρηση στις βασικές συμβάσεις της Συνδιάσκεψης της Χάγης για το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας, καθώς και της προστασίας των παιδιών, όπως η σύμβαση του 2005 για τις συμφωνίες παρέκτασης της δικαιοδοσίας και η σύμβαση της Χάγης του 2007 για τη διατροφή παιδιών και άλλες μορφές οικογενειακής διατροφής, καθώς και το πρωτόκολλό της σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο στις υποχρεώσεις διατροφής, και εφαρμογή των εν λόγω συμβάσεων·
- ενίσχυση της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις με την προσχώρηση στις σχετικές συμβάσεις, ιδίως στις συμβάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης, και την εφαρμογή τους.

4 Εμπόριο και συναφή με το εμπόριο θέματα

Τα μέρη θα συνεχίσουν να εμβαθύνουν την ολοκλήρωση βάσει της συμφωνίας σύνδεσης και της σφαιρικής και σε βάθος ζώνης ελεύθερων συναλλαγών (DCFTA). Τα μέρη γνωρίζουν ότι ακόμη δεν έχουν εξαντληθεί οι δυνατότητες που απορρέουν από την παρούσα συμφωνία και θα συνεργαστούν για την επίτευξη συμμόρφωσης με το κεκτημένο της ΕΕ, όπως αναφέρεται στα σχετικά παραρτήματα της συμφωνίας σύνδεσης / DCFTA, ιδίως στους τομείς που σχετίζονται με το εμπόριο και παρατίθενται κατωτέρω.

Η αποτελεσματική εφαρμογή της συμφωνίας σύνδεσης και της DCFTA που θεσπίζει η συμφωνία σύνδεσης, σε συνδυασμό με την ευρύτερη διαδικασία ρυθμιστικής προσέγγισης και τις σχετικές αναγκαίες μεταρρυθμίσεις, συμβάλλει στη δημιουργία προϋποθέσεων για ενισχυμένες οικονομικές και εμπορικές σχέσεις με την ΕΕ, οι οποίες θα οδηγήσουν σε περαιτέρω σταδιακή οικονομική ολοκλήρωση της Γεωργίας στην εσωτερική αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως προβλέπεται στη συμφωνία σύνδεσης. Τα μέρη θα συνεργαστούν για την εφαρμογή όλων των διατάξεων της συμφωνίας σύνδεσης / DCFTA. Αμφότερα τα μέρη συνεργάζονται τακτικά, μεταξύ άλλων μέσω των διμερών δομών που έχουν συσταθεί βάσει της συμφωνίας σύνδεσης ΕΕ-Γεωργίας, καθώς και βάσει πολυμερών πλαισίων.

Η Γεωργία θα ενισχύσει το εθνικό θεσμικό πλαίσιο για τη διασφάλιση της αμερόληπτης εφαρμογής, επιβολής και παρακολούθησης της νέας νομοθεσίας που θεσπίζεται σε κάθε σχετικό τομέα.

Η Γεωργία θα ενημερώνει τακτικά την ΕΕ σχετικά με την πορεία της εναρμόνισης μέσω των ειδικών υποεπιτροπών και στο πλαίσιο της ετήσιας Επιτροπής Σύνδεσης στη σύνθεσή της για τα εμπορικά θέματα. Όταν κρίνεται σκόπιμο και με τη συγκατάθεση και των δύο μερών, η ΕΕ θα παρέχει βοήθεια και εμπειρογνωσία για να συνδράμει τις γεωργιανές αρχές στη διαδικασία αυτήν.

4.1 Εμπόριο αγαθών

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- περαιτέρω βελτιώσεις στον τομέα των στατιστικών για το εμπόριο·
- συνεργασία ώστε να αυξηθεί η διαφοροποίηση της δομής των εξαγωγών της Γεωργίας, συμπεριλαμβανομένης της εξαγωγής νέων προϊόντων στην αγορά της ΕΕ.

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- στενή συνεργασία προκειμένου να εφαρμοστεί αποτελεσματικά ο μηχανισμός κατά της καταστρατήγησης·
- παροχή βοήθειας στη Γεωργία κατά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή νομοθεσίας που ενδεχομένως προτίθεται να θεσπίσει σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά ή άλλα σχετικά ζητήματα (π.χ. μέτρα εμπορικής άμυνας)·
- διασφάλιση της ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τις εξελίξεις όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά και την πολιτική για την πρόσβαση στην αγορά.

4.2 Τεχνικοί κανονισμοί, τυποποίηση και σχετική υποδομή

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- κατάρτιση νομοθεσίας την οποία η Γεωργία ανέλαβε τη δέσμευση να εφαρμόσει βάσει της συμφωνίας σύνδεσης, όπως προβλέπεται στη στρατηγική της για τα τεχνικά εμπόδια στο εμπόριο·
- περαιτέρω ανάπτυξη υποδομής σχετικά με τη διαχείριση των προτύπων, των τεχνικών κανονισμών, της μετρολογίας, της εποπτείας της αγοράς, της διαπίστευσης και των διαδικασιών αξιολόγησης της συμμόρφωσης, μεταξύ άλλων μέσω στήριξης από την ΕΕ·
- διευκόλυνση της προετοιμασίας και της προσαρμογής των ενδιαφερομένων, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών φορέων, για την εφαρμογή της εναρμονισμένης νομοθεσίας·
- συνέχιση της εφαρμογής της στρατηγικής εποπτείας της αγοράς για τα βιομηχανικά προϊόντα·
- στον τομέα της εποπτείας της αγοράς, ενίσχυση των διοικητικών ικανοτήτων των σχετικών κρατικών θεσμών της Γεωργίας και των φορέων εποπτείας της αγοράς·
- παροχή περαιτέρω κατάρτισης του προσωπικού για τη διοίκηση κρατικών φορέων και υπηρεσιών που ασχολούνται με τους τεχνικούς κανονισμούς, τη μετρολογία και την τυποποίηση, καθώς και τη διαπίστευση·
- ανταλλαγή πληροφοριών για όλες τις σχετικές πτυχές των στρατηγικών της Γεωργίας στους τομείς των τεχνικών εμποδίων στο εμπόριο και της εποπτείας της αγοράς, περιλαμβανομένων των προθεσμιών, κατά περίπτωση.

4.3 Υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- υποστήριξη του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης για την ασφάλεια των τροφίμων, των ζωοτροφών, την υγεία των ζώων και την υγεία των φυτών·
- οργάνωση εκστρατειών ενημέρωσης αρμόδιων υπηρεσιών, επιχειρήσεων και μη κυβερνητικών οργανώσεων (ΜΚΟ) όσον αφορά τις απαιτήσεις πρόσβασης στην αγορά της ΕΕ, καθώς και ενημέρωσης της κοινωνίας των πολιτών σχετικά με τις πτυχές των τροφίμων και της ασφάλειας των τροφίμων που αφορούν την προστασία των καταναλωτών·

- παροχή περαιτέρω τεχνικών συμβουλών και στήριξης από την ΕΕ στη Γεωργία κατά την εκπόνηση και την εφαρμογή της νομοθεσίας σχετικά με την υγειονομική και τη φυτοϋγειονομική προστασία, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης του σχετικού προσωπικού, με την παροχή στήριξης στην αρμόδια αρχή για τη δημιουργία ικανοτήτων και την υποστήριξη της βελτίωσης της εργαστηριακής ικανότητας, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ΕΕ·
- στήριξη της Γεωργίας για την επιτυχή εφαρμογή της εναρμονισμένης νομοθεσίας στους τομείς των μέτρων υγειονομικής και φυτοϋγειονομικής προστασίας·
- ενίσχυση της ικανότητας προσαρμογής των επιχειρήσεων της Γεωργίας για την εφαρμογή της εναρμονισμένης νομοθεσίας, επικέντρωση της στήριξης της ικανότητας προσαρμογής ειδικά σε πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις τροφίμων.

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- στήριξη της Γεωργίας για την ενίσχυση της ανάλυσης κινδύνου στον τομέα της υγειονομικής και φυτοϋγειονομικής προστασίας· διασφάλιση της διενέργειας κτηνιατρικών και φυτοϋγειονομικών ελέγχων, καθώς και ελέγχων ασφάλειας των τροφίμων στους συνοριακούς σταθμούς ελέγχου· βελτίωση της ικανότητας προσαρμογής των επιχειρήσεων της Γεωργίας για την εφαρμογή της εναρμονισμένης νομοθεσίας· πρόοδος όσον αφορά την έγκριση πρόσθετων ειδών διατροφής στην αγορά της ΕΕ·
- συνεργασία στον τομέα της καλής μεταχείρισης των ζώων και στη μείωση της χρήσης αντιβιοτικών στην κτηνοτροφία για την καταπολέμηση της αντοχής στα αντιβιοτικά.

4.4 Διευκόλυνση των τελωνειακών διαδικασιών και των εμπορικών συναλλαγών

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- συνέχιση της συνεργασίας στο υπό εξέλιξη έργο εναρμόνισης της νομοθεσίας της Γεωργίας με το κεκτημένο της ΕΕ και με τα διεθνή πρότυπα που παρατίθενται στο σχετικό παράρτημα της συμφωνίας σύνδεσης, όπως ο νέος τελωνειακός κώδικας·
- διασφάλιση της εφαρμογής του στρατηγικού πλαισίου για την τελωνειακή συνεργασία, με επακόλουθη επανεξέταση και επικαιροποίηση, ανάλογα με τις ανάγκες·
- συνέχιση της στήριξης της εφαρμογής της νομοθεσίας της Γεωργίας σχετικά με την τελωνειακή επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας στο κεκτημένο της ΕΕ, όπως προβλέπεται στη συμφωνία σύνδεσης·
- τακτική ενημέρωση σχετικά με την εφαρμογή του τελωνειακού κώδικα·
- παροχή συνδρομής στη Γεωργία κατά την προσχώρησή της στη σύμβαση περί κοινού καθεστώτος διαμετακόμισης.
- συνεργασία σχετικά με μέτρα που σχετίζονται με πρωτοβουλίες και πλατφόρμες ψηφιοποίησης των τελωνείων που είναι ανοικτές στη Γεωργία.

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- συνέχιση του εκσυγχρονισμού των τελωνειακών αρχών της Γεωργίας·
- συνέχιση της απλούστευσης και του εκσυγχρονισμού των τελωνειακών διαδικασιών·
- συνεργασία στον τελωνειακό έλεγχο βάσει ανάλυσης κινδύνου και ανταλλαγή σχετικών πληροφοριών που συμβάλλει στη βελτιωμένη διαχείριση των κινδύνων και στην ασφάλεια των αλυσίδων εφοδιασμού, τη διευκόλυνση του νόμιμου εμπορίου και την ασφάλεια και προστασία των εισαγόμενων, εξαγόμενων ή υπό διαμετακόμιση εμπορευμάτων·
- ενίσχυση του διαλόγου για την καταπολέμηση της απάτης ώστε να αποτρέπονται παράνομες εμπορικές συναλλαγές, μεταξύ άλλων και προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης, ιδίως μέσω ενισχυμένης συνεργασίας στο πλαίσιο του πρωτοκόλλου για αμοιβαία διοικητική συνδρομή σε τελωνειακά ζητήματα·
- ανάπτυξη ικανοτήτων για την ενίσχυση της υλοποίησης του ψηφιακού περιβάλλοντος για τα τελωνεία·
- εργασίες για την αμοιβαία αναγνώριση συστήματος εγκεκριμένων οικονομικών φορέων όπως προβλέπεται στη συμφωνία σύνδεσης.

4.5 Κανόνες καταγωγής

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- εφαρμογή των διατάξεων της σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής, ειδικότερα στον τομέα των πιστοποιητικών καταγωγής (έκδοση και επαλήθευση, συμμόρφωση με τους κανόνες καταγωγής) και της τελωνειακής συνεργασίας.

4.6 Εγκατάσταση, εμπόριο στον τομέα των υπηρεσιών και ηλεκτρονικό εμπόριο

- κατάρτιση και ανάπτυξη κατάλληλων διοικητικών ικανοτήτων για την εφαρμογή της προγραμματισμένης εναρμόνισης της νομοθεσίας·

- ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών σχετικά με την ανάπτυξη διαλειτουργικών πλατφορμών ηλεκτρονικού εμπορίου·
- ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών σχετικά με την ευαισθητοποίηση των ενδιαφερόμενων μερών όσον αφορά την εφαρμογή και επιβολή των βασικών διατάξεων της οδηγίας της ΕΕ για τις ταχυδρομικές υπηρεσίες, ειδικότερα της υποχρέωσης παροχής καθολικών υπηρεσιών, καθώς και άλλης συναφούς πολιτικής για τον ταχυδρομικό τομέα.

4.7 Δημόσιες συμβάσεις

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- μείωση του ποσοστού απευθείας ανάθεσης συμβάσεων (χωρίς ανοικτή πρόσκληση υποβολής προσφορών) μέσω αυστηρότερης παράγωγης νομοθεσίας και αυστηρότερης εφαρμογής των κανόνων, ιδίως όσον αφορά τις απευθείας αναθέσεις συμβάσεων λόγω επείγουσας ανάγκης και γεγονότων με περιορισμένο χρονικό πλαίσιο·
- σύσταση ανεξάρτητου και αμερόληπτου φορέα εξέτασης των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με το αναθεωρημένο νομικό πλαίσιο·
- παροχή ακριβούς και έγκαιρης πληροφόρησης σχετικά με το προγραμματιζόμενο νομοθετικό έργο που επηρεάζει την πολιτική για τις δημόσιες συμβάσεις και την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων, τόσο για τη νομοθετική εναρμόνιση όσο και για τη σύσταση θεσμικών δομών στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων·
- το Συμβούλιο Σύνδεσης θα εκδώσει τη σχετική κοινή απόφαση για τη χορήγηση πρόσβασης στην αγορά σύμφωνα με την ολοκλήρωση της φάσης I του χάρτη πορείας σχετικά με το κεφάλαιο για τις δημόσιες συμβάσεις.

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- τα μέρη θα συζητήσουν περαιτέρω την εφαρμογή των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη συμφωνία σύνδεσης·
- συνέχιση, από πλευράς της Γεωργίας, με την υποστήριξη της ΕΕ, της εκπόνησης και της θέσπισης νέας νομοθεσίας για τις δημόσιες συμβάσεις, σύμφωνα με τη διαδικασία εναρμόνισης και το χρονοδιάγραμμα που προβλέπονται στη συμφωνία σύνδεσης.

4.8 Δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας (ΔΔΙ)

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- υποστήριξη της λειτουργίας του Εθνικού Κέντρου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Γεωργίας «Sakratenti», προκειμένου να διασφαλιστεί η προστασία των δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας και των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας· επέκταση της συνεργασίας με τις αρχές τρίτων χωρών και με βιομηχανικές ενώσεις·
- ενίσχυση της ικανότητας επιβολής του νόμου από τους αρμόδιους κυβερνητικούς φορείς ή εκτελεστικούς οργανισμούς, καθώς και διασφάλιση της ορθής λειτουργίας του δικαστικού συστήματος ώστε να εγγυάται στους κατόχους δικαιωμάτων πρόσβαση στη δικαιοσύνη και εφαρμογή κυρώσεων·
- λήψη αποτελεσματικών μέτρων κατά της παραποίησης και της πειρατείας, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής στατιστικών στοιχείων σχετικά με τις εν λόγω δραστηριότητες τα οποία θα πρέπει να ανταλλάσσονται μεταξύ των μερών·
- συνεργασία για την εφαρμογή καθεστώτος ανάλωσης σε θέματα διανοητικής ιδιοκτησίας.

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας και επιβολής των ΔΔΙ για τους κατόχους δικαιωμάτων από αμφότερα τα μέρη·
λήψη μέτρων ώστε να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση του κοινού στον τομέα της προστασίας και της χρήσης της διανοητικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας και εξασφάλιση αποτελεσματικού διαλόγου με τους κατόχους δικαιωμάτων.

4.9 Ανταγωνισμός

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- συνεργασία για την εφαρμογή του κεφαλαίου περί ανταγωνισμού της συμφωνίας σύνδεσης, καθώς και των σχετικών μεταρρυθμίσεων. Στο πλαίσιο της συνεργασίας θα εξεταστεί το θεσμικό πλαίσιο και οι σχετικές διοικητικές ικανότητες της αρχής ανταγωνισμού της Γεωργίας, προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας περί ανταγωνισμού·
- η συνεργασία θα καλύπτει επίσης τον ενισχυμένο διάλογο σχετικά με τις δραστηριότητες επιβολής της νομοθεσίας στους τομείς του ανταγωνισμού και των επιδοτήσεων.

4.10 Διαφάνεια

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- περαιτέρω ενίσχυση της εκπλήρωσης των δεσμεύσεων σχετικά με τη διαφάνεια στη χάραξη πολιτικής στον τομέα του εμπορίου·
- συζήτηση ορθών πρακτικών και εκατέρωθεν εμπειριών διαφανούς χάραξης πολιτικής, σε ανταλλαγή πληροφοριών και παροχή σχετικής κατάρτισης, μεταξύ άλλων σχετικά με τους μηχανισμούς επικοινωνίας και τις διαβουλεύσεις με τους ενδιαφερομένους, καθώς και διεξαγωγή σεμιναρίων και άλλων εκδηλώσεων για το ευρύτερο κοινό, με στόχο τη διευκρίνιση της εφαρμογής της συμφωνίας σύνδεσης και της διαδικασίας προσέγγισης.

4.11 Εμπόριο και βιώσιμη ανάπτυξη

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- θέσπιση κατάλληλου συστήματος επιβολής και εποπτείας για όλα τα εργασιακά πρότυπα και δικαιώματα, και ιδίως για την εξάλειψη της παιδικής εργασίας, σύμφωνα με τις διεθνείς και ενωσιακές αρχές και πρακτικές·
- συνεργασία για την εφαρμογή της επικαιροποιημένης εθνικά καθορισμένης συνεισφοράς και για την ανάπτυξη της μακροπρόθεσμης αναπτυξιακής στρατηγικής χαμηλών εκπομπών σύμφωνα με τη συμφωνία του Παρισιού·
- περαιτέρω ενίσχυση της αποτελεσματικότητας όσον αφορά την υλοποίηση του συστήματος CITES, ιδίως για είδη που αποτελούν αντικείμενο εμπορικών συναλλαγών με την ΕΕ σε μεγάλο αριθμό, όπως το *Galanthus spp*·
- συνέχιση της βελτίωσης και της ανταλλαγής βελτιστων πρακτικών στο πλαίσιο του κεφαλαίου σχετικά με τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών και τον διάλογο με την κοινωνία των πολιτών·
- συνέχιση του διαλόγου σχετικά με την εκπλήρωση των δεσμεύσεων που αφορούν το εμπόριο και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- συνέχιση της ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με την αποτελεσματική εφαρμογή των εργασιακών προτύπων και την προάσπιση της προστασίας της εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της αποτελεσματικής εποπτείας και επιβολής·
- συζήτηση της εφαρμογής πολυμερών περιβαλλοντικών συμφωνιών, στις οποίες συμβαλλόμενο μέρος είναι οποιαδήποτε από τις δύο πλευρές·
- συνεργασία για την επιδίωξη ενός φιλόδοξου παγκόσμιου πλαισίου βιοποικιλότητας με βάση τη Σύμβαση για τη βιολογική ποικιλότητα.

5 Οικονομική και τομεακή συνεργασία

Τα μέρη θα συνεργαστούν για την τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης και της οικονομικής ολοκλήρωσης, μεταξύ άλλων μέσω της εμβάθυνσης της τομεακής συνεργασίας και της στήριξης της ανάπτυξης των ΜΜΕ, με έμφαση στην επίτευξη βιώσιμης, πράσινης, συμπεριληπτικής και ψηφιακής οικονομικής ανάπτυξης. Τα μέρη θα συνεργαστούν για να αντιμετωπίσουν τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας της νόσου COVID-19, με παράλληλη ανάπτυξη βραχυπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης ανθεκτικότητας. Τα μέρη θα συνεργαστούν για να διασφαλίσουν αξιοπρεπή εργασία και δίκαιες συνθήκες εργασίας για όλους, να ενισχύσουν την ισότητα των ευκαιριών και την πρόσβαση στην αγορά εργασίας, να καταπολεμήσουν τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Η Γεωργία θα ενισχύσει την κανονιστική της σύγκλιση με το κερτημένο της ΕΕ σύμφωνα με τις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει στο πλαίσιο της συμφωνίας σύνδεσης. Θα ενισχύσει επίσης το εθνικό θεσμικό πλαίσιο για τη διασφάλιση της ανεξάρτητης εφαρμογής, επιβολής και παρακολούθησης της νέας νομοθεσίας που θεσπίζεται σε κάθε σχετικό τομέα. Η Γεωργία θα ενημερώνει τακτικά την ΕΕ σχετικά με την πορεία της εναρμόνισης, μέσω των ειδικών υποεπιτροπών, και, κατά περίπτωση και με τη σύμφωνη γνώμη αμοιτέρων των μερών, η ΕΕ θα παρέχει βοήθεια και εμπειρογνώσια για να συνδράμει τη Γεωργία στη διαδικασία αυτήν.

5.1 Οικονομική ανάπτυξη και ευκαιρίες της αγοράς

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- συνεργασία για τη στήριξη της Γεωργίας στην καθιέρωση μιας πλήρως λειτουργούσας οικονομίας της αγοράς, με έμφαση στην επίτευξη βιώσιμης, πράσινης και συμπεριληπτικής οικονομικής ανάπτυξης, και τη σταδιακή προσέγγιση των πολιτικών της με τις πολιτικές της ΕΕ σύμφωνα με τις κατευθυντήριες αρχές της μακροοικονομικής σταθερότητας, της εξυγίανσης των δημόσιων οικονομικών, ενός εύρωστου χρηματοπιστωτικού συστήματος και βιώσιμου ισοζυγίου πληρωμών·

- παρακολούθηση των εξελίξεων των μακροοικονομικών μεγεθών, εξέταση των βασικών προκλήσεων σε θέματα πολιτικής και ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με βέλτιστες πρακτικές, με την ενίσχυση του τακτικού διαλόγου για μακροοικονομικά θέματα, με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας της χάραξης οικονομικής πολιτικής·
- ενίσχυση της ανεξαρτησίας και των ρυθμιστικών ικανοτήτων της Εθνικής Τράπεζας της Γεωργίας και ανταλλαγή εμπειριών με την ΕΕ, σχετικά με τη νομοσυντακτική και συναλλαγματική πολιτική, μεταξύ άλλων και σχετικά με τον διεθνή ρόλο του ευρώ, με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη των ικανοτήτων της Γεωργίας σε αυτούς τους τομείς·
- περαιτέρω βελτίωση της βιωσιμότητας και της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών, με τη συνεχή βελτίωση των δημοσιονομικών μεταρρυθμίσεων·
- βελτίωση της αποτελεσματικότητας των κρατικών επιχειρήσεων και περαιτέρω μείωση των σχετικών δημοσιονομικών κινδύνων μέσω της υιοθέτησης προτύπων εταιρικής διακυβέρνησης·
- ανάπτυξη ενός βιώσιμου, ολοκληρωμένου και άρτια στοχοθετημένου δικτύου κοινωνικής προστασίας·
προώθηση της ενίσχυσης της ένταξης των γυναικών στην αγορά εργασίας και στις επιχειρήσεις, γεγονός που θα τονώσει την οικονομική ανάπτυξη.

5.2 Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- διασφάλιση της εφαρμογής της στρατηγικής για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη (ARDS) 2021-2027 και των αντίστοιχων σχεδίων δράσης·
- έγκριση, έως το 2021, και εφαρμογή του στρατηγικού εγγράφου για τη συνιστώσα της ασφάλειας των τροφίμων, στο πλαίσιο της στρατηγικής για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη (ARDS) 2021-2027·
- εφαρμογή της θεσμικής μεταρρύθμισης της αγροτικής ανάπτυξης·
- στήριξη της ανάπτυξης αποτελεσματικών αλυσίδων αξίας και στήριξη των ΜΜΕ για την αύξηση της ανταγωνιστικότητάς τους σε επιλεγμένους τομείς με υψηλή εξαγωγική αξία· ενίσχυση της συνοχής μεταξύ της επιλογής αξιακών αλυσίδων προτεραιότητας και εμπορικών προτεραιοτήτων·
- εξασφάλιση ευκαιριών για τις γυναίκες σε αγροτικές διαφοροποιημένες οικονομίες·
- διασφάλιση της παροχής όλων των δημόσιων υπηρεσιών στις αγροτικές περιοχές, με ιδιαίτερη έμφαση στις πλέον απομακρυσμένες αγροτικές περιοχές, ώστε να μην μείνει κανείς στο περιθώριο.

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες:

- εκσυγχρονισμός και βελτίωση της αποδοτικότητας των θεσμικών οργάνων που είναι αρμόδια για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη, μεταξύ άλλων με τη συμμετοχή όλων των σχετικών ενδιαφερομένων του τομέα στη διαδικασία αυτήν. Περαιτέρω ενίσχυση του μηχανισμού συντονισμού μεταξύ της κυβέρνησης και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών·
- προώθηση και διευκόλυνση της φιλικής προς το κλίμα γεωργίας, των τεχνολογιών υψηλής ενεργειακής απόδοσης και άλλων ορθών γεωργικών πρακτικών· εκσυγχρονισμός και βελτίωση της παραγωγής, της επεξεργασίας και της αποθήκευσης γεωργικών προϊόντων, με σκοπό την αύξηση της παραγωγικότητας, της προστιθέμενης αξίας και της ανταγωνιστικότητας της γεωργικής γεωργίας·
- διευκόλυνση της σταδιακής έγκρισης προτύπων εμπορίας για τα γεωργικά προϊόντα, με σκοπό τη στήριξη της καλύτερης ασφάλειας των τροφίμων και τη συνέχιση της εφαρμογής συστημάτων ποιότητας, συμπεριλαμβανομένης της βιολογικής γεωργίας και των προϊόντων με γεωγραφικές ενδείξεις·
- βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της βιωσιμότητας της γεωργικής παραγωγής, μεταξύ άλλων με την προώθηση οικονομικών κλίμακας μέσω αγοραστικών αγροτικών συνεταιρισμών και οργανώσεων παραγωγών, με την ανάπτυξη συμβουλευτικών συστημάτων και συστημάτων επέκτασης για την αύξηση της παραγωγής και των εξαγωγών· με την προώθηση της βιολογικής παραγωγής και με τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε βιώσιμους πιστωτικούς και χρηματοδοτικούς πόρους για τη γεωργία·
- επίτευξη προοδευτικής σύγκλισης και εφαρμογής αποτελεσματικών πολιτικών γεωργικής και αγροτικής ανάπτυξης, βάσει αποδεδειγμένων προτύπων της ΕΕ·
- ενίσχυση της απασχόλησης και των συνθηκών διαβίωσης στις αγροτικές περιοχές με βελτιωμένη διαχείριση των φυσικών πόρων, βελτιωμένες υπηρεσίες και υποδομές και διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας.

5.3 Δημόσιος εσωτερικός δημοσιονομικός έλεγχος και εξωτερικός έλεγχος

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- περαιτέρω ανάπτυξη του συστήματος εσωτερικού ελέγχου βάσει αποκεντρωμένων αρμοδιοτήτων διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένου λειτουργικά ανεξάρτητου εσωτερικού λογιστικού ελέγχου στις κρατικές αρχές με διασφάλιση της εναρμόνισης με τα γενικά αποδεκτά διεθνή πρότυπα και πλαίσια και την ορθή πρακτική της ΕΕ.

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- συνέχιση της βελτίωσης του εσωτερικού ελέγχου και του συστήματος εσωτερικού λογιστικού ελέγχου στον δημόσιο τομέα βάσει εκτίμησης της απόκλισης μεταξύ της τρέχουσας πρακτικής και των γενικών αποδεκτών διεθνών προτύπων και πλαισίων και της ορθής πρακτικής της ΕΕ·
- εξασφάλιση της περαιτέρω ανάπτυξης της λειτουργίας εξωτερικού ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Κρατική Υπηρεσία Ελέγχου της Γεωργίας), σύμφωνα με τα γενικά αποδεκτά διεθνή πρότυπα (INTOSAI).

5.4 Δημόσια υγεία

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- περαιτέρω εφαρμογή του κεκτημένου της ΕΕ στον τομέα της υγείας, όπως αναφέρεται στα σχετικά παραρτήματα της συμφωνίας σύνδεσης, ειδικότερα στους τομείς της ασφάλειας του αίματος, του ελέγχου του καπνίσματος, της ποιότητας και ασφάλειας ουσιών ανθρώπινης προέλευσης (αίμα, ιστοί, όργανα και κύτταρα), των μεταδοτικών νοσημάτων και της ετοιμότητας σε περίπτωση πανδημίας, σύμφωνα και με τις διεθνείς υποχρεώσεις της Γεωργίας στο πλαίσιο της σύμβασης-πλαίσιου για τον έλεγχο του καπνίσματος και του Διεθνούς Υγειονομικού Κανονισμού·
- βελτίωση της κάλυψης της καθολικής υγειονομικής περίθαλψης και μείωση των άμεσων δαπανών που πρέπει να καταβάλουν οι ασθενείς. Αύξηση της ψηφιοποίησης (ηλεκτρονική υγεία)·
- βελτίωση της ποιότητας και της προσβασιμότητας της πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης, με στόχο την πρόληψη ασθενειών και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής·
- οριστικοποίηση, έγκριση και έναρξη της εφαρμογής της εθνικής στρατηγικής για την υγεία και των αντίστοιχων σχεδίων δράσης·
- ενίσχυση της εθνικής πολυτομεακής δράσης για την καταπολέμηση της αντοχής στα αντιμικροβιακά, μεταξύ άλλων με την ενίσχυση της εποπτείας, της συνετής χρήσης αντιμικροβιακών ουσιών και του ελέγχου των λοιμώξεων σε χώρους υγειονομικής περίθαλψης·
- προετοιμασία της εφαρμογής του Διεθνούς συμβουλίου για την εναρμόνιση τεχνικών απαιτήσεων για την καταχώριση φαρμακευτικών προϊόντων για ανθρώπινη χρήση, στο πλαίσιο της εναρμόνισης με το κεκτημένο της ΕΕ στον τομέα των φαρμακευτικών προϊόντων. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η Γεωργία θα αποκτήσει μια καλή βάση για τη διασφάλιση της ποιότητας, της ασφάλειας και της αποτελεσματικότητας των φαρμάκων (κυρίως για τις εισαγωγές ή για την παρασκευή/κατανάλωση σε τοπικό επίπεδο).

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- βελτίωση της συμμετοχικότητας των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και πρόληψης, π.χ. ενθάρρυνση υγιεινών τρόπων ζωής μέσω της συμμετοχής των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και των τοπικών αρχών·
- ενίσχυση της χάραξης πολιτικής και του ελέγχου των ιδρυμάτων υγειονομικής περίθαλψης, καθώς και των δικαιωμάτων των ασθενών και της δυνατότητας επιβολής τους·

ενίσχυση των ιδρυμάτων υγειονομικής περίθαλψης —τα περισσότερα από τα οποία τελούν υπό ιδιωτική διαχείριση— και της λογοδοσίας τους, με την καθιέρωση δεικτών ποιότητας, αγορών βασισμένων σε αξίες και άλλων διαδικασιών διαχείρισης ποιότητας, συμπεριλαμβανομένης της αναγνώρισης της πιστοποίησης ιδρυμάτων ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης από διεθνείς οργανισμούς πιστοποίησης.

5.5 Φορολογία

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- βελτίωση και απλούστευση της φορολογικής νομοθεσίας·
- προώθηση της χρηστής διακυβέρνησης σε φορολογικά θέματα, βελτίωση της διεθνούς συνεργασίας και εφαρμογή των αρχών της χρηστής διακυβέρνησης στον φορολογικό τομέα, συμπεριλαμβανομένων των διεθνών προτύπων διαφάνειας και ανταλλαγής πληροφοριών, της δίκαιης φορολόγησης, καθώς και των ελάχιστων προτύπων κατά της διάβρωσης της φορολογικής βάσης και της μετατόπισης των κερδών (BEPS)·

- βελτίωση της ικανότητας της φορολογικής διοίκησης, ιδίως με την σταδιακή εφαρμογή ενός περισσότερο στοχοθετημένου συστήματος φορολογικών ελέγχων και επιστροφής ΦΠΑ βάσει ανάλυσης κινδύνου·
- ενίσχυση της συνεργασίας με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) για την αντιμετώπιση και την καταπολέμηση της απάτης και του λαθρεμπορίου προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης·
- λήψη μέτρων, με σκοπό την εναρμόνιση των πολιτικών για την καταπολέμηση της απάτης και του λαθρεμπορίου προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης, συμπεριλαμβανομένων βασικών τομέων πολιτικής·
- συνεργασία με τη Γεωργία για την προσχώρησή της στο πρωτόκολλο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ) για την εξάλειψη του λαθρεμπορίου προϊόντων καπνού, και την επιτυχή εφαρμογή του·
- ανάπτυξη συνεργασίας με τις φορολογικές διοικήσεις των κρατών μελών της ΕΕ μέσω της ανταλλαγής νέων εμπειριών και τάσεων στον τομέα της φορολογίας, συμπεριλαμβανομένης της διερεύνησης δυνατοτήτων συμμετοχής της φορολογικής διοίκησης της Γεωργίας στο πρόγραμμα Fiscalis της ΕΕ.

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- σταδιακή εναρμόνιση (έως το 2026) των εθνικών συντελεστών ειδικού φόρου κατανάλωσης για τα προϊόντα καπνού με τα επίπεδα φορολογίας της ΕΕ·
- σταδιακή εναρμόνιση της νομοθεσίας της Γεωργίας με την οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας.

5.6 Στατιστικά στοιχεία

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- αντιμετώπιση των στατιστικών αποκλίσεων στη μέτρηση διμερών εμπορικών στοιχείων ΕΕ-Γεωργίας·
- ανάπτυξη δεδομένων με ανάλυση ανά φύλο και χρήση τους για σκοπούς ανάλυσης και υποβολής εκθέσεων.

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- διασφάλιση της εναρμόνισης με το σχετικό κεκτημένο της ΕΕ·
- κατάρτιση μητρώου πληθυσμού στη Γεωργία·
- κατάρτιση περιφερειακών στατιστικών σύμφωνα με την ονοματολογία NUTS·
- αύξηση της πρόσβασης σε διοικητικά δεδομένα και της χρήσης τους για στατιστικούς σκοπούς·
- συνεχής εξασφάλιση της διαθεσιμότητας στατιστικών στοιχείων και δεδομένων για ερευνητές, δημοσιογράφους και για το ευρύ κοινό·
- εναρμόνιση της μεθοδολογίας στατιστικών των επιχειρήσεων με τα πρότυπα και τις στατιστικές επιχειρήσεων της ΕΕ με γνώμονα τις μελλοντικές απαιτήσεις δεδομένων όπως προβλέπονται στον κανονισμό-πλαίσιο για την ενσωμάτωση των στατιστικών για τις επιχειρήσεις (FRIBS)· η προώθηση της ανταλλαγής εμπειριών με τις χώρες της ΕΕ όσον αφορά την εφαρμογή του FRIBS είναι επιθυμητή για την ενίσχυση της διαδικασίας εναρμόνισης.

5.7 Πολιτική καταναλωτών

- συνέχιση της σταδιακής εναρμόνισης της νομοθεσίας της Γεωργίας με τη σχετική νομοθεσία της ΕΕ και τις διεθνείς πράξεις·
- ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών στη Γεωργία, ιδίως μέσω της κατάρτισης κυβερνητικών υπαλλήλων και άλλων εκπροσώπων των συμφερόντων των καταναλωτών όσον αφορά την εναρμόνιση με τη νομοθεσία της ΕΕ και τη συνακόλουθη εφαρμογή της.

5.8 Εταιρικό δίκαιο, λογιστική και λογιστικός έλεγχος, και εταιρική διακυβέρνηση

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- εφαρμογή του νόμου της Γεωργίας για τους επιχειρηματίες σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παραρτήματος της συμφωνίας σύνδεσης.

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- ανάπτυξη της διοικητικής ικανότητας των αρμόδιων κρατικών φορέων·
- περαιτέρω εφαρμογή των διεθνών προτύπων λογιστικού ελέγχου σε εθνικό επίπεδο και προώθηση της εφαρμογής τους από όλους τους νόμιμους ελεγκτές σε εθνικό επίπεδο·

- ανταλλαγή έγκαιρων, κατάλληλων και ακριβών πληροφοριών σχετικά με την κατάσταση της ισχύουσας νομοθεσίας και τη συμμόρφωσή της με το δίκαιο της ΕΕ, βάσει της μορφής που έχει συμφωνηθεί μεταξύ των μερών, για την εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ βάσει του συμφωνηθέντος χρονοδιαγράμματος.

5.9 Χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- έκδοση και εφαρμογή νόμου για τη θέσπιση υποχρεωτικής ασφάλισης των μηχανοκίνητων οχημάτων·
- προσδιορισμός τομέων στους οποίους θα πρέπει να προβλεφθεί κατάρτιση και ανάπτυξη ικανοτήτων·
- παροχή έγκαιρης, συναφούς και ακριβούς πληροφόρησης σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση και την εξέλιξη της ισχύουσας νομοθεσίας στη Γεωργία.

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- περαιτέρω ανάπτυξη του κανονιστικού και εποπτικού πλαισίου σύμφωνα με τα διεθνώς συμφωνηθέντα κανονιστικά πρότυπα, το οποίο θα περιλαμβάνει νέα προσέγγιση, εργαλεία και μέσα εποπτείας·
- βελτίωση της διοικητικής ικανότητας των εποπτικών αρχών·
- προώθηση της διαφοροποίησης των χρηματοπιστωτικών αγορών μέσω της ανάπτυξης αγορών ασφαλιστικών, κεφαλαιακών, συναξιοδοτικών και μη τραπεζικών χρηματοπιστωτικών αγορών. Ενίσχυση των χρηματοπιστωτικών υποδομών και προώθηση της οικονομικής βιωσιμότητας και της συμμετοχικότητας·
- στήριξη των προσπαθειών της Γεωργίας να εκπληρώσει τα κριτήρια για να ενταχθεί τελικά στον ενιαίο χώρο πληρωμών σε ευρώ (SEPA).

5.10 Βιομηχανική πολιτική και πολιτική στον τομέα των επιχειρήσεων και εξορυκτική βιομηχανία

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- εφαρμογή της στρατηγικής της Γεωργίας για τις ΜΜΕ και των αντίστοιχων σχεδίων δράσης·
- ανάπτυξη διάδοχης στρατηγικής για τις ΜΜΕ βάσει προϋπολογισμού, συμπεριλαμβανομένου πλαισίου μέτρησης των επιδόσεων. Διασφάλιση της διαβούλευσης με τον ιδιωτικό τομέα. Ανάθεση σαφών στόχων στις ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων των βασικών δεικτών επιδόσεων), με παράλληλη εξασφάλιση επιχειρησιακής ανεξαρτησίας και συνέχειας.

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- εφαρμογή του χάρτη πορείας της χώρας και των συστάσεων της αξιολόγησης της πρωτοβουλίας SBA (Small Business Act) στο μέτρο του δυνατού·
- σύνδεση της ανάπτυξης των ΜΜΕ με τις ευκαιρίες που δημιουργεί η DCFTA, μεταξύ άλλων μέσω δικτύων (στήριξης) επιχειρήσεων (όπως το Enterprise Europe Network) και συνεργατικών σχηματισμών·
- ενίσχυση του διαλόγου δημόσιου-ιδιωτικού τομέα προκειμένου να βελτιωθεί η συμμετοχή των επιχειρήσεων όλων των μεγεθών και των ενώσεων τους στην προετοιμασία των ρυθμιστικών δράσεων, και έγκαιρη ενημέρωσή τους σχετικά με τα μέτρα εφαρμογής, ώστε οι επιχειρήσεις —ιδίως οι ΜΜΕ— να έχουν χρόνο να προσαρμοστούν στα νέα μέτρα·
- ανάπτυξη ευκαιριών για την είσοδο νεοφυών επιχειρήσεων της Γεωργίας στις αγορές της ΕΕ και της Γεωργίας·
- βελτίωση της προσέγγισης και της πρόσβασης των ΜΜΕ σε χρηματοδότηση· ανάπτυξη μη τραπεζικής χρηματοδότησης για επιχειρηματικές δραστηριότητες, π.χ. επιχειρηματικά κεφάλαια, συμμετοχική χρηματοδότηση, κοινωνικές επιχειρήσεις·
- στήριξη της ισότητας των φύλων και της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου στην ανάπτυξη των ΜΜΕ στη Γεωργία μέσω της στήριξης της αύξησης του ποσοστού των γυναικών επιχειρηματιών, ιδίως σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, της πρόσβασής τους σε χρηματοδότηση κ.λπ.·
- προώθηση της επιχειρηματικότητας των νέων και ενσωμάτωση της νεολαίας στο οικοσύστημα της επιχειρηματικότητας και των νεοφυών επιχειρήσεων·
- διευκόλυνση της βελτίωσης της συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων μέσω της ανάπτυξης και της ενίσχυσης επιχειρηματικών συνεργατικών σχηματισμών που εστιάζουν στη βιώσιμη και πράσινη οικονομική ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς, δεδομένων και των ευκαιριών που προσφέρει η μετάβαση σε μια πιο κυκλική οικονομία·

- αύξηση της παραγωγικότητας, π.χ. μέσω της περαιτέρω ψηφιοποίησης της οικονομίας και της εφαρμογής καινοτόμων πρακτικών στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα· κατά προτεραιότητα ιεράρχηση της ψηφιοποίησης των αλυσίδων αξίας στρατηγικής σημασίας·
- μέσω της ειδικής υποεπιτροπής, ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με την εξορυκτική βιομηχανία και τη βιομηχανία μετάλλων, με σκοπό την καλύτερη κατανόηση της πολιτικής της Γεωργίας και της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής της πρωτοβουλίας της ΕΕ για τις πρώτες ύλες, του σχεδίου δράσης για τις κρίσιμες πρώτες ύλες, του ερευνητικού προγράμματος «Ορίζων 2020» και του διαδόχου προγράμματός του, «Ορίζων Ευρώπη», και της ευρωπαϊκής σύμπραξης καινοτομίας για τις πρώτες ύλες.

5.11 Τουρισμός

- μεταξύ άλλων μέσω της ειδικής υποεπιτροπής, ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με την ανάπτυξη του τουρισμού στη Γεωργία και στην ΕΕ, περιλαμβανομένων σχετικών εκδηλώσεων και βέλτιστων πρακτικών, και στήριξη της Γεωργίας στην υλοποίηση της στρατηγικής της για τον τουρισμό.

5.12 Απασχόληση, κοινωνική πολιτική και ισότητα ευκαιριών

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- συνέχιση της εναρμόνισης της γεωργιανής νομοθεσίας με το κεκτημένο της ΕΕ στους τομείς της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία, του εργατικού δικαίου, της ισότητας των φύλων και της καταπολέμησης των διακρίσεων, σύμφωνα με τα χρονοδιαγράμματα του σχετικού παραρτήματος της συμφωνίας σύνδεσης·
- θέσπιση και εφαρμογή του νομικού πλαισίου για ένα αποτελεσματικό σύστημα επιβολής και εποπτείας για το σύνολο της εργατικής νομοθεσίας και των συνθηκών εργασίας, σύμφωνα με τις διεθνείς και ενωσιακές αρχές, και ανάπτυξη των ικανοτήτων των κοινωνικών εταίρων, του δικαστικού συστήματος και άλλων σχετικών ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με την εναρμόνιση της νομοθεσίας·
- εφαρμογή του «νόμου για την προώθηση της απασχόλησης» και διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας του νέου κρατικού οργανισμού στήριξης της απασχόλησης (SESA), και ιδίως εξασφάλιση πόρων (οικονομικών, ανθρώπινων)·
- εφαρμογή της στρατηγικής για την αγορά εργασίας 2020-23 και των αντίστοιχων σχεδίων δράσης·
- περαιτέρω ενίσχυση των ικανοτήτων του Υπουργείου Εσωτερικά Εκτοπισμένων Ατόμων από τα Κατεχόμενα Εδάφη, Εργασίας, Υγείας και Κοινωνικών Υποθέσεων και των κοινωνικών υπηρεσιών·
- ενίσχυση της ενεργής στήριξης στη μετάβαση των νέων στην εργασία με την εξασφάλιση ίσων ευκαιριών για όλους τους νέους ώστε να αναπτύξουν τις απαραίτητες δεξιότητες και να αποκτήσουν πρακτική εμπειρία προκειμένου να εξομαλυνθεί η μετάβαση από την εκπαίδευση στην αγορά εργασίας·
- παροχή στήριξης από το σύστημα κοινωνικής προστασίας για τη δραστηριοποίηση (συμμετοχή στην αγορά εργασίας), και διασφάλιση της επάρκειας και της βιωσιμότητας των συστημάτων κοινωνικής πρόνοιας και συνταξιοδότησης.

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- συνέχιση της διασφάλισης ενός αποτελεσματικού συστήματος επιθεώρησης εργασίας σύμφωνα με τα διεθνή και ενωσιακά πρότυπα, με σκοπό να εξασφαλιστούν οι απαιτούμενες ικανότητες διοίκησης και επιβολής του νόμου στους τομείς της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία και του εργατικού δικαίου, και ενίσχυση των ικανοτήτων των αρμόδιων δικαστικών οργάνων και των ενδιαφερόμενων μερών·
- συνέχιση της ενίσχυσης των ικανοτήτων του νέου κρατικού οργανισμού στήριξης της απασχόλησης σύμφωνα με τις πρακτικές των ευρωπαϊκών δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης και εξασφάλιση προσβάσιμων και αποτελεσματικών υπηρεσιών απασχόλησης·
- υιοθέτηση πιλοτικών προσεγγίσεων για τη στήριξη της μετάβασης των νέων στην εργασία·
- παρακολούθηση της εφαρμογής και των αποτελεσμάτων της στρατηγικής για την αγορά εργασίας 2020-23·
- διατήρηση εύρυθμου κοινωνικού διαλόγου μέσω της αποτελεσματικής λειτουργίας της τριμερούς επιτροπής κοινωνικής εταιρικής σχέσης και του περιφερειακού της σκέλους και της ανάπτυξης των ικανοτήτων των κοινωνικών εταίρων·
- στήριξη εγκάρσιων μέτρων για τη βελτίωση της πρόσβασης σε θέσεις εργασίας για άτομα που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση·
- κατάρτιση του κοινωνικού κώδικα με στόχο τη βελτίωση του συστήματος απασχόλησης, κοινωνικών παροχών και υγειονομικής περίθαλψης από μια ευρύτερη προοπτική κοινωνικής πρόνοιας (απασχόληση, κοινωνική κινητικότητα, υγειονομική περίθαλψη, κοινωνική ασφάλιση και κοινωνική αρωγή)·
- λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της «άτυπης απασχόλησης» / «αδήλωτης εργασίας» σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους και διεθνείς οργανισμούς.

5.13 Ψηφιακή οικονομία και κοινωνία

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- τα μέρη θα συνεργαστούν για την περαιτέρω εναρμόνιση της νομοθεσίας της Γεωργίας με την οδηγία της ΕΕ για την ασφάλεια δικτύων και πληροφοριών (NIS) και για τη βελτίωση της κυβερνοανθεκτικότητας βασικών τομέων υποδομών ζωτικής σημασίας και οργανισμών του δημόσιου τομέα, με βάση τη σχετική πείρα, τις πρακτικές και τους κανόνες της ΕΕ·
- εναρμόνιση με το κεκτημένο της ΕΕ στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών· ειδικότερα, περαιτέρω ενίσχυση της ανεξαρτησίας και της διοικητικής ικανότητας της εθνικής ρυθμιστικής αρχής για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες·
- εφαρμογή της περιφερειακής συμφωνίας περιαγωγής (αναμένεται να υπογραφεί στις αρχές του 2022)·
- εφαρμογή της περιφερειακής συμφωνίας συντονισμού ραδιοφάσματος (αναμένεται να υπογραφεί στις αρχές του 2022)·
- εφαρμογή της εθνικής στρατηγικής ευρυζωνικής ανάπτυξης της Γεωργίας και του σχετικού σχεδίου δράσης, με συνεκτίμηση της νομοθεσίας της ΕΕ και των βέλτιστων πρακτικών·
- στήριξη της Γεωργίας στην ψηφιακή συνδεσιμότητα του Εύξεινου Πόντου·
- τα μέρη θα συνεργαστούν ώστε η Γεωργία να εγκρίνει νομικά πλαίσια για τα συστήματα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης και τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες εμπιστοσύνης, σύμφωνα με τη νομοθεσία και τις βέλτιστες πρακτικές της ΕΕ, με σκοπό μια πιθανή συμφωνία αμοιβαίας αναγνώρισης για τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης·
- ενίσχυση της ψηφιακής οικονομίας της Γεωργίας στους τομείς των ψηφιακών δεξιοτήτων, της ψηφιακής καινοτομίας και των οικοσυστημάτων νεοφυών επιχειρήσεων, της κυβερνοασφάλειας και των ηλεκτρονικών υπηρεσιών για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, και της υιοθέτησης δορυφορικών δεδομένων και υπηρεσιών·

5.14 Αλιεία και θαλάσσια πολιτική

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- προώθηση ολοκληρωμένης προσέγγισης των θαλάσσιων υποθέσεων, ιδίως με τη συμβολή στην ανάπτυξη διατομεακών και περιφερειακών πρωτοβουλιών στον θαλάσσιο τομέα, τη θέσπιση μηχανισμού συντονισμού, και τον προσδιορισμό τομέων κοινού ενδιαφέροντος και την ενεργό συνεργασία με παράκτια κράτη και ενδιαφερόμενους του θαλάσσιου τομέα στην περιοχή του Εύξεινου Πόντου, στο πλαίσιο του κοινού θαλάσσιου θεματολογίου για τον Εύξεινο Πόντο·
- βελτίωση και ενίσχυση της παρακολούθησης και του ελέγχου των αλιευτικών δραστηριοτήτων και της εμπορίας προϊόντων αλιείας και της ιχθυοαποτροφίας τους, και των ικανοτήτων των αρμόδιων αρχών, με στόχο την αποτελεσματική καταπολέμηση της παράνομης, αδήλωτης και ανεξέλεγκτης αλιείας (ΠΑΑ)·
- παρακολούθηση των εξελίξεων και των μέτρων που λαμβάνονται στο πλαίσιο της Γενικής Επιτροπής Αλιείας για τη Μεσόγειο (ΓΕΑΜ) και ολοκλήρωση της αναβάθμισης του καθεστώτος της ως πλήρους μέλους της ΓΕΑΜ·
- συνέχιση της εφαρμογής της διακυβέρνησης στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, σύμφωνα με τη στρατηγική της ΓΕΑΜ για το 2030, με στόχο τη βιωσιμότητα της αλιείας στον Εύξεινο Πόντο και τη βιώσιμη ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας·
- συνέχιση της υπό εξέλιξη διαδικασίας έγκρισης νομικού πλαισίου που καλύπτει την αλιεία και τις συναφείς με την αλιεία δραστηριότητες του γεωργιανού στόλου μεγάλων αποστάσεων και εργαλεία για την εφαρμογή του εν λόγω νομικού πλαισίου, με σκοπό την αποτελεσματική καταπολέμηση της παράνομης, αδήλωτης και ανεξέλεγκτης αλιείας (ΠΑΑ)·

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- λήψη των απαιτούμενων μέτρων για την επίτευξη βιώσιμης αλιείας στον Εύξεινο Πόντο, τόσο σε διμερές όσο και σε πολυμερές πλαίσιο, βάσει μιας προσέγγισης οικοσυστήματος στη διαχείριση της αλιείας·
- αύξηση της επιστημονικής και τεχνικής συνεργασίας σε περιφερειακό και διμερές επίπεδο, με σκοπό την εξασφάλιση της ικανότητας παρακολούθησης των αλιευτικών δραστηριοτήτων, της συλλογής δεδομένων, των ερευνών στη θάλασσα, με σκοπό τη βελτίωση της αξιολόγησης της κατάστασης των αποθεμάτων και της αλληλεπίδρασης της αλιείας με το θαλάσσιο περιβάλλον·
- αξιοποίηση των δυνατοτήτων τεχνικής βοήθειας για την παρακολούθηση της αλιείας στην περαιτέρω ανάπτυξη του ελέγχου και της επιτήρησης προς υποστήριξη της λειτουργίας του κέντρου παρακολούθησης της αλιείας και του ηλεκτρονικού συστήματος παρακολούθησης για τα αλιευτικά σκάφη·

- λήψη των αναγκαίων μέτρων για την εξασφάλιση της ορθής εφαρμογής του νομικού πλαισίου που θα καλύπτει τις αλιευτικές και συναφείς με την αλιεία δραστηριότητες του στόλου μεγάλων αποστάσεων της Γεωργίας, συμπεριλαμβανομένων των εργαλείων παρακολούθησης, ελέγχου και επιτήρησης των εν λόγω δραστηριοτήτων, προκειμένου να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά η ΠΑΑ αλιεία·
- ενεργή υποστήριξη της εφαρμογής του κοινού θαλάσσιου θεματολογίου για τον Εύξεινο Πόντο και του προσδιορισμού έργων με δυνατότητα τραπεζικής χρηματοδότησης·
- βελτίωση των συνθηκών για την ανάπτυξη της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας μικρής κλίμακας, ενίσχυση της συλλογής δεδομένων, βελτίωση της πρόσβασης στις τοπικές αγορές και στην αλυσίδα εφοδιασμού, βελτίωση των προτύπων ασφάλειας τροφίμων στα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας μικρής κλίμακας και ενθάρρυνση της σύστασης οργανώσεων παραγωγών.

6. Συνδεσιμότητα, ενέργεια, περιβάλλον, δράση για το κλίμα και πολιτική προστασία

Τα μέρη θα συνεργαστούν για την προώθηση της εφαρμογής του κεκτημένου της ΕΕ σε όλους τους τρόπους μεταφοράς με στόχο τη βελτίωση της φυσικής συνδεσιμότητας, καθώς και των σχετικών προτύπων, των κανονιστικών πτυχών και των πτυχών ασφάλειας. Τα συμβαλλόμενα μέρη θα συνεργαστούν για την επίτευξη περιβαλλοντικής και κλιματικής ανθεκτικότητας, προωθώντας —μεταξύ άλλων και στο πλαίσιο των προσπάθειών ανάκαμψης μετά την πανδημία της νόσου COVID-19— μια σύγχρονη, αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων, καθαρή και κυκλική οικονομία που θα οδηγήσει στον οικολογικό προσανατολισμό της οικονομίας και σε μια πιο βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων. Η προώθηση και η στήριξη της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας θα συμβάλουν περαιτέρω στη μείωση των εκπομπών. Η συνεργασία για την πρόληψη, την ετοιμότητα και την αντιμετώπιση των καταστροφών θα ενισχυθεί περαιτέρω.

6.1 Μεταφορές

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- συνέχιση της εφαρμογής του κεκτημένου της ΕΕ στον τομέα της αεροπορίας προκειμένου να αξιοποιηθεί πλήρως η συμφωνία κοινού αεροπορικού χώρου ΕΕ-Γεωργίας·
- βελτίωση της ασφάλειας σε όλους τους τρόπους μεταφοράς (αεροπορικές, οδικές, θαλάσσιες, σιδηροδρομικές μεταφορές)·
- στήριξη της Γεωργίας στη δημιουργία μιας ολοκληρωμένης βάσης δεδομένων για την οδική ασφάλεια, η οποία θα παρέχει τα απαραίτητα δεδομένα σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση οδικής ασφάλειας (δεδομένα συγκρούσεων / σοβαροί τραυματισμοί) ώστε να καταστεί δυνατή η ανάληψη αποτελεσματικότερων πολιτικών δράσεων·
- δεδομένης της σημασίας της οδικής ασφάλειας, παροχή περαιτέρω στήριξης στη Γεωργία για την εναρμόνιση της νομοθεσίας της για την οδική ασφάλεια με το κεκτημένο της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης της οδικής ασφάλειας και της δημιουργίας ικανοτήτων·
- στήριξη της μεταρρύθμισης του σιδηροδρομικού τομέα της Γεωργίας, η οποία θα μπορούσε ιδίως να συμβάλει σε πιο βιώσιμες μεταφορές με τη μετάβαση των εμπορευματικών μεταφορών από τις οδικές στις σιδηροδρομικές μεταφορές·
- περαιτέρω ανάπτυξη υποδομών, ιδίως με την υλοποίηση των έργων που περιλαμβάνονται στο ενδεικτικό επενδυτικό σχέδιο δράσης ΔΕΔ-Μ για τη στήριξη της ολοκλήρωσης του εκτεταμένου κεντρικού δικτύου ΔΕΔ-Μ στη Γεωργία έως το 2030· ενδεχόμενη περαιτέρω ανάπτυξη του ρόλου της λεκάνης του Εύξεινου Πόντου ως «γέφυρας» από άποψη συνδεσιμότητας·
- στήριξη της Γεωργίας για την ανάπτυξη σχεδίων βιώσιμης αστικής κινητικότητας και δραστηριοτήτων που αποσκοπούν στην ευαισθητοποίηση του ευρέος κοινού σχετικά με εναλλακτικές επιλογές αστικής κινητικότητας (σε σχέση με τη χρήση αυτοκινήτων) προκειμένου να αυξηθεί η διαθεσιμότητα, η ασφάλεια, η αποδοτικότητα και η βιωσιμότητα των δημόσιων αστικών μεταφορών.

6.2 Συνεργασία στον τομέα της ενέργειας

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- διασφάλιση της υλοποίησης των δεσμεύσεων ως συμβαλλόμενο μέρος της Ενεργειακής Κοινότητας·
- εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας στους τομείς της ηλεκτρικής ενέργειας, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, της ενεργειακής απόδοσης, του πετρελαίου, του φυσικού αερίου, των στατιστικών ενέργειας, της αναζήτησης υδρογονανθράκων, και των περιβαλλοντικών διατάξεων σε σχέση με την ενέργεια, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπουν το πρωτόκολλο προσχώρησης στη Συνθήκη για την Ενεργειακή Κοινότητα και η Συμφωνία Σύνδεσης·
- ολοκλήρωση και εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου για την πολιτική ενεργειακής απόδοσης·
- εκπόνηση του εθνικού σχεδίου της χώρας για την ενέργεια και το κλίμα (ΕΣΕΚ) και έναρξη της εφαρμογής του.

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- λήψη μέτρων για την ενοποίηση της ενεργειακής αγοράς της Γεωργίας με την αγορά της ΕΕ, και ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας και της κανονιστικής σύγκλισης της Γεωργίας μέσω της εφαρμογής της σχετικής νομοθεσίας της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του συναφούς παράγωγου δικαίου, βάσει των δεσμεύσεων της Ενεργειακής Κοινότητας·
- συνεργασία για την προσέλκυση διεθνούς στήριξης για την ανάπτυξη βιώσιμης ενέργειας, μεταξύ άλλων από διεθνή ταμεία για το κλίμα και άλλα χρηματοπιστωτικά μέσα·
- ενίσχυση του δικτύου υποδομών και των διασυνδέσεων ενέργειας της Γεωργίας, και ειδικότερα:
  - όσον αφορά την ηλεκτρική ενέργεια, προώθηση του διασυνοριακού εμπορίου και των διασυνδέσεων με γειτονικές χώρες και ενίσχυση του δικτύου μεταφοράς της Γεωργίας· περαιτέρω αξιολόγηση της σκοπιμότητας ενός έργου γραμμής μεταφοράς στον Εύξεινο Πόντο, καθώς και άλλων έργων που εξυπηρετούν την ασφάλεια του εφοδιασμού και τη συνολική ενεργειακή ασφάλεια στην περιοχή·
  - όσον αφορά το φυσικό αέριο, στήριξη της συνεχούς ορθής λειτουργίας των κύριων αγωγών φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένου του τμήματος του νότιου διαδρόμου φυσικού αερίου που βρίσκεται στο έδαφος της Γεωργίας, καθώς και στήριξη/προώθηση άλλων έργων περιφερειακής σημασίας για τη μεταφορά φυσικού αερίου και πετρελαίου, με σκοπό τη διασφάλιση της μεταφοράς ενεργειακών πόρων της Κασπίας στις δυτικές αγορές, καθώς και τη διευκόλυνση της ανάπτυξης υπόγειας αποθήκευσης φυσικού αερίου για την ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας στη Γεωργία, γεγονός που συνεπάγεται την αναγνώριση του στόχου της ΕΕ για κλιματική ουδετερότητα έως το 2050.

6.3 Περιβάλλον

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- ενίσχυση της περιβαλλοντικής διακυβέρνησης με την εφαρμογή της νομοθεσίας στη Γεωργία όσον αφορά την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση, τη θέσπιση και εφαρμογή της νομοθεσίας σχετικά με την περιβαλλοντική ευθύνη, με τη διασφάλιση της πρόσβασης του κοινού σε πληροφορίες για το περιβάλλον και της συμμετοχής του κοινού στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, με τη συμμετοχή όλων των άμεσα ενδιαφερόμενων, καθώς και με την ενσωμάτωση του περιβάλλοντος σε άλλους τομείς πολιτικής και με τη βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με το περιβάλλον σύμφωνα με τις αρχές του ενιαίου συστήματος πληροφοριών για το περιβάλλον (ΕΣΠΠ)·
- συνέχιση της εφαρμογής της εθνικής στρατηγικής διαχείρισης ραδιενεργών αποβλήτων·
- διασφάλιση της βιώσιμης χρήσης των υδάτινων πόρων μέσω της θέσπισης και της έναρξης εφαρμογής του νόμου για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων·
- εφαρμογή του νέου δασικού κώδικα και θέσπιση επικουρικής νομοθεσίας· σύσταση οικονομικά βιώσιμου κρατικού φορέα διαχείρισης δασών· οριστικοποίηση του εθνικού καταλόγου δασών και συντήρηση της βάσης δεδομένων·
- έγκριση του τρίτου εθνικού προγράμματος δράσης της Γεωργίας για το περιβάλλον (2017-2021) σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμά του·
- ανάπτυξη του τέταρτου εθνικού προγράμματος δράσης της Γεωργίας για το περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένου του πενταετούς προγράμματος για τους υδάτινους πόρους, το οποίο καλύπτει τόσο τις στρατηγικές προσεγγίσεις όσο και το σχέδιο δράσης·
- υλοποίηση της εθνικής στρατηγικής διαχείρισης αποβλήτων και των μέτρων που προβλέπονται στο σχέδιο δράσης 2016-2020, καθώς και των διάδοχων σχεδίων·
- διασφάλιση της ορθής εκτίμησης του λειτουργικού κόστους των εγκαταστάσεων διαχείρισης αποβλήτων και θέσπιση κατάλληλου συστήματος τιμολόγησης για την ανάκτησή τους.

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- αξιοποίηση του οικονομικού δυναμικού μιας πράσινης και κυκλικής οικονομίας και ανάπτυξη ολοκληρωμένων πολιτικών πράσινης ανάπτυξης σε όλους τους σχετικούς τομείς, π.χ. με την εξέταση της πράσινης εικόνας της Γεωργίας ως ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος, με την ενσωμάτωση των αρχών της κυκλικής οικονομίας στο εθνικό σύστημα διαχείρισης αποβλήτων κ.λπ.·
- συνέχιση της εναρμόνισης της νομοθεσίας της Γεωργίας με το κεκτημένο της ΕΕ και εφαρμογή των διατάξεων των οδηγιών και των κανονισμών της ΕΕ όπως προβλέπεται στα σχετικά παραρτήματα της συμφωνίας σύνδεσης·

- έγκριση και θέσπιση μέτρων για τη μείωση της ρύπανσης των υδάτων και του αέρα και για την προστασία της βιοποικιλότητας, μεταξύ άλλων στον Εύξεινο Πόντο·
- θέσπιση του νόμου της Γεωργίας για τη βιοποικιλότητα και ανάπτυξη της επικουρικής νομοθεσίας, μεταξύ άλλων για την παροχή σταθερής νομικής βάσης για τη δημιουργία και τη διαχείριση των τόπων του δικτύου Emerald, των δρυμών βιόσφαιρας, καθώς και για τον εθνικό κόκκινο κατάλογο απειλούμενων ειδών. Η διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών θα πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω και να χρηματοδοτηθεί επαρκώς από τον δημόσιο προϋπολογισμό·
- συνέχιση της ανάπτυξης δικτύου παρακολούθησης της ποιότητας του αέρα σε βασικούς δήμους και περιοχές με τη μεγαλύτερη ρύπανση. Θέσπιση μέτρων για την πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης στις περιοχές με τη μεγαλύτερη ρύπανση (σχέδια για την ποιότητα του αέρα). Θέσπιση και εφαρμογή του νόμου για τις βιομηχανικές εκπομπές·
- διασφάλιση της ορθής εκτίμησης του λειτουργικού κόστους των εγκαταστάσεων διαχείρισης υδάτων και θέσπιση κατάλληλων οικονομικών μέσων για την ανάκτησή τους·
- κατάρτιση χάρτη πορείας για την επικύρωση και την εφαρμογή πολυμερών περιβαλλοντικών συμφωνιών, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, της σύμβασης της ΟΕΕ/ΗΕ για την προστασία και τη χρήση των διασυνοριακών υδάτων και των διεθνών λιμνών, των πρωτοκόλλων της σύμβασης για τη διαμεθοριακή ατμοσφαιρική ρύπανση σε μεγάλη απόσταση (πρωτόκολλο για τη μείωση της οξίνισης, του ευτροφισμού και του τροποσφαιρικού όζοντος, πρωτόκολλο για τους έμμοτους οργανικούς ρύπους και πρωτόκολλο για τα βαρέα μέταλλα), και της σύμβασης της ΟΕΕ/ΗΕ για τις διασυνοριακές επιπτώσεις των βιομηχανικών ατυχημάτων. Προώθηση των προετοιμασιών για την προσχώρηση της Γεωργίας ως συμβαλλόμενου μέρους στη σύμβαση του Espoo και στο πρωτόκολλο της για τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση.

6.4 Κλιματική αλλαγή

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- έναρξη επιχειρησιακής λειτουργίας του Συμβουλίου Κλιματικής Αλλαγής για τον συντονισμό της πολιτικής για την κλιματική αλλαγή στη Γεωργία·
- οριστικοποίηση και έγκριση μακροπρόθεσμης αναπτυξιακής στρατηγικής της Γεωργίας για χαμηλές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου μέχρι τα μέσα του αιώνα·
- εκπόνηση και έγκριση εθνικού σχεδίου προσαρμογής·
- έναρξη της εφαρμογής της εθνικά καθορισμένης συνεισφοράς σύμφωνα με τη συμφωνία του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή·
- διασφάλιση ότι τα μέτρα ανάκαμψης από την πανδημία της νόσου COVID-19 περιλαμβάνουν προσπάθειες για την πράσινη ανάπτυξη της οικονομίας και δεν θέτουν σε κίνδυνο τους περιβαλλοντικούς και κλιματικούς στόχους.

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- αναμόρφωση της νομοθεσίας της Γεωργίας με το κεκτημένο της ΕΕ και διεθνείς πράξεις σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη συμφωνία σύνδεσης και στα σχετικά παραρτήματά της·
- στήριξη της έγκαιρης υλοποίησης των δεσμεύσεων της Γεωργίας όσον αφορά τη δράση για το κλίμα στο πλαίσιο της Ενεργειακής Κοινότητας·
- ενσωμάτωση της δράσης για το κλίμα σε τομεακές πολιτικές και μέτρα και ενίσχυση της ικανότητας διαφορετικών αρχών για εφαρμογή της δράσης για το κλίμα στους διάφορους τομείς·
- ενίσχυση του πλαισίου διαφάνειας της Γεωργίας όσον αφορά τη δράση για το κλίμα, ειδικότερα μέσω ενός ισχυρού εθνικού συστήματος παρακολούθησης και αναφοράς πολιτικών και μέτρων για το κλίμα και εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, σύμφωνα με το εγχειρίδιο κανόνων της Katowice στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού.

6.5 Πολιτική προστασία

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- σε συνέχεια της διοικητικής ρύθμισης που υπογράφηκε τον Ιούλιο του 2018, διερεύνηση τρόπων για τον περαιτέρω καθορισμό των καταλληλότερων στοιχείων συνεργασίας σε σχέση με το προφίλ κινδύνου, το νομοθετικό και οργανωτικό πλαίσιο της Γεωργίας, στο πλαίσιο της περιφερειακής προσέγγισης της ΕΕ.

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- διασφάλιση αποτελεσματικής επικοινωνίας σε 24ωρη βάση, συμπεριλαμβανομένης της έγκαιρης προειδοποίησης και της ανταλλαγής πληροφοριών για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης μεγάλης κλίμακας που επηρεάζουν την ΕΕ και τη Γεωργία, καθώς και τις τρίτες χώρες στις οποίες τα μέρη παρεμβαίνουν για την αντιμετώπιση καταστροφών·

- διευκόλυνση της αμοιβαίας και περιφερειακής συνδρομής σε περίπτωση σοβαρών καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, ανάλογα με την περίπτωση και με την επιφύλαξη της διαθεσιμότητας επαρκών πόρων·
- προώθηση της εφαρμογής των κατευθυντήριων γραμμών της ΕΕ για τη στήριξη του κράτους υποδοχής· ενθάρρυνση του αποτελεσματικού διοργανικού συντονισμού και των διατομεακών διασυνδέσεων για τη διευκόλυνση της παροχής διεθνούς βοήθειας σε επιχειρήσεις αντιμετώπισης καταστροφών· περαιτέρω ενίσχυση των ικανοτήτων λήψης και παροχής διεθνούς βοήθειας·
- βελτίωση της βάσης γνώσεων σχετικά με τους κινδύνους καταστροφών με την ενίσχυση της συνεργασίας για την προσβασιμότητα και τη συγκρισιμότητα δεδομένων·
- προώθηση της ολοκληρωμένης διαχείρισης του κινδύνου καταστροφών βάσει εκτιμήσεων κινδύνου από πολλαπλές πηγές· στήριξη, εφόσον απαιτείται, της ανάπτυξης και ενίσχυσης συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης σε εθνικό επίπεδο·
διευκόλυνση της χρήσης από τη Γεωργία του ευρωπαϊκού συστήματος προειδοποίησης για τις πλημμύρες (EFAS) του Copernicus και του ευρωπαϊκού συστήματος πληροφόρησης για τις δασικές πυρκαγιές (EFFIS) σε συνεργασία με το Κοινό Κέντρο Ερευνών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής·
- βελτίωση της πρόληψης και της ετοιμότητας για βιομηχανικές και τεχνολογικές καταστροφές προκαλούμενες από φυσικούς κινδύνους (NATECH)·
- ενίσχυση της πρόληψης, της ετοιμότητας και της αντίδρασης σε καταστροφές σύμφωνα με το πλαίσιο Σεντάι για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών και την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία μέσω της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών, κοινών προγραμμάτων κατάρτισης, ασκήσεων, επισκέψεων μελέτης, εργαστηρίων και συναντήσεων σχετικά με τα διδάγματα που αντλήθηκαν από πραγματικές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης ή ασκήσεις. Ανταλλαγή ορθών πρακτικών για την ενσωμάτωση σεναρίων κλιματικής αλλαγής στην εκτίμηση των κινδύνων και τον προγραμματισμό.

7 Κινητικότητα και διαπροσωπικές επαφές

Η ΕΕ και η Γεωργία θα εξακολουθήσουν, επίσης, να δίνουν έμφαση στη συμμετοχή και τον ηγετικό ρόλο των νέων μέσω της χειραφέτησης. Τα μέρη θα συνεργαστούν περαιτέρω για να μεγιστοποιήσουν τα οφέλη που θα αποφέρει στη Γεωργία η σύνδεσή της με τα προγράμματα «Ορίζων Ευρώπη» και «Δημιουργική Ευρώπη» και να προωθήσουν περαιτέρω την ήδη ενεργή συμμετοχή της στα προγράμματα Erasmus+ και στο Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης, καθώς και σε άλλα προγράμματα και πρωτοβουλίες εθελοντισμού, συνεργασίας και ανταλλαγών.

Τα μέρη θα ενθαρρύνουν μια στρατηγική προσέγγιση ως προς την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Η ολοκληρωμένη εδαφική ανάπτυξη στη Γεωργία θα αποτελέσει επίσης προτεραιότητα για τη συνεργασία ΕΕ-Γεωργίας. Αμφότερα τα μέρη θα διασφαλίσουν μια καλά τεκμηριωμένη συζήτηση με τους πολίτες της Γεωργίας σχετικά με τις ευκαιρίες και τις επιπτώσεις της σύνδεσης της Γεωργίας με την ΕΕ μέσω της δημιουργίας μιας πολιτικής για τη νεολαία με στόχο τη δημιουργία ενός βιώσιμου οικοσυστήματος για την ανάπτυξη των νέων.

7.1 Έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομία

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- έγκριση και υλοποίηση της νέας στρατηγικής για την εκπαίδευση και την επιστήμη για την περίοδο 2022-2032, με τη συμμετοχή φορέων χάραξης πολιτικής, της ακαδημαϊκής και ερευνητικής κοινότητας, επιχειρηματιών και των ηγετών της κοινωνίας των πολιτών·
- στήριξη της ανάπτυξης και της εφαρμογής πολιτικής για την καινοτομία, συμπεριλαμβανομένης της αναθεώρησης του κανονιστικού πλαισίου και των υποδομών για έρευνα και καινοτομία·
- εξασφάλιση καλύτερου συντονισμού και συμπληρωματικότητας μεταξύ των βασικών ενδιαφερόμενων μερών (υπουργεία και οργανισμοί): βελτίωση της μεταφοράς γνώσεων (μέσω δικτύου μεσιτείας και ευνοϊκού καθεστώτος δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας): ενθάρρυνση της συνδημιουργίας μέσω κέντρων ικανοτήτων· βελτίωση των μηχανισμών χρηματοδότησης για την κάλυψη των αναγκών της συνεργατικής έρευνας και καινοτομίας· και βελτίωση της κινητικότητας των ανθρώπινων πόρων μεταξύ της έρευνας και των επιχειρήσεων·
- σύνδεση της Γεωργίας με το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη».

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- μεγιστοποίηση των οφελών για τη Γεωργία από τη σύνδεσή της με το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», ώστε να τονωθεί η ανταγωνιστικότητα και η οικονομική ανάπτυξη της χώρας·
- ενθάρρυνση της συμμετοχής στο πλαίσιο του προγράμματος έρευνας και κατάρτισης της Ευρατόμ, το οποίο συμπληρώνει το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», ιδίως στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας και της προστασίας από την ακτινοβολία, βάσει ανταγωνιστικών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων·

- ενίσχυση των ανθρώπινων, υλικών και θεσμικών πόρων με στόχο τη βελτίωση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας·
- ανάπτυξη ενός συστήματος πληροφοριών στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας, το οποίο θα λειτουργεί εύρυθμα για τη μείωση του κατακερματισμού (με τη δημιουργία κέντρων έρευνας και καινοτομίας) και την εναρμόνιση των προτεραιοτήτων έρευνας και καινοτομίας ώστε να συνάδουν με τις οικονομικές προτεραιότητες·
- θέσπιση επαρκούς βασικής χρηματοδότησης για τη στήριξη των δημόσιων ερευνητικών οργανισμών και τη δημιουργία ισότιμων όρων ανταγωνισμού μεταξύ τους·
- δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για την ενθάρρυνση και την παροχή κινήτρων στις επιχειρήσεις ώστε να επενδύουν στην έρευνα και την καινοτομία·
- εφαρμογή του στρατηγικού θεματολογίου έρευνας και καινοτομίας για τον Εύξεινο Πόντο, ενός περιφερειακού θεματολογίου της Συνέργειας του Ευξείνου Πόντου.

7.2 Εκπαίδευση, κατάρτιση και νεολαία

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- διασφάλιση του δικαιώματος ποιοτικής εκπαίδευσης για όλους, συμπεριλαμβανομένων όσων προέρχονται από μειονεκτούντα περιβάλλοντα· λήψη περαιτέρω μέτρων για την προώθηση της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης και κατάρτισης·
- ενθάρρυνση της υιοθέτησης μιας στρατηγικής προσέγγισης της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, με σκοπό να ευθυγραμμιστεί το σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης της Γεωργίας με τον εκσυγχρονισμό των δομών επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης της ΕΕ, όπως επιδιώκεται μέσω της διαδικασίας της Κοπεγχάγης και των πράξεών της και με σεβασμό της αρχής των ίσων ευκαιριών·
- ενθάρρυνση της ενεργής συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα στην ΕΕΚ ώστε να ενισχυθεί η συνάφεια και η αποτελεσματικότητά της και, τελικά, να επιτευχθεί βελτιωμένη πρόσβαση του ιδιωτικού τομέα σε ειδικευμένο εργατικό δυναμικό·
- περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης, της ίσης πρόσβασης και της βιωσιμότητας (συμπεριλαμβανομένης της αποδοτικής χρηματοδότησης για όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης) και τόνωση της μη τυπικής εκπαίδευσης και της δια βίου μάθησης·
- προώθηση της ενεργής συμμετοχής της Γεωργίας στα προγράμματα Erasmus+ και Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης·
- διεξαγωγή κοινών εργασιών και ανταλλαγών, με σκοπό την προώθηση των μεταρρυθμίσεων της Γεωργίας στο σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης και την περαιτέρω ενσωμάτωση στον ευρωπαϊκό χώρο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, τη βελτίωση της ποιότητας της παροχής εκπαίδευσης, τον εκσυγχρονισμό των πρακτικών διδασκαλίας και μάθησης και την προώθηση της ανάπτυξης δεξιοτήτων για μεγαλύτερη απασχολησιμότητα και συμμετοχή των αποφοίτων στα κοινά·

περαιτέρω ενίσχυση των κοινών προσπάθειών για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής πλήρους υλοποίησης του Ευρωπαϊκού Σχολείου της ανατολικής εταιρικής σχέσης στη Γεωργία·

ενίσχυση της στρατηγικής προσέγγισης της πολιτικής για τη νεολαία μέσω του Υπουργείου Πολιτισμού, Νεολαίας και Αθλητισμού της Γεωργίας και ενίσχυση των ανταλλαγών και της συνεργασίας στον τομέα της μη τυπικής εκπαίδευσης για τους νέους και τους εργαζομένους στον τομέα της νεολαίας, μεταξύ άλλων μέσω του σκέλους του Erasmus+ για τη νεολαία, με στόχο τη δημιουργία ενός βιώσιμου οικοσυστήματος για την ανάπτυξη των νέων·

- ενθάρρυνση μιας στρατηγικής προσέγγισης όσον αφορά τις κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για τους νέους, με σκοπό την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των προκλήσεων που βιώνουν οι νέοι και την προώθηση της ανάπτυξης βασικών ικανοτήτων και της αξιοποίησης του δυναμικού των νέων.

7.3 Συνεργασία στον τομέα του πολιτισμού

- προώθηση της υλοποίησης της σύμβασης της UNESCO του 2005 για την προστασία και την προώθηση της πολυμορφίας των πολιτιστικών εκφράσεων·
- συνεργασία για την ανάπτυξη μιας συμπεριληπτικής πολιτιστικής πολιτικής στη Γεωργία και για τη διατήρηση και αξιοποίηση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς στους κλάδους του πολιτισμού και της δημιουργίας, με σκοπό την ενίσχυση της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης, της ενσωμάτωσης και της συμμετοχής των πολιτών·
- προώθηση της συμμετοχής φορέων της Γεωργίας που δραστηριοποιούνται στους τομείς του πολιτισμού και των οπτικοακουστικών μέσων σε προγράμματα συνεργασίας στους τομείς του πολιτισμού / των οπτικοακουστικών μέσων, και ειδικότερα στο πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη»·
- προώθηση του διαπολιτισμικού διαλόγου και της ανάπτυξης μιας δημοκρατικής νοοτροπίας μέσω των κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για τους νέους·

- ενθάρρυνση της κινητικότητας των καλλιτεχνών·
- συνεργασία για την ανάπτυξη της πολιτικής για τον αθλητισμό στη Γεωργία μέσω της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών. Προώθηση της συμμετοχής γεωργιανών αθλητικών φορέων σε αθλητικές δράσεις στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus, καθώς και σε άλλες πρωτοβουλίες, όπως η Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Αθλητισμού Χωρίς Σύνορα και τα βραβεία #BeActive·
- ανταλλαγή ορθών πρακτικών στον τομέα της καταπολέμησης απειλών κατά του αθλητισμού, όπως η βία στον αθλητισμό, κάθε είδους διακρίσεις, χειραγώγηση αθλητικών αγώνων και φαρμακοδιέγερση·
- ενθάρρυνση της προώθησης της ισότητας των φύλων στον αθλητισμό, της ανάπτυξης της αθλητικής δεοντολογίας, καθώς και των αρχών της κοινωνικής ένταξης και της χρηστής διακυβέρνησης.

7.4 Συνεργασία στον τομέα των οπτικοακουστικών μέσων και των μέσων ενημέρωσης

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- προσπάθειες για ενίσχυση της ανεξαρτησίας και του επαγγελματισμού των μέσων ενημέρωσης σύμφωνα με τα σχετικά ευρωπαϊκά πρότυπα και εναρμόνιση της νομοθεσίας στον οπτικοακουστικό τομέα με το κεκτημένο της ΕΕ, όπως προβλέπει η Συμφωνία Σύνδεσης, μεταξύ άλλων με την ανταλλαγή απόψεων για την πολιτική στον οπτικοακουστικό τομέα, τα σχετικά διεθνή πρότυπα και τη συνεργασία για την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας·
- ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σχετικά με την ελευθερία και την πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης, την αποποινικοποίηση της δυσφήμισης, την προστασία των δημοσιογραφικών πηγών και την πολιτιστική πολυμορφία των μέσων ενημέρωσης μέσω τακτικού διαλόγου· ενίσχυση της ικανότητας και της ανεξαρτησίας των ρυθμιστικών αρχών/φορέων για τα μέσα ενημέρωσης.

7.5 Περιφερειακή ανάπτυξη και συνεργασία σε περιφερειακό επίπεδο

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

- επιτυχής ολοκλήρωση της υλοποίησης του προγράμματος περιφερειακής ανάπτυξης της Γεωργίας για την περίοδο 2018-2021 (RDP), μεταξύ άλλων μέσω της θέσπισης αποτελεσματικών διοργανικών μηχανισμών συντονισμού και εταιρικής σχέσης μεταξύ εθνικών και υποεθνικών αρχών·
- επιτυχής υλοποίηση του πιλοτικού προγράμματος ολοκληρωμένης περιφερειακής ανάπτυξης για την περίοδο 2020-2022 (PIRDP), το οποίο εστιάζει στις «κομβικές περιφέρειες» της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων δυνητικών επενδύσεων σε τομείς όπως η καινοτομία και οι ΜΜΕ, με σκοπό τη δημιουργία νέων κέντρων βάρους στη Γεωργία·
- προώθηση των εργασιών για τον καθορισμό τομέων έξυπνης εξειδίκευσης στις περιφέρειες, μεταξύ άλλων μέσω της κατάρτισης και της ανάπτυξης ικανοτήτων για τα ενδιαφερόμενα μέρη·
- προσδιορισμός περαιτέρω μέτρων για τη μελλοντική σταδιακή εισαγωγή της μεθοδολογίας και ταξινόμησης NUTS της ΕΕ στη Γεωργία·
- ενεργή συμμετοχή στην ανάπτυξη του προγράμματος Interreg NEXT για τη λεκάνη της Μαύρης Θάλασσας για την περίοδο 2021-2027, με σκοπό την αντιμετώπιση των κινδύνων της κλιματικής αλλαγής, των ανθρωπογενών και φυσικών καταστροφών, καθώς και την ενίσχυση της συνεργασίας για την προστασία της φυσικής κληρονομιάς και της βιοποικιλότητας· ενίσχυση των ικανοτήτων των αναγκαίων δομών διαχείρισης και ελέγχου.

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- περαιτέρω στήριξη των αρχών στην ενίσχυση των εταιρικών σχέσεων μεταξύ εθνικών και υποεθνικών διοικήσεων, των προσπαθειών ανάπτυξης ικανοτήτων και άλλων μέσων περιφερειακής ανάπτυξης, με παράλληλη αποτελεσματική υλοποίηση του PIRDP 2020-2022 και του διάδοχου ή των διάδοχων προγραμμάτων του, καθώς και της στρατηγικής αποκέντρωσης της Γεωργίας για την περίοδο 2020-2025·
- στήριξη ολοκληρωμένων πολυμερών δράσεων για την εδαφική ανάπτυξη της Γεωργίας, όπως για παράδειγμα στους τομείς του χωροταξικού σχεδιασμού, της διαχείρισης των υδάτων και των αποβλήτων, του οδικού δικτύου, της ηλεκτρικής ενέργειας και άλλων βασικών υποδομών, της διαφοροποίησης της αγροτικής οικονομίας, του τουρισμού και της επιχειρηματικής ανάπτυξης, των εκπαιδευτικών υποδομών και εγκαταστάσεων, των εγχειρημάτων ανάπλασης εγκαταλελειμμένων εκτάσεων, της ενεργειακής απόδοσης, της δραστηριοποίησης και συμμετοχής στην κοινωνία·
- βελτίωση των θεσμικών ρυθμίσεων και δημιουργία επαρκούς ικανότητας σε εθνικό/περιφερειακό/τοπικό επίπεδο για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα Interreg NEXT για τη λεκάνη της Μαύρης Θάλασσας για την περίοδο 2021-2027·
- ανάπτυξη και έναρξη επιχειρησιακής λειτουργίας της έξυπνης εξειδίκευσης ως βάσης για τον καθορισμό επενδυτικών αποφάσεων στην έρευνα και την καινοτομία, με σκοπό την αύξηση του δυναμικού καινοτομίας των περιφερειών και ολόκληρης της χώρας·

- επιλογή τομέων προτεραιότητας για τον οικονομικό μετασχηματισμό βάσει ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων και συμπεριληπτικού διαλόγου μεταξύ των τοπικών αρχών, της ακαδημαϊκής κοινότητας, των επιχειρηματιών και της κοινωνίας των πολιτών·
- στήριξη της σταδιακής εφαρμογής της μεθοδολογίας και ταξινόμησης NUTS της ΕΕ στο εθνικό στατιστικό σύστημα της Γεωργίας.

7.6 Συμμετοχή σε οργανισμούς και προγράμματα της ΕΕ

Μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες

- επισκόπηση της εφαρμογής του πρωτοκόλλου για τη συμμετοχή στα προγράμματα της ΕΕ με βάση την τρέχουσα συμμετοχή της Γεωργίας σε συγκεκριμένα προγράμματα της ΕΕ.

7.7 Ενημέρωση του κοινού και προβολή

- εξασφάλιση καλά τεκμηριωμένης συζήτησης, μεταξύ άλλων με το ευρύ κοινό και τους πολίτες της Γεωργίας, σχετικά με τις ευκαιρίες και τις συνέπειες της προσέγγισης της Γεωργίας με την ΕΕ, περιλαμβανομένης της ατζέντας σύνδεσης και ειδικά της DCFTA·
  - ενίσχυση των επικοινωνιακών ικανοτήτων προκειμένου να προωθηθεί η προβολή της ΕΕ, να προαχθούν οι κοινές αξίες και να εξηγηθεί ο θετικός αντίκτυπος της πολιτικής σύνδεσης και της οικονομικής ολοκλήρωσης της ΕΕ·
  - διασφάλιση επαρκούς προβολής όλων των έργων και προγραμμάτων της ΕΕ και του αντικτύπου τους, σύμφωνα με το άρθρο 2.6 των προτεραιοτήτων της ανατολικής εταιρικής σχέσης μετά το 2020 και τους γενικούς κανόνες και τις κατευθυντήριες γραμμές που ισχύουν για την επικοινωνία και την προβολή της ΕΕ.
-

ISSN 1977-0669 (ηλεκτρονική έκδοση)
ISSN 1725-2547 (έντυπη έκδοση)

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης
L-2985 Λουξεμβούργο
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

EL